

STRATEŠKI RAZVOJNI PROGRAM OPĆINE ROVIŠĆE za razdoblje 2015. – 2020.g.

Rovišće, ožujak 2016.g.

Naručitelj: Općina Rovišće

Trg hrvatskih branitelja 2

43212 Rovišće

OIB: 02335455291

Tel/fax: 043/878-079; 043/878-489

Web: www.opcina-rovisce.hr

e-mail: opcina.rovisce@gmail.com

Slavko Prišćan, općinski načelnik

Temelj izrade dokumenta:

Odluka o izradi Strateškog razvojnog programa Općine Rovišće

za razdoblje 2015. do 2020. godine

(Klasa: 021-05/15-02/4, Urbroj: 2103/06-01-15-1) od 05. svibnja 2015.g.

Članovi Glavnog tima Radne skupine:

1. Slavko Prišćan, općinski načelnik
2. Ivica Tanjić, zamjenik općinskog načelnika
3. Zdravko Heged, predsjednik Općinskog vijeća
4. Nikolina Prišćan, predstavnica BBŽ
5. Danica Brkić Mikolčević, pročelnica Jedinstvenog upravnog odjela
6. Adela Zobundžija, konzultant – tvrtka Pro konzalting d.o.o.

Izradio: Pro Konzalting d.o.o. u suradnji sa članovima Radne skupine

SADRŽAJ:

UVODNA RIJEČ NAČELNIKA OPĆINE ROVIŠĆE	5
1. UVOD.....	6
1.1. Smjernice izrade strateškog razvojnog programa općine.....	6
1.2. Osnovni strateški razvojni dokumenti kao polazište izrade strategije	10
1.2.1. Županijska razvojna strategija Bjelovarsko-bilogorske županije.....	10
1.2.2. Plan ukupnog razvijanja Općine Rovišće i Zrinski Topolovac	11
1.2.3. Prostorni plan općine Rovišće	11
1.3. Radna skupina za izradu Strateškog razvojnog programa	12
2. TEMELJNA ANALIZA STANJA	13
2.1. OPĆE INFORMACIJE	14
2.1.1. Geografska i prirodna obilježja	14
2.1.2. Osnovne značajke položaja općine	18
2.1.3. Proračun općine	19
2.2. DEMOGRAFSKA OBILJEŽJA	21
2.2.1. Stanovništvo i površine.....	22
2.3. KOMUNALNA INFRASTRUKTURA.....	28
2.3.1. Prometna infrastruktura	28
2.3.2. Opskrba električnom energijom i javna rasvjeta.....	29
2.3.3. Vodoopskrba	30
2.3.4. Odvodnja	30
2.3.5. Gospodarenje otpadom	30
2.3.6. Plinska mreža.....	31
2.3.7. Informacijsko-komunikacijska infrastruktura (IKT)	31
2.3.8. Ostala infrastruktura	31
2.4. DRUŠTVENA INFRASTRUKTURA	33
2.4.1. Odgoj i obrazovanje.....	33
2.4.2. Kultura.....	34
2.4.3. Sport i rekreacija.....	35
2.4.4. Socijalna skrb i zdravstvo	36
2.4.5. Organizacije civilnog društva (OCD)	36
2.5. GOSPODARSTVO	40
2.5.1. Trgovačka društva i obrtnici na području općine	41
2.5.2. Ostvarena zaposlenost na području općine	45
2.6. POLJOPRIVREDA	46
2.6.1. Poljoprivredna gospodarstva na području općine	46
2.6.2. Pregled ključnih poljoprivrednih sektora.....	47

2.7.TURIZAM I UGOSTITELJSTVO	48
2.7.1. Turistički resursi.....	48
2.7.2. Smještajni kapaciteti	49
2.7.3. Vjerske zajednice	49
2.8.ZAŠTITA OKOLIŠA I ENERGETSKA UČINKOVITOST	50
2.9. INSTITUCIONALNI OKVIR I SURADNJA.....	50
2.10. SWOT ANALIZA - prepoznavanje razvojnih potreba i potencijala.....	52
3. REZULTATI PROVEDENIH ANKETA	55
3.1. Anketiranje Radne skupine za izradu strateškog dokumenta.....	55
3.2. Analiza razvojnih mogućnosti općine	59
3.2.1. Komunalne infrastrukture.....	59
3.2.2. Unapređenja društvene infrastrukture i sustava obrazovanja.....	59
3.2.3. Unapređenje i poticanje razvoja poduzetništva.....	60
3.2.4. Unapređenje poljoprivrede i jačanje poljoprivrednih gospodarstava.....	61
3.2.5. Razvijanje kontinentalnog turizma na području općine.....	61
4. VIZIJA I MISIJA RAZVOJA OPĆINE	61
4.1. Vizija razvitka općine	61
4.2. Misija razvitka općine	62
5. CILJEVI, PRIORITETI I MJERE RAZVOJA OPĆINE	63
5.1. Strateški ciljevi.....	63
5.2. Strateški prioriteti.....	64
5.3. Razrada mjera prema strateškim prioritetima	68
6. PLAN PROVEDBE STRATEGIJE	75
6.1. Ocjenjivanje i rangiranje projekata te izmjena i dopuna Baze projektnih prijedloga.....	75
7. USKLAĐENOST CILJEVA, PRIORITETA I MJERA STRATEŠKOG RAZVITKA OPĆINE S NACIONALNIM I EUROPSKIM SMJERNICAMA RAZVOJA	76
7.1. Usklađenost i povezanost sa ciljevima ŽRS-a, nacionalnim ciljevima i ciljevima EU	76
8. IZVORI FINANCIRANJA PROJEKATA	82
8.1. Nacionalni izvori financiranja	82
8.2. EU fondovi.....	82
9. PRAĆENJE I IZVJEŠTAVANJE	84
10. PRILOZI	86
- Odluka o prihvaćanju strateškog razvojnog programa Općine Rovišće 2015. – 2020. g.	
- Prijavni obrazac za prikupljanje prijedloga u Bazu projekata	
- Odluka o imenovanju članova Radne skupine za izradu SRP-a	
- Popis kratica	87
- Popis tablica / slika	89
- Prijedlog područja ulaganja iz ESI / kohezija u razdoblju 2014. – 2020.g.	

NACR

1. UVOD

1.1. Smjernice za izradu strateškog razvojnog programa općine

Održivi razvoj lokalnih i ruralnih sredina danas je jedan od temeljnih prioriteta razvoja u Republici Hrvatskoj i Europskoj uniji. Iz navedenih razloga danas se snažno potiče regionalni razvoj i uspostavljeni su brojni programi i fondovi za financiranje lokalnih razvojnih aktivnosti i projekata na razini regija, države i Europske unije.

Na području Republike Hrvatske ruralne sredine trebaju biti pokretači razvoja iz razloga što su to područja gdje je koncentracija društveno-gospodarskih aktivnosti, kulturnih vrijednosti i ljudskih resursa, relativno niska. Problemi koji se pojavljuju odnose se na nezaposlenost, socijalnu isključenost, siromaštvo, lošu komunalnu infrastrukturu i depopulaciju stanovništva. Zato je nužno poticati ravnomjerni razvoj ruralnih područja u RH, što se postiže u prvoj fazi kroz pristupanje detaljnom planiranju i izradi strateških razvojnih programa usklađenih na lokalnoj, regionalnoj i nacionalnoj razini kao i kompatibilnih sa strateškim razvojnim dokumentima aktualnima u Europi.

Ravnomjerni i održivi razvoj¹ lokalnih i ruralnih područja usmjeren je jačanju konkurentnosti gospodarstva, povećanju životnog standarda i većoj zapošljivosti, očuvanju prirodne, kulturne i tradicijske baštine, razvijanju moderne poljoprivredne i tradicijske proizvodnje, ulaganju u društvenu i komunalnu infrastrukturu, odnosno stvaranju sredine ugodne za život, privlačne za ulaganja i povećanje standarda svim stanovnicima.

Razlog izrade strateških planova razvoja obrazlažemo kroz sljedeće parametre razvoja koje želimo postići:

- usmjeravanje raspoloživih resursa u rješavanje ključnih razvojnih problema i postizanje poboljšanja stanja za sve stanovnike općine
- fokusiranje investicija radi učinkovitijeg korištenja raspoloživih resursa (ljudskih, finansijskih i prostorno-projektnih)
- aktivan pristup razvoju, usmjeravanje razvoja, postizanje konkurenčnosti u odnosu na okruženje (privlačenje, turista, poduzetnika, investitora, doseljavanje)
- konkretnije i transparentnije planiranje proračuna Općine
- metodologija i model za postizanje konsenzusa svih interesnih skupina oko razvoja općine, povezivanje aktivnosti i inicijativa različitih dionika.

---

¹Termin „održivi razvoj“ podrazumijeva okvir političkog i strateškog djelovanja s ciljem kontinuiranog socijalnog i gospodarskog napretka. Takav razvoj u sinergiju stavlja društvo, okoliš i gospodarstvo. Ključnu ulogu u ostvarivanju održivog razvoja moraju imati upravo vlasti i jedinice regionalne i lokalne samouprave, koje će na mikrorazinu reflektirati strategije održivog razvoja s makrorazine. Zbog toga nacionalne, regionalne i lokalne institucije trebaju usvojiti strategije koje bi integrirale socijalne, gospodarske i okolišne ciljeve. Ti ciljevi nužno trebaju biti dugoročni, jasni, relevantni i realni. (<http://odraz.hr/hr/nase-teme/odrzivi-razvoj>)

Postizanje održivosti, učinkovitosti provedbe strateških i akcijskih planova, kao i dostizanje rezultata zadanih ciljeva možemo mjeriti kroz:

- veću učinkovitost u svim sektorima djelovanja
- veću transparentnost pri donošenju odluka
- veće "vlasništvo" nad programom i predanost/podršku provedbi mjera i prioriteta
- jačanje institucionalnih kapaciteta
- odabir boljih/kvalitetnijih projekata prema definiranim prioritetima
- veće prilike za inovativna rješenja.

Stoga izrada Strateškog razvojnog programa općine Rovišće ima za cilj zajednički prihvatići i usvojiti temeljni dokument koji će koristiti kao osnova za prijavu na europske fondove, ukazivati na usklađenost sa europskim smjernicama razvoja, ciljevima i vizijom koju su formirali stanovnici općine, a koja vodi prema željenom društvenom i gospodarskom stanju općine.

Metodologija izrade dokumenta

Strateški razvojni program (kraće: SRP) općine Rovišće za razdoblje od 2015. do 2020. godine identificira glavne smjernice dugoročnog razvoja lokalne sredine koji će omogućiti da se na temelju njih pripremaju i godišnji planovi aktivnosti, odnosno da se izrađuju realni godišnji i akcijski planovi.

Dugoročno razdoblje koje Strategija obuhvaća primarno je usklađeno s trenutno dominantnim vremenskim okvirom za strateško planiranje/programiranje u Republici Hrvatskoj, odnosno u Europskoj uniji, kako bi se na taj način osigurala što je moguće veća povezanost i usklađenost sa strateškim/programske dokumentima hijerarhijski viših razina.

Sukladno prethodno navedenom, ova Strategija teži:

- osigurati strateško usmjerenje na potencijale općine koji su razvojno najperspektivniji radi korištenja lokalnih resursa na učinkovit i održiv način,
- stvoriti sveobuhvatan i konzistentan razvojni plan općine za ključne sektore i razvojna područja u kojima se namjerava stvoriti konkurentska pozicija na temelju jasno definirane vizije, strateških ciljeva, prioriteta te pripadajućih mjeru,
- ojačati ljudske resurse svih a posebice ključnih za razvoj sektora, organizacija i institucija koje djeluju na području općine u smislu razvojnog planiranja,
- osigurati sudjelovanje šire lokalne zajednice u dugoročnom razvoju općine,
- imati svrhu mehanizma pomoću kojeg će se svim javnim i privatnim investitorima kao i mogućim donatorima (uključujući Bjelovarsko-bilogorsku županiju, resorna ministarstva, fondove i institucije, Europsku uniju te druge izvore financiranja) moći jasno i argumentirano predstaviti razvojne potrebe i potencijale Općine.

Metodologija koja je korištena prilikom izrade ove Strategije razvoja temeljena je na načelima strateškog planiranja, tako da je postupak izrade Strategije strukturiran po poglavljima, koja obrađuju pojedina područja, a obrađeni su kako slijedi.

- I. Uvodno, prvo poglavlje ukazuje na temeljne smjernice izrade strateškog razvojnog programa Općine koje ima uporište u postojećim razvojnim dokumentima aktualnim na regionalnoj razini (županija i planovi razvoja)
- II. Drugo poglavlje obuhvaća provođenje osnovne analize postojećeg stanja na temelju primarnih i sekundarnih izvora podatka. Rezultat je ove analize identificiranje ključnih obilježja Općine te određenih trendova koji su se mogli uočiti u zadnjoj dekadi razvoja Općine. Za potrebe takve osnovne analize razvojna područja Općine strukturirana su na sljedeći način: Opći podaci koji obuhvaćaju geografska i prirodna obilježja; Demografska obilježja / struktura stanovništva; Komunalna infrastruktura; Društvena infrastruktura; Gospodarstvo; Poljoprivreda; Turizam i ugostiteljstvo, Zaštita okoliša i energetska učinkovitost; Institucionalni okvir za upravljanje razvojem i suradnja.
- III. Treće poglavlje, nakon osnovne analize postojećeg stanja obrađuje detaljna SWOT analiza lokalne sredine po ključnim područjima razvoja. SWOT analiza podrazumijeva tehniku strateškog planiranja koja daje procjenu ključnih snaga i slabosti s jedne strane kao i procjenu prilika i prijetnji s druge strane, bitnih i relevantnih za daljnje unapređenje pojedinih razvojnih područja Općine. Podaci u SWOT analizi predstavljali su polazište za definiranje: vizije općine koja definira željeno stanje u općini do 2020. godine, zatim glavnih strateških ciljeva za razdoblje 2015.-2020. godine pri čemu se vodilo računa o njihovoj uskladenosti sa strateškim ciljevima hijerarhijski viših razina strateških dokumenata (strategijama lokalne akcijske grupe (LAG) i Županije, kao i relevantnim strategijama Vlade Republike Hrvatske i Europske unije).
- IV. Ključno poglavlje predstavlja daljnju razradu glavnih strateških ciljeva u formi prioriteta za svaki od zadanih ciljeva te pripadajućih skupova mjera. Kod razrade mjera nastojalo se što je moguće preciznije definirati pojedine elemente svake mjere: nositelja mjere, ciljane skupine odnosno dionike, osnovnu svrhu mjere, razdoblje provedbe mjere, očekivane izvore financiranja, indikativne pokazatelje na temelju kojih će se mjeriti ostvarivanje mjere. Dokument završava sa planom provedbe strategije, smjernicama za praćenje i izvještavanje te potencijalnim izvorima financiranja.

Kada govorimo o dugoročnim mogućnostima za potencijalno „povlačenje sredstava“ ili namjenskih potpora (bespovratnih finansijskih sredstava), realno je očekivati da će u razdoblju 2015. - 2020. Europska unija svojim Strukturnim fondovima te Programima Unije, postati najvažniji izvor financiranja za projekte na lokalnoj i županijskoj razini. U tom smislu ova će Strategija predstavljati jedan od važnijih polaznih dokumenata za pripremanje ne samo projekata općine, kao jedinice lokalne uprave i samouprave, već i za pripremanje projekata i drugih pravnih subjekata koji svoje sjedište imaju u općini Rovišće – posebice pri tome posvećujući pažnju mikro, malim i srednjim poduzećima, poljoprivrednicima, odgojno-obrazovnim ustanovama, udrugama građana, zadrugama i drugima.

Slika 1: Metodologija izrade Strateškog razvojnog programa Općine Rovišće

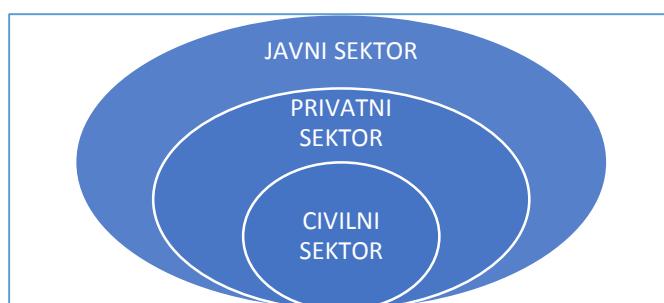

Krajnji rezultat ovog procesa strateškog planiranja je konsenzus svih dionika uključenih u izradu i kasniju provedbu strateškog okvira koji čine vizija razvoja Općine Rovišće, strateški ciljevi, prioriteti i mjere.

Ovakav okvir Strategije razvoja osigurava: traženi spoj strateške širine (koju čine vizija, strateški ciljevi i prioriteti) te stvaranje sinergije između parcijalnih razvojnih inicijativa i manjih projekata putem definiranih mjera provedbe i vlasništvo svih lokalnih dionika, odnosno stanovnika općine. Kroz praćenje i izvještavanje o statusu i realizaciji zadatah ciljeva, prioriteta i mjera, načelnik Općine, odnosno Jedinstveni upravni odjel Općine Rovišće na temelju okvirno postavljenog skupa mjera na godišnjoj će razini pokretati izrađivanje godišnjih akcijskih planova, odnosno po potrebi (re)definirati bazu konkretnih prijedloga projekata koji će se prijavljivati na natječaje u okviru različitih fondova, odnosno programa.

Strategija je u vlasništvu lokalnih dionika koji su kreatori politika i ocjenjivači uspjeha lokalnog razvoja. Dionici su predstavnici poduzetnika, civilnog sektora, lokalne vlasti, odnosno stanovnika općine. Odgovorni su za kreiranje i provedbu strategije te realizaciju njenih krajnjih rezultata, što jasno ukazuje i na visoku odgovornost same lokalne vlasti, koja ima instrumente za provođenje strategije te odgovornost prema cjelokupnom stanovništvu na području općine. Odgovarajući kapaciteti svih nositelja, kao i konstruktivno sudjelovanje strateških partnera prilikom provedbe planiranih mjera, izravno utječu na uspješnost realizacije ciljeva strategije, usmjerenih prema razvoju infrastrukture, poduzetništva, turizma, poljoprivrede, zaposlenosti te smanjenja nejednakosti u društvu.

Slika 2: Partnerstvo dionika lokalnog razvoja

Strateško upravljanje razvojem zahtijeva kvalitetno planiranje razvoja na tri razine upravljanja: državnoj, regionalnoj i lokalnoj. Na državnoj razini izrađuju se strateški dokumenti koji određuju smjernice sveukupnog gospodarskog i društvenog razvoja kao i razvoja pojedinih područja na nacionalnoj razini. Nadovezujući se na nacionalno strateško planiranje, regionalno strateško planiranje u Republici Hrvatskoj provode županije, a lokalno ga provode jedinice lokalne samouprave (gradovi i općine). Ovaj sustav upravljanja ustrojen je u Strategiji Republike Hrvatske koji donosi Vlada RH. Županijske razvojne strategije usvajaju se na razini županija, dok je za usvajanje lokalnih razvojnih strategija zadužen grad ili općina, te su oni odgovorni za ukupan razvoj (gospodarski i društveni) svojih JLPS-ova.

1.2. Osnovni strateški razvojni dokumenti kao polazište izrade strategije

Metodologija izrade, provedbe, praćenja i izvještavanja strategije razvoja općine, usklađena je sa Pravilnikom o obveznom sadržaju, metodologiji izrade i načinu vrednovanja županijskih razvojnih strategija, kako bi se ciljevi, prioriteti i mjere mogli preslikati u razvojne smjernice prihvaćene na regionalnoj, odnosno županijskoj razini. Time se postiže strukturirano planiranje, povezanost smjernica ŽRS i općinskih strategija kao i usklađenost sa svim ostalim strateškim dokumentima i operativnim programima na županijskoj, nacionalnoj, sektorskoj ili međunarodnoj razini.

Za ocjenu stanja razvoja korišteni su relevantni pokazatelji prikupljeni od mjerodavnih institucija i ustanova (DZS,HZZ,HOK,HGK,BBŽ,FINA) uz strateške dokumente razvoja aktualne na regionalnoj razini (Izvještaji, analize, bilteni, statistički ljetopisi, rezultati provedenih anketa i dr.)

1.2.1. Županijska razvojna strategija Bjelovarsko-bilogorske županije

Županijska razvojna strategija Bjelovarsko-bilogorske županije ključni je planski dokument regionalnog razvoja usklađen sa Strategijom regionalnog razvoja RH kojoj je konačan cilj dugoročno razvijati i dostizati društveno ekonomski razvoj županije.

Kroz ŽRS definirana je vizija razvoja Bjelovarsko-bilogorske županije, koja glasi: Županija poticajnog gospodarskog okruženja temeljenog na tradiciji u poljoprivredi, obrtništvu i turizmu uz ostvariv visok stupanj dodane vrijednosti s očuvanim okolišem te prirodnom i kulturnom baštinom: mjesto ugodnog življjenja u kojem se promiče kvaliteta života.

Kroz provedenu analizu stanja i definiranu viziju razvoja županije, određeni su glavni strateški ciljevi, a to su:

1. Povećanje konkurentnosti gospodarstva županije
2. Unaprjeđenje društvene infrastrukture i povećanje kvalitete života
3. Razvoj komunalne infrastrukture

Smjernice razvoja naznačene u ŽRS obuhvaćene su kroz razvojni dokument općine.

1.2.2. Plan ukupnog razvijanja Općine Rovišće i Zrinski Topolovac

Još 2008.g. Općina Rovišće zajedno sa susjednom Općinom Zrinski Topolovac prepozna je važnost strateškog planiranja i tada donijela svoj prvi Program ukupnog razvoja (kraće: PUR) koji je izrađen za vremenski okvir 2009-2014.godina.

Program ukupnog razvoja izrađen je kako bi pružio veće mogućnosti lokalnoj samoupravi za promjenu / izgradnju okruženja i bolje iskorištavanje svojih potencijala i da provede dvije osnovne namjene a to su:

1. da se omogući povlačenje sredstava i pravo na korištenje nacionalnih i lokalnih resursa, privatnih/javnih investicija te donatorskih fondova, uključujući tada dostupne fondove programa CARDS te ostale tada dostupne fondove;

2. da se utvrde razvojne potrebe Općine Rovišće.

Važnost donošenja i zajedničkog prihvaćanja PUR-a imala je za cilj da:

- ojača poduzetničku potpornu infrastrukturu i odredi prioritete za djelovanje i razvoj općine;
- osigura i razvija povoljnu poslovnu klimu koja će poticati poduzetništvo u privlačenju domaćih i stranih ulaganja;
- pokrene i ojača lokalne potencijale: ljudske, institucionalne, poslovne i finansijske.

Dokumentom PUR-a je definirana vizija razvoja općine, koja je tada glasila da je Općina Rovišće područje razvijene infrastrukture, uspješnog poduzetništva, moderne poljoprivrede i pune zaposlenosti u kojem se kvaliteta života prepoznaje u očuvanom okolišu obogaćenom obrazovnim, kulturnim i sportskim sadržajima.

PUR-om su definirana četiri strateška cilja definirana kao ključna za razvoj i raščlanjena na više projektnih smjernica planiranih za realizaciju u razdoblju slijedećih pet godina.

To su: - razvoj malog i srednjeg poduzetništva; - unapređenje poljoprivrede; - razvoj sustava cjeloživotnog obrazovanja; - unapređenje kvalitete života;

Pokazatelji uspješnosti provedbe ovog razvojnog programa su vidljivi kroz dostignute i mjerljive rezultate. Oni ujedno ukazuju na posljedice koje je program realizirao u prethodnom razdoblju i ukazuju na posredne utjecaje provedenih projekata na poboljšanje života stanovništva općine, kao i na šire aspekte društvenog i gospodarskog razvoja koji su djelomično postignuti ali nisu na zadovoljavajućoj razini. Dio tada zadanih ciljeva a do sada iz opravdanih razloga ne realiziranih prenosi se i u buduća razdoblja planirana kroz novi Strateški razvojni program općine Rovišće do 2020.godine.

1.2.3. Prostorni plan općine Rovišće

Prostorni plan općine Rovišće donesen je Odlukom Općinskog vijeća 2006. godine i objavljen je u „Županijskom glasniku Bjelovarsko-bilogorske županije“ broj 24/06. U kolovozu 2012. godine Općinsko vijeće donjelo je odluku o prvoj izmjeni i dopuni Prostornog plana uređenja Općine Rovišće koji je izrađen, usvojen i objavljen u „Županijskom glasniku BBŽ“ broj 18/09, te koji je još uvijek aktualan. Njime su

obuhvaćena poglavlja kojima se definiraju uvjeti za određivanje namjene i ulaganja u infrastrukturu, te uvjeti korištenja i zaštite površina na području općine.

1.3. Radna skupina za izradu Strateškog razvojnog programa

Nakon odluke Općinskog vijeća o izradi dokumenta Strateškog razvojnog programa Općine Rovišće za razdoblje 2015-2020.g. i tijekom pripreme terminskog plana za provedbu postupka izrade dokumenta, imenovana je Radna skupina za izradu Strateškog razvojnog programa, koju čine predstavnici javnog, privatnog i civilnog sektora. Ovu sinergiju predstavnika svih struktura čine 25 članova i to: 7 predstavnika javnog sektora, 5 članova poslovnog sektora i 8 članova civilnog sektora. Uz navedene imenovani su članovi uže koordinacije, odnosno Glavni tim za koordinaciju kojeg čini 5 članova i konzultant koji pruža tehničku pomoć u metodologiji izrade dokumenta.

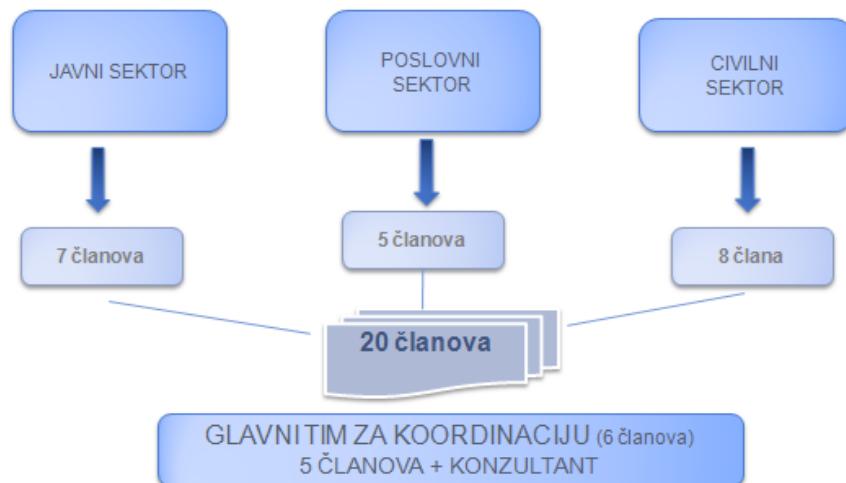
Slika 3: Shema predstavnika sektora imenovane Radne skupine za izradu SRP-a

DONOŠENJE ODLUKE O POKRETANJU POSTUPKA

IZRADE STRATEGIJE: 05.05.2015.

- Prijava na natječaj prema Programu ruralnog razvoja RH (Mjera 7.1.)

Imenovanje članova Radne skupine:

Sudjelovanje u Radnoj skupini je dobrovoljno i svaki predstavnik partnera civilnog, javnog ili privatnog sektora ima priliku dati svoj doprinos u dostizanju konačnih kvalitetnih rezultata i oblikovati strateške smjernice razvoja općine za buduće razdoblje. Imenovanjem Radne skupine za izradu strateškog dokumenta razvoja općine, započeo je postupak izrade dokumenta koji je vođen je na načelu "bottom up" pristupa. Članove radne skupine čine predstavnici javnog, privatnog i civilnog sektora i to:

1. predstavnici poduzetnika (obrti, poduzeća, obiteljska gospodarstva),
2. predstavnici obrazovnih ustanova (škola),
3. predstavnici civilnog sektora (vatrogasna društva, udruge, vjerska zajednica)
4. predstavnici općinskih tijela i svi oni koji svojim konstruktivnim savjetima mogu doprinijeti što boljoj suradnji javnog, civilnog i privatnog sektora.

Radna skupina koju čini 25 članova imala je više zadataka koje je kroz proceduru izrade strateškog dokumenta izrađivala, a to su prijedlozi za donošenje:

- vizije željenog razvojnog smjera općine Rovišće,
- izradu SWOT analize po pojedinim sektorima (gospodarstvo, komunalna infrastruktura, društvena infrastruktura i civilni sektor)
- donosila je projektne ideje i bila "promotor" za formiranje baze projektnih prijedloga, uz motiviranje ostalih stanovnika općine za uključivanje u proces,
- smjernica za formiranje ciljeva, prioriteta i mjera čiji su rezultat predloženi projektni prijedlozi.

Članovi radne skupine zajednički su radili na rješavanju strateških pitanja, sukladno tome i na planovima aktivnosti za inicijative ili projekte koji bi se trebali provoditi slijedećih godina s ciljem ostvarenja vizije željene gospodarske budućnosti općine.

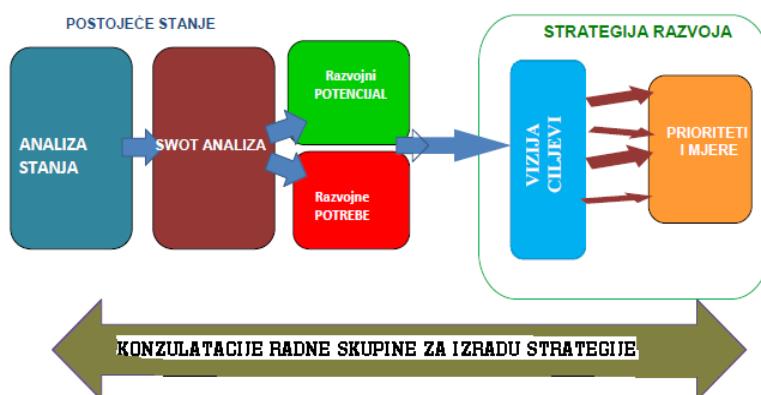
Strateške odluke zasnivaju se na prikupljenim informacijama i obrađenim podacima, tako da izrada razvojnog dokumenta započinje analizom stanja u lokalnom okruženju. Za navedenu svrhu, korišteni su podaci Državnog zavoda za statistiku, Porezne uprave, FINA-e, HGK, HOK, Zavoda za zapošljavanje, Upravnih odjela Županije, općine i drugih tijela.

Prikupljene podatke, radna skupina koristila je kao pomoć pri izradi SWOT analize kojom su definirane unutarnje snage i slabosti, te prilike i prijetnje iz vanjskog okruženja. Na osnovi temeljne i SWOT analize, članovi radne skupine, odredili su ključne smjernice razvoja i strateške ciljeve kojima se teži utjecati na lokalni gospodarski razvoj. Radna skupina je odredila kritična strateška pitanja na koja se fokusiralo tijekom kreiranja razvojnih projekata.

2. TEMELJNA ANALIZA STANJA

Izrada Strateškog razvojnog programa općine predstavlja jedinstveni proces organiziran kao niz logičkih koraka, pri čemu svaki korak uvodi ili definira elemente ključne za poduzimanje sljedećeg koraka. Početni korak je izrada detaljne analize postojećeg stanja.

Slika 4: Logički dijagram – od analize do izrade strategije

Polazište za izradu svakog strateškog dokumenta čini analiza stanja koja treba ukazati na aktualno stanje i ispitati gospodarsku i društvenu situaciju te stanje u prostoru i okolišu na ciljanom području. Analiza stanja mora dati detaljnu sliku ruralnog područja i postaviti temelje za dubinsko razumijevanje postojećeg stanja i dinamike razvoja ruralne sredine vezano za demografiju, gospodarstvo i ulaganja, društvenu infrastrukturu, prirodne resurse, raspoloživost infrastrukture, kvalitetu i zaštitu okoliša. Upravo iz navedenih razloga izrađena je detaljna analiza stanja za općinu Rovišće u kojoj su korišteni svi dostupni podaci iz različitih izvora (Državni zavod za statistiku, javno dostupni registri, podaci ministarstava, podaci Hrvatskog zavoda za zapošljavanje i dr.).

Cjelovita temeljna analiza sa statističkim pokazateljima za općinu i područje Bjelovarsko-bilogorske županije sadrži detaljan opis zemljopisnog položaja s osnovnim zemljopisnim podacima, prirodnim resursima, opisom stanovništva, upravno-teritorijalnim ustrojem županije, prometnom, komunalnom i socijalnom infrastrukturom, te pokazateljima stanja u gospodarstvu.

2.1. OPĆE INFORMACIJE

2.1.1. Geografska i prirodna obilježja

Bjelovarsko-bilogorska županija, prirodno-geografski gledano, pripada prostoru Panonske mega-regije, najvećim dijelom makro-regiji sjeverozapadne Hrvatske a obuhvaća prostor četiriju karakterističnih geografskih cjelina: Bilogore (sjeverno i sjeveroistočno), rubnih masiva Papuka i Ravne gore (istočno), Moslavačke gore (jugozapadno), te dolina Česme i Illove (zapadno, centralno i južno).

Jedna je od dvije županije u RH koje nemaju kopnenu granicu s nekom drugom državom, a graniči: - na sjeveru s Koprivničko-križevačkom županijom,

- na sjeveroistoku s Virovitičko-podravskom županijom,
- na jugoistoku s Požeško-slavonskom županijom,
- na jugozapadu sa Sisačko-moslavačkom županijom,
- na zapadu sa Zagrebačkom županijom.

Slika 5: Prostorni plan Bjelovarsko-bilogorske županije, Bjelovar 2001.

Izvor: Prostorni plan Bjelovarsko-bilogorske županije, Bjelovar, 2001.

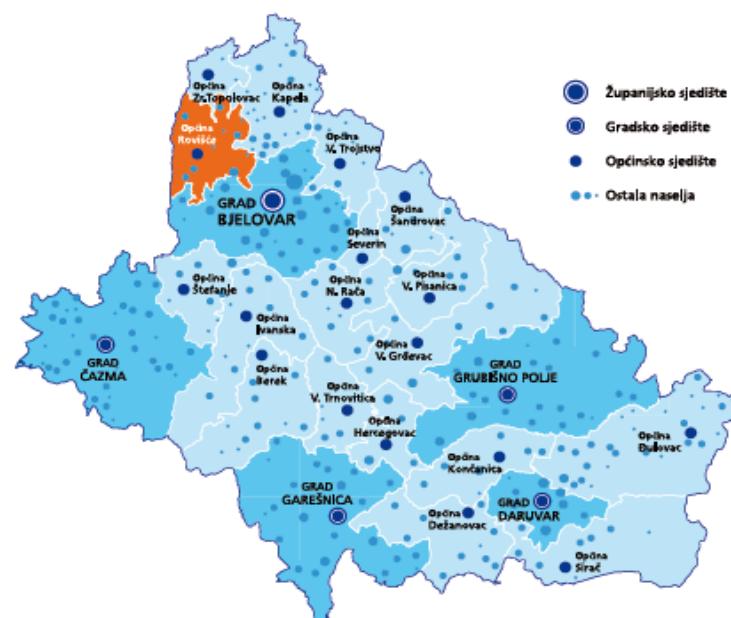
S površinom 2.636,67 km² (4,7% površine Republike Hrvatske) i 133.084 stanovnika (3,0% stanovništva Republike Hrvatske) jedna je od županija srednje veličine.

Prostorno-funkcionalno gledano, nalazi se u istočnom dijelu skupine županija Središnje Hrvatske, najrazvijenijeg dijela Hrvatske. Po aktualnoj statističkoj podjeli Republike Hrvatske pripada Središnjoj i Istočnoj (Panonskoj) Hrvatskoj.

Bjelovarsko-bilogorska županija je ustrojena 29. prosinca 1992. godine donošenjem Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj (Narodne novine, 90/92) te je tada obuhvaćala 2 grada i 15 općina. Danas, nakon dvije izmjene i dopune Zakona, Županija obuhvaća 5 gradova i 18 općina, a sjedište je u gradu Bjelovaru.

Općina Rovišće jedna je od 23 jedinica lokalne samouprave u sastavu Bjelovarsko-bilogorske županije, prostire se na površini od 103,23 km². Smještena je na zapadnom rubu županije na državnoj cesti D28 Zagreb-Bjelovar.

Slika 6: Položaj Općine Rovišće u Bjelovarsko-bilogorskoj županiji

Izvor: Prostorni plan Bjelovarsko-bilogorske županije, Bjelovar, 2001.

Dakle, prostorno-funkcionalno gledano, Općina Rovišće se nalazi se u istočnom dijelu grupe Županija Središnje Hrvatske, najrazvijenijeg područja Hrvatske i ključnog čvorišta europskih i regionalnih prometnih pravaca.

Obzirom na rubni položaj (prema grupi županija istočne Hrvatske), te smještaj upravo između najznačajnijih prometnih pravaca (Posavskog i Podravskog koridora, te poprečnih koridora Srednja Europa - Jadran i Podunavlje - Jadran) dijelom je, kao i cijela Županija, ostala izvan interesa dosadašnjih razvojnih usmjerena.

Općina Rovišće graniči:

- na sjeveru - sa Općinom Zrinski Topolovac,
- na zapadu - sa Koprivničko-križevačkom i Zagrebačkom županijom,
- na jugu - sa Gradom Bjelovarom,

- na istoku - sa Gradom Bjelovarom i Općinom Kapela.

Cijelo područje Općine je pod jakim, a pojedini dijelovi i izrazito jakim gravitacijskim utjecajem Bjelovara, većeg regionalnog središta i glavnog razvojnog žarišta sjeverozapadnog dijela Županije.

Od samog centra Bjelovara, najvećeg središta županije udaljena je 12 km prema zapadu, a od glavnog grada RH, grada Zagreba udaljena je 75 km cestom i 79 km željeznicom. To ukazuje da se nalazi na izrazito povoljnem geoprometnom položaju.

Općina Rovišće ustrojena je dana 29. prosinca 1992.g. donošenjem Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj ("Narodne novine" broj 90/92).

Sjedište Općine je u naselju Rovišće, a mjesna samouprava je organizirana kroz 12 mjesnih odbora.

Slika 7: Općina Rovišće

Izvor: Prostorni plan Bjelovarsko-bilogorske županije, Bjelovar, 2001.

NASELJA u Općini Rovišće ima 12 i to su: Domankuš, Gornje Rovišće, Kakinac, Kovačevac, Kraljevac, Lipovčani, Podgorci, Predavac, Prekobrdo, Rovišće, Tuk i Žabjak.

Tablica 1: Stanovništvo Općine Rovišće u razdoblju 1991. vs 2001. vs 2011.

Naselje	Popis 1991.	Popis 2001.	Popis 2011.	Razlika: smanjenje/povećanje stanovništva između dva popisa stanovništva			
				Popisi 1991./2001.		Popisi 1991./2011.	
				%	%	-146	2,9
UKUPNO	4.968	5.262	4.822	-440	8,4	-146	2,9
Domankuš	255	263	258	-5	1,9	3	1,2
Gornje Rovišće	111	117	96	-22	18,8	-16	14,4
Kakinac	90	79	77	-1	1,3	-12	13,3
Kovačevac	213	218	194	-42	19,3	-37	17,4
Kraljevac	477	477	406	-75	15,7	-75	15,7
Lipovčani	47	65	66	4	6,2	22	46,8
Podgorci	417	486	441	-42	8,6	27	6,5
Predavac	1.216	1.296	1.248	-42	3,2	38	3,1
Prekobrdo	103	116	116	-3	2,6	10	9,7
Rovišće	1.253	1.272	1.222	-76	6,0	-57	4,5
Tuk	447	416	360	-62	14,9	-93	20,8
Žabjak	339	457	390	-74	16,2	44	13,0

Izvor: Državni zavod za statistiku, popisi stanovništva 1991., 2001., 2011., Obrada Pro konzalting d.o.o.

Općina Rovišće je danas (kao i veći dio BBŽ i RH) područje malih naselja i disperzne naseljenosti. U svojih 12 naselja općina ima: 5 naselja do 200 stanovnika ; 10 naselja do 500 stanovnika; te 10 ili 83,3% naselja do 1000 stanovnika. Prema podacima DZS i Popisa stanovništva 2011.g. (4.822 stanovnika) u općini Rovišće živi 8% manje stanovništva u odnosu na 2001. godinu kada je bilo 5.262 stanovnika.

Stanovništvo na području Bjelovarsko-bilogorske županije koncentrirano je oko većih središta tako da 64,24% stanovnika Županije živi u gradovima, a 35,76% u općinama.

Od svih općina na području županije Općina Rovišće je najmnogoljudnija sredina, obzirom da broji 4.822 stanovnika ili čak 4% stanovništva čitave Bjelovarsko-bilogorske županije, što je čak 5,5 puta više u odnosu na Općinu Severin koja broji najmanji broj stanovnika u županiji, a 1,5 puta više od Općine Nova Rača koja je druga nakon Općine Rovišće po broju stanovnika u županiji.

Ukupna gustoća naseljenosti na području općine iznosi 61,25 stanovnika / km².

Detaljan prikaz broja stanovnika po gradovima i općinama Županije prikazan je u sljedećoj tabeli:

Tablica 2: Površina i stanovništvo u gradovima i općinama Bjelovarsko-bilogorske županije

GRAD OPĆINA	Naselja		Stanovništvo		Površina	
	broj	%	broj	%	km	%
Bjelovar	31	9,60	40.276	33,63	188,06	6,97
Čazma	36	11,15	8.077	6,74	238,07	8,83
Daruvar	9	2,79	11.633	9,72	64,02	2,37
Garešnica	23	7,12	10.472	8,74	225,91	8,38
Grubišno Polje	24	7,43	6.478	5,41	265,05	9,83
Ukupno	123	38,08	76.936	64,24	981,11	36,38
Berek	13	4,02	1.443	1,20	110,72	4,11
Dežanovac	12	3,72	2.715	2,27	102,49	3,8
Đulovac	29	8,98	3.245	2,70	188,22	6,98
Hercegovac	5	1,55	2.383	1,99	50,73	1,88
Ivanska	13	4,02	2.911	2,43	129,13	4,79
Kapela	26	8,05	2.984	2,49	104,55	3,88
Končanica	9	2,79	2.360	1,97	83,61	1,1
Nova Rača	13	4,02	3.433	2,87	92,73	3,44
Rovišće	12	3,72	4.822	4,07	78,7	2,92
Severin	2	0,62	877	0,73	25,91	0,96
Sirač	9	2,79	2.218	1,85	144,91	5,37
Šandrovac	7	2,17	1.776	1,48	62,78	2,33
Štefanje	9	2,79	2.030	1,69	72,12	2,68
Velika Pisanica	8	2,48	1.781	1,49	83,67	3,1
Velika Trnovitica	8	2,48	1.370	1,14	60,43	2,24
Veliki Grđevac	11	3,41	2.849	2,37	169,44	6,28
Veliko Trostvo	11	3,41	2.741	2,28	65,09	2,41
Zrinski Topolovac	3	0,93	890	0,74	30,27	1,12
Ukupno	200	61,92	42.828	35,76	1.655,56	61,39
Sveukupno	323	100	119.764	100,00	2.636,67	100,00

Izvor: Prostorni plan Bjelovarsko-bilogorske županije, Popis stanovništva 2011. DZS

2.1.2. Osnovne značajke položaja općine

KLIMATSKA OBILJEŽJA: područje općine Rovišće pripada umjereno kontinentalnim obilježjima klime a to znači da su izražena sva četiri godišnja doba: umjereno hladne zime, topla ljeta sa povoljno raspoređenim godišnjim padavinama. Klima je toplo umjerenog kišnog tipa, bez izrazito sušnog razdoblja, u kojem je srednja temperatura najhladnijeg mjeseca između -3C i 18C. Srednja temperatura najhladnijeg mjeseca je oko 0 0C, a srednja temperatura najtoplijeg mjeseca nije veća od 220C.

Padaline su podjednako raspoređene kroz čitavu godinu, s tim da manje količine padnu u hladnjem dijelu godine. Snijeg može padati od listopada do travnja, a najviše ga ima u siječnju i veljači.

VEGETACIJA: šume bukve i graba, hrast kitnjak; livade, pašnjaci, kvalitetno poljoprivredno zemljište pogodno za proizvodnju svih vrsta usjeva.

PEDOLOŠKA KARTA;

Reljef koji dominira krajem je pretežito neuravnjen. Najveći dio Općine je ispod 150 m apsolutne visine. Sa povišenja brdsko-brežuljkastih predjela, koji su bez istaknutijih vrhova, padine uz vodotoke se prostiru prema jugu, gdje je i najniže područje od 100 m apsolutne visine. Sjeverni dio Općine je i najviši dio, gdje su visine do 200 m apsolutne visine. Vodotoci koji se rasprostiru na području Općine Rovišće spadaju u područje slijeva rijeke Česme i Glogovnice. U dolinama, uz rijeke i potoke, prostiru se livade i pašnjaci, tako da je zbog ovakvog prirodnog položaja najveći dio stanovništva usmjeren na poljoprivredu i stočarstvo.

Prostor općine obuhvaća prostor dvije karakteristične geografske cjeline: grebena i pobrđa Bilogore (sjeverno) te pleistocenskih ravnjaka i dolina Velike, Rijeke, Konjske i Bokane (južno i jugozapadno). Blago je izduženog oblika (manje nego većina općina na reljefno raščlanjenim područjima) u smjeru sjever - jug, postavljena malo koso na masiv Bilogore.

Već iz gornjeg opisa može se uočiti relativna otvorenost većeg dijela Općine u svim smjerovima, sa lakin prostornim ograničenjima prema istoku i jugu (rijekе Velika i Česma), te prema sjeveru (greben Bilogore).

Geografski gledano granice Općine teku:

- na sjeveru - pobrđem Bilogore,
- na zapadu - rijekom Velikom,
- na jugu - pleistocenskim ravnjakom,
- na istoku - pleistocenskim ravnjakom i pobrđem Bilogore.

2.1.3. Proračun općine

Programe, projekte i ostale aktivnosti, Općina financira iz proračuna kojim su definirani prihodi i rashodi, njihova namjena i dinamika, a donosi ga Općinsko vijeće. Za izvršenje godišnjeg proračuna odgovoran je načelnik i Upravna tijela. Svrha proračuna je da se odredi jasan, logičan, ciljno i strateški usmjeren program rada koji je polazište za razvojnu politiku općine. Opći dio proračuna sadrži račun prihoda i rashoda gdje su iskazani porezni i neporezni prihodi, kao i prihodi od općinske imovine. Posebni dio proračuna sastoji se od plana rashoda raspoređenih u tekuće i razvojne programe za tekuću godinu.

Tablica 3: Proračun Općine Rovišće 2014. - 2016. (u kunama)

GODINA	2014.	2015.	2016.
PRIHODI	7.716.000,00	6.781.600,00	7.000.000,00
RASHODI	7.716.000,00	6.781.600,00	7.000.000,00

Izvor: Proračun prihoda i rashoda Općine Rovišće od 2014. do 2016. godine

Račun prihoda sastoji se od: prihoda od poreza, pomoći kroz darovnice, potpore i subvencije, prihoda od imovine, prihoda od upravnih i administrativnih pristojbi i drugih prihoda.

Tablica 4: Proračun Općine Rovišće za 2014. i 2015. godinu (u kunama)

PRORAČUN OPĆINE ROVIŠĆE	2014. GODINA	2015. GODINA
Prihodi od poslovanja	7.595.000,00	6.686.600,00
Prihodi od poreza	2.833.000,00	3.080.000,00
Prihodi od imovine	526.000,00	510.900,00
Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada	1.211.000,00	1.172.700,00
Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga i prihodi od donacija	5.000,00	3.000,00
Pomoći		
Pomoći iz inozemstva (darovnice) i od subjekata unutar općeg proračuna	3.020.000,00	1.920.000,00
Prihodi od nefinancijske imovine	121.000,00	95.000,00
Prihodi od prodaje neproizvedene imovine	61.000,00	35.000,00
Prihodi od prodaje proizvedene dugotrajne imovine	60.000,00	60.000,00
Ukupni prihodi	7.716.000,00	6.781.600,00

Izvor: Proračun Općine Rovišće za 2014. i 2015. godinu

Tablica 5: Proračun Općine Rovišće za 2016. godinu (u kunama)

PRORAČUN OPĆINE ROVIŠĆE ZA 2016. GODINU	
Prihodi od poslovanja	6.930.000,00
Prihodi od poreza	2.019.000,00
Prihodi od imovine	445.600,00
Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada	1.200.400,00
Pomoći	
Pomoći iz inozemstva (darovnice) i od subjekata unutar općeg proračuna	3.265.000,00
Prihodi od nefinancijske imovine	70.000,00
Prihodi od prodaje neproizvedene imovine	20.000,00
Prihodi od prodaje proizvedene dugotrajne imovine	50.000,00

Ukupni prihodi	7.000.000,00
-----------------------	---------------------

Izvor: Proračun Općine Rovišće za 2016. godinu

Prema iskazanim proračunskim financijskim izvještajima u 2014. i 2015. godini, planirana je i tekuća 2016. godina, bazirana na realnim programima koji se provode kroz godinu, a financiraju iz općinskog proračuna. Svi ostali programi koji će se inicirati kroz tekuću godinu, planiraju se financirati iz drugih izvora, pretežito dostupnih nacionalnih i europskih fondova.

Tablica 6: Projekcija proračuna za 2016. – 2018. godinu

OPIS	PLAN PRORAČUNA 2016.	PROJEKCIJA ZA 2017.	PROJEKCIJA ZA 2018.
Općina Rovišće			
Izvršno tijelo	23.000,00	23.000,00	23.000,00
Javna uprava	23.000,00	23.000,00	23.000,00
Jedinstveni upravni odjel	3.306.500,00	2.996.500,00	2.996.500,00
Javna administracija	300.000,00	30.000,00	30.000,00
Održavanje komunalne infrastrukture	70.000,00	50.000,00	50.000,00
Izgradnja objekata	2.740.000,00	2.720.000,00	2.720.000,00
Poticanje i razvoj gospodarstva	146.500,00	146.500,00	146.500,00
Sport i rekreacija	50.000,00	50.000,00	50.000,00
UKUPNO	3.329.500,00	3.019.500,00	3.019.500,00

Izvor: Projekcija proračuna Općine Rovišće od 2016. do 2018. godine

2.2. DEMOGRAFSKA OBILJEŽJA

Analiza demografskih kretanja omogućuje razumijevanje načina kako gospodarske, društvene i ostale prilike utječu na stanovništvo i kvalitetu života na pojedinom području. Isto tako demografija može ukazivati na činjenice koje imaju utjecaja na gospodarstvo, društvena kretanja i pitanja zaštite okoliša. Posebnu pažnju treba posvetiti teritorijalnom razmještaju stanovništva i problemima koji su ukazani kao slabo naseljena područja odnosno područja sa neuravnoteženom gustoćom naseljenosti, a koja imaju indirektni utjecaj na ujednačeni razvoj područja. Isto tako važno je praćenje kretanja stanovništva i to prema starosnoj dobi, kako bi se ukazalo na aktualne trendove i starosnu dob populacije koja živi prostoru koji obuhvaća općinu. Svi prikupljeni podaci analizirani u ovom odjeljku poslužiti će kao analiza stanja koja će se kasnije koristiti u drugim poglavljima koja obrađuju i razrađuju smjernice razvoja i prijedloge za poboljšanja.

Današnji je broj stanovnika Općine Rovišće najmanji u proteklih dvadesetak godina. Depopulacija ovog prostora je u prvom redu posljedica migracije aktivnog stanovništva iz ruralnih dijelova Općine prema atraktivnijim područjima, prije svega gradovima,

vezana uz procese industrijalizacije i deagrarizacije u proteklom razdoblju. Pri tome dio se stanovništva iz rubnih dijelova doselio u Rovišće i Predavac, dva najveća urbanizirana naselja na području Općine. U posljednjih je pola stoljeća nekoliko naselja demografski stagniralo, dok ih je većina nazadovala. Uzrok pada broja stanovnika Općine u posljednjem desetljeću djelomično se nalazi i u prirodnom prirastu, koji je u tom razdoblju uglavnom bio negativan.

2.2.1. Stanovništvo i površine

Prema popisu stanovništva iz 2011. godine, na području Općine Rovišće živi 4.822 stanovnika u 1.389 kućanstva. Stanovništvo Predavca i Rovišća čini više od 50% stanovništva Općine Rovišće, od ukupno 12 naselja koliko ih ima na području općine.

Tablica 7: POPISANE OSOBE, KUĆANSTVA I STAMBENE JEDINICE, POPIS 2011. PO NASELJIMA

	Ukupan broj stanovnika	Kućanstva		Stambene jedinice	
		ukupno	privatna kućanstva	ukupno	stanovi za stalno stanovanje
	2	3	4	5	6
Republika Hrvatska	4.290.612	1.535.635	1.534.148	2.257.515	1.923.522
BB Županija	119.743	41.492	41.438	56.567	52.644
Bjelovar	40.443	13.813	13.781	16.979	16.404
Općina Rovišće	4.822	1.389	1.387	1.883	1.638
Domankuš	258	63	63	83	79
Gornje Rovišće	96	30	30	40	33
Kakinac	77	26	26	36	31
Kovačevac	194	62	62	92	79
Kraljevac	406	130	130	315	172
Lipovčani	66	11	11	29	20
Podgorci	441	125	125	151	144
Predavac	1.248	340	339	407	404
Prekobrdo	116	34	34	43	43
Rovišće	1.222	337	336	398	344
Tuk	360	113	113	141	141
Žabjak	390	117	117	147	147

Izvor: DZS ,Popis stanovništva 2011.g.

Tablica 8: PRIVATNA KUĆANSTVA PREMA BROJU ČLANOVA I OSNOVI KORIŠTENJA STAMBENE JEDINICE

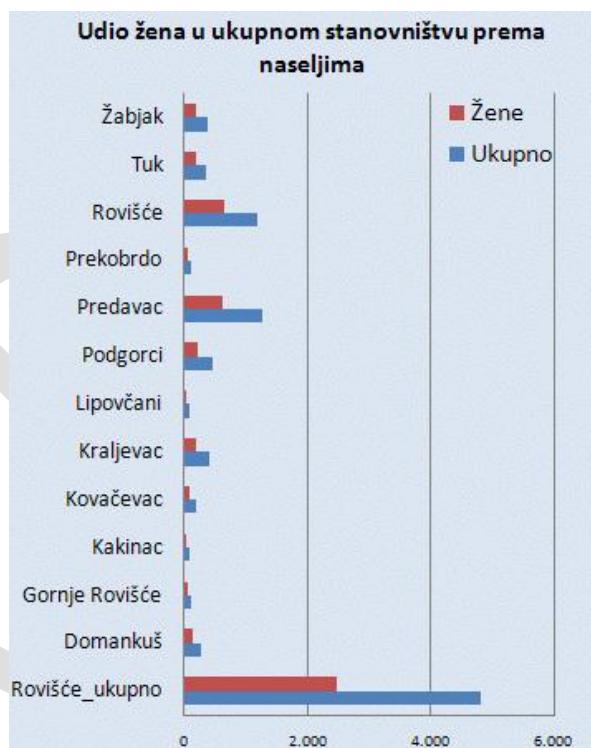
Osnova korištenja stambene jedinice	Ukupno	Broj članova kućanstva									
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10 i više
Ukupno	4822										
Privatno vlasništvo ili suvlasništvo	1389										
Najmoprimac sa slobodno ugovorenom najamninom		1	1	-	-	-	-	-	-	-	-

Srodstvo s vlasnikom ili najmoprimcem stana		2	-	-	1	-	-	1	1	-	-
Najam dijela stana (podstanar)		2	1	-	1	-	-	-	-	-	-
Ostale osnove korištenja		6	2	-	1	-	-	-	-	-	-

Izvor: DZS, Popis stanovništva 2011.g.

Tablica 9: Udio žena u ukupnoj populaciji (Popis stanovništva 2011.)

			Udio žena
Rovišće- ukupno	sv.	4.822	
	ž	2.465	51,1
Domankuš	sv.	258	
	ž	136	52,7
Gornje Rovišće	sv.	95	
	ž	47	49,5
Kakinac	sv.	78	
	ž	40	51,3
Kovačevac	sv.	176	
	ž	92	52,3
Kraljevac	sv.	402	
	ž	195	48,5
Lipovčani	sv.	69	
	ž	35	50,7
Podgorci	sv.	444	
	ž	220	49,5
Predavac	sv.	1.254	
	ž	630	50,2
Prekobrdo	sv.	113	
	ž	54	47,8
Rovišće	sv.	1.196	
	ž	640	53,5
Tuk	sv.	354	
	ž	179	50,6
Žabjak	sv.	383	
	ž	197	51,4

Izvor: Državni zavod za statistiku, popis stanovništva 2011., Obrada Pro konzalting d.o.o.

Tablica 10: Stanovništvo Općine Rovišće prema aktivnosti

Ukupno stanovništvo	4.822	%
Radno sposobni	3.135	65,0 ukupnog
Aktivni	1.864	59,5 radno sposobnog
Zaposleni	1.414	75,9 aktivnog
Nezaposleni	450	24,1 aktivnog
Neaktivni	1.271	40,5 radno sposobnog

umirovljenici	346	27,2 neaktivnog
osobe koje se bave obavezama u kućanstvu	364	28,6 neaktivnog
učenici ili studenti	363	28,6 neaktivnog
ostale neaktivne osobe	196	15,4 neaktivnog

Izvor: Državni zavod za statistiku, Popis stanovništva 2011., obrada Pro konzalting d.o.o.

Tablica 11: Udeo radno aktivnog, zaposlenog stanovništva i usporedba sa općinama u okruženju

	Ukupno	Zaposleni	%
B-B Županija	101.323	42.302	41,75
Grad Bjelovar	34.127	14.235	41,71
Općina Sirač	1.919	731	38,09
Općina Đulovac	2.527	1.015	40,17
Općina Nova Rača	2.915	1.310	44,94
Općina Severin	756	313	41,40
Općina Veliko Trojstvo	2.352	861	36,61

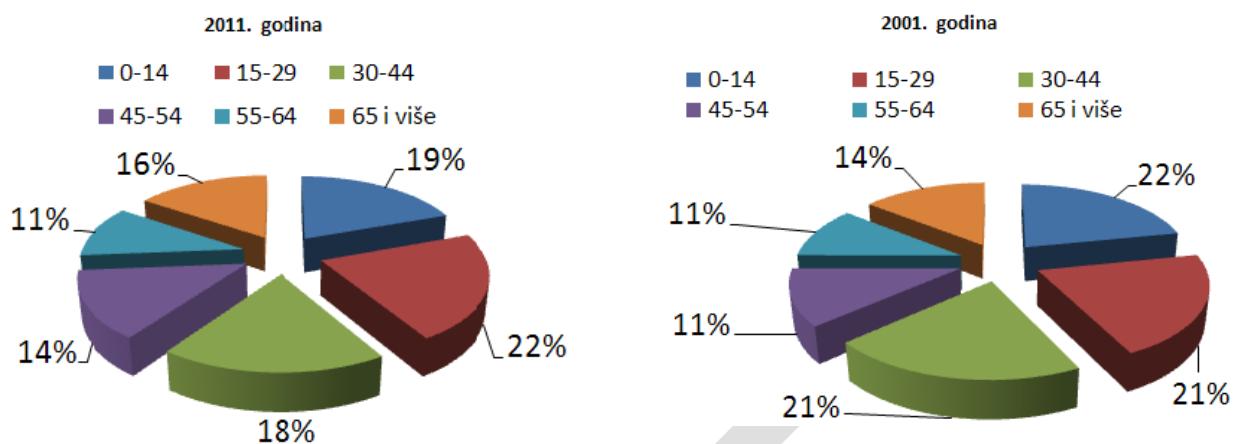
Izvor: Državni zavod za statistiku, popisi stanovništva 2001., 2011., Obrada Pro konzalting d.o.o.

Tablica 12: Dobna struktura stanovništva na području Općine Rovišće

Popis 2011.			Popis 2001.		
Dob	ukupno	%	Dob	ukupno	%
0-14	938	19,5	0-14	1.147	21,8
15-29	1.058	21,9	15-29	1.101	20,9
30-44	891	18,5	30-44	1.093	20,8
45-54	668	13,9	45-54	608	11,6
55-64	518	10,7	55-64	560	10,6
65 i više	749	15,5	65 i više	753	14,3

Izvor: Državni zavod za statistiku, popisi stanovništva 2001., 2011., Obrada Pro konzalting d.o.o.

Slika 8: Grafički prikaz dobne strukture stanovništva na području Općine Rovišće

60% populacije Općine je u dobi do 45 godina što je snažan ljudski potencijal općine

Tablica 13: Prikaz stanovništva Općine u dobi 25-39 godina prema bračnom statusu

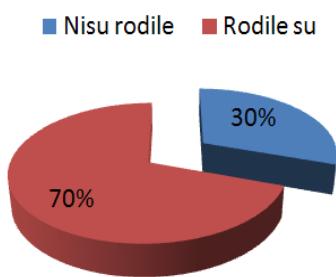
Muškarci		Žene	
	neoženjen	oženjen	neudana
Muškarci	207	259	100
Žene	309		
udana			309
neudana		100	
oženjen	259		
neoženjen	207		

Izvor: Državni zavod za statistiku, Popis stanovništva 2011., obrada Pro konzalting d.o.o.

Prema gore prikazanim pokazateljima na području Općine Rovišće čak je 43% muškaraca i 23% žena u dobi između 25-39 godina koji nisu (bili) u braku. Možemo zaključiti da je jedan od razloga niske stopne nataliteta i veliki broj neoženjenih / neudatih, pa temeljem navedenog ukazujemo i na broj rodilja na području općine.

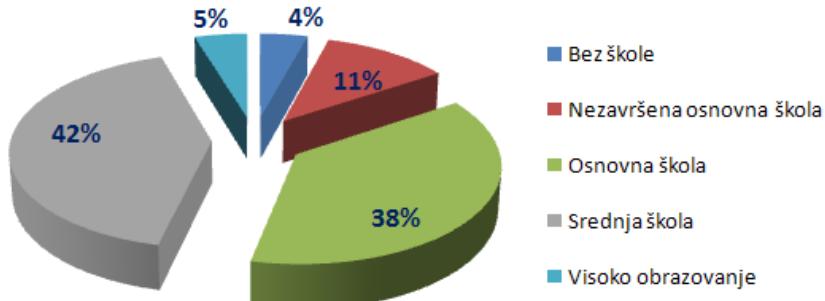
Tablica 14: Prikaz fertilitnosti žena u dobi 25 do 35 godina

Ukupno	Nisu rodile	Broj žena prema broju živorođene djece						
		Svega	1	2	3	4	5	6
294	89	205	60	61	51	23	8	2

Izvor: Državni zavod za statistiku, Popis stanovništva 2011., obrada Pro konzalting d.o.o.

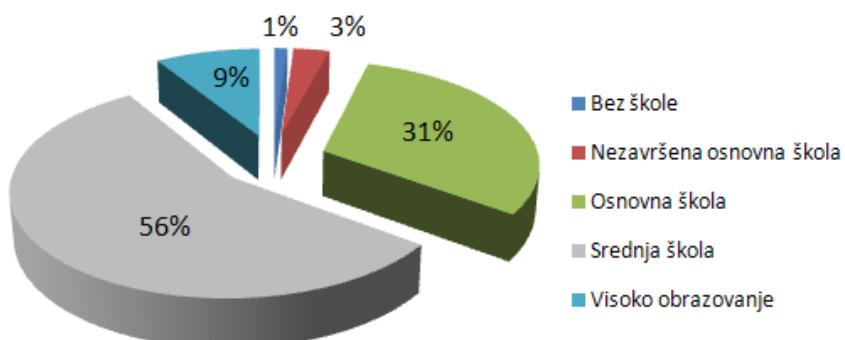
Slika 9: Obrazovna struktura ukupnog stanovništva iznad 15 godina starosti prema najviše završenoj školi

Izvor: Državni zavod za statistiku, Popis stanovništva 2011., obrada Pro konzalting d.o.o.

Zabrinjavajuće je što čak 53% stanovništva Općine Rovišće bez osnovnoškolskog obrazovanja – bez škole (4%) ili ima nezavršenu (11%) ili završenu samo osnovnu školu (38%).

Slika 10: STANOVNIŠTVO U DOBI OD 25 DO 39 GODINA PREMA NAJVIŠE ZAVRŠENOJ ŠKOLI

Izvor: Državni zavod za statistiku, Popis stanovništva 2011., obrada Pro konzalting d.o.o.

Isto tako podaci ukazuju da 35% mladih osoba u dobi od 25 do 39 godina je bez škole (1%) ili ima nezavršenu (3%) ili završenu samo osnovnu školu (31%).

Tablica 15: Stanovništvo koje pojava programi visokog obrazovanja

Ukupno	Stručni studij	Specijalistički studij	Preddiplomski studij	Diplomski, integrirani studij	Poslijediplomski specijalistički, magisterski	Doktorski studij
168	63	11	35	55	3	1

Izvor: Državni zavod za statistiku, Popis stanovništva 2011., obrada Pro konzalting d.o.o.

Tablica 16: Radno sposobno stanovništvo (15-64) prema informatičkoj pismenosti

Ukupno	3.135
Obrada teksta	1.461
Tablični izračuni	1.174
Korištenje elektroničkom poštom	1.451
Korištenje internetom	1.625

Izvor: Državni zavod za statistiku, Popis stanovništva 2011., obrada Pro konzalting d.o.o.

Interesantan je podatak o informatičkoj pismenosti stanovništva općine. Od ukupno 3.135 osoba u dobi od 15 do 64 godine oko 46% se služi računalom.

Tablica 17: Migracijska obilježja stanovništva općine Rovišće

Ukupno Općina Rovišće	4822	%
Od rođenja žive u općini	2284	47,4
Doseljeni iz RH	1477	30,6
Doseljeni iz inozemstva:	1059	22,0
BiH	384	36,3
Njemačka	147	13,9
Srbija	66	6,2
Slovenija	15	1,4
Kosovo	388	36,6
Ostale zemlje	59	5,6

Izvor: DZS, Popis stanovništva 2011., obrada Pro konzalting d.o.o.

Više od pola stanovništva Općine je doseljeno, što možemo istražiti da li to predstavlja problem ili iz toga možemo uočiti priliku za povećanje broja stanovništva i smanjenje depopulacije i negativnih migracijskih trendova iseljavanja iz općine.

ZAKLJUČAK :

- depopulacija stanovništva više od 8% u posljednjih deset godina
- relativno dobra zaposlenost radno aktivnog stanovništva (76% zaposlenog aktivnog stanovništva općine)
- dobra dobna struktura: 60% stanovništva u dobi do 44 godine
- visok udio neoženjenih/neudatih u dobi od 25 do 39 godina
- 30% žena u dobi od 25 do 35 godine nije rodilo
- nezadovoljavajuća obrazovna struktura stanovništva.

2.3. KOMUNALNA INFRASTRUKTURA

2.3.1. Prometna (cestovna) infrastruktura

Postojeća cestovna infrastruktura na području Općine podijeljena je na državnu cestu D28, županijske i lokalne ceste i čini je 452 km². Planiran je cestovni pravac brze ceste Virovitica-Bjelovar-Vrbovec djelomično i područjem Općine.

Stanje lokalnih cesta uglavnom je loše i potrebna je sanacija. Općina je uglavnom zadovoljavajuće pokrivena mrežom javnih cesta (potrebne su manje dopune i korekcije), ali njihova kvaliteta, sigurnosna razina te razina opremljenosti variraju od relativno dobrog do prilično lošeg stanja i potrebno ih je sanirati i održavati. Potrebe za putničkim prijevozom, Općina rješava dodjeljivanjem koncesija za taxi prijevoz.

U Općini je razgranata i mreža nerazvrstanih cesta (seoskih ulica i poljskih putova). U vezi s nerazvrstanim cestama Općina ima plan nerazvrstanih cesta kojim su one podijeljene na važnije i manje važne nerazvrstane ceste s planskim određenjem prioriteta održavanja, sanacije i asfaltiranja, a u planu je i izrada Katastra nerazvrstanih cesta kako bi se lakše pratilo održavanje i sanacija.

Tablica 18: Cestovna infrastruktura na području Općine Rovišće

Općina	Nerazvrstane ceste ukupno/km		Općinske/ gradske ceste ukupno/ km		Županijske ceste ukupno/ km		Državne ceste ukupno/km		Ukupno u JLS/km	
Asfaltirano/ Neasfaltirano	A	NA	A	NA	A	NA	A	NA	A	NA
R O V I Š Ć E	32,25	7,87	24,51	-	24,97	-	10,73	-	84,59	7,87

Izvor: PPU JLS (A-asfaltirano, NA-neasfaltirano)

Od javnog prijevoza na području općine dostupna je redovna autobusna linija, te prema potrebi mještani se koriste taxi prijevozom ovlaštenih koncesionara za ovo područje. Željezničke postoje na području općine Rovišće nema.

Postoje značajni problemi u funkcioniranju redovnog linijskog prijevoza. Putnici i potencijalni korisnici autobusni prijevoz ocjenjuju skupim, nekonkurentnim i neatraktivnim. Posebno se pritom ističe: premali broj polazaka u danu, loša povezanost autobusnom mrežom linija, nekvalitetan vozni park, predugo putovanje do većih centara. Istovremeno, javni prijevoz je iznimno važan radi dnevnih migracija lokalnog stanovništva radi školovanja ili zaposlenja u urbanijim središtima što čini 90% svih putovanja.

Tablica 19: Cestovna infrastruktura na području Općine Rovišće

Razvrstane javne i nerazvrstane ceste na području Općine Rovišće				
Državne ceste	Županijske ceste	Lokalne ceste	Nerazvrstane ceste	Ukupno
10,73 km	24,97 km	24,51 km	32,25 km	92,46 km

(Izvor: Topografska karta 1 : 25 000)

Stoga, može se konstatirati da je cestovna mreža dovoljno razgranata, uglavnom cestama srednje kategorije (županijske i lokalne) i niže kategorije (nerazvrstane). Stanje kvalitete cesta je relativno zadovoljavajuće, a godinama je prisutan nesrazmjer između potrebnih i osiguranih sredstava za redovno održavanje, odnosno sanaciju i rekonstrukciju kolnika, a posebno na cestama nižeg ranga. Potreba izgradnje nogostupa i biciklsitičkih staza uz cestu kroz naselja imperativ je opreme većine naselja.

Željeznički prijevoz – Područjem općinom Rovišće prolazi željeznička pruga II. reda Križevci-Bjelovar-Kloštar, ukupne dužine 61,1 km. Zbog izrazito različitog obujma prijevoza pruga se može podijeliti u dva dijela i to Križevci-Bjelovar i Bjelovar-Kloštar. Dionica Križevci-Bjelovar, koja dijelom prolazi Općinom, naročito nakon planirane izgradnje dijela pruge Gradec-Sveti Ivan Žabno, postaje posebno interesantna prvenstveno za putnički, ali i teretni prijevoz.

2.3.2. Opskrba električnom energijom i javna rasvjeta

Električnom energijom i telefonom pokrivena su sva naselja Općine i gotovo 95% kućanstva priključena su na elektro-energetski sustav. Činjenica je, kako upravo ovaj prostor, radi svojih prirodnih karakteristika, ima velik razvojni potencijal za uporabu obnovljivih izvora energije.

Izrađen je Akcijski plan prema Energetskoj strategiji za područje Općine Rovišće kojom se detaljno analiziraju postojeći podaci o potrošnji energenata i usporednim stanjem sa ispitivanjem opravdanosti ulaganja u poboljšanja iskoristivosti mreže i konstantno sustavno gospodarenje energijom.

Planira se na objektima koji su veći potrošači energije izraditi studije opravdanosti postavljanja alternativnih oblika energije kako bi se omogućilo sustavno gospodarenje energijom (korištenjem foto naponskih sustava, izgradnjom energana, bioplinskih postrojenja i sl.).

Kućanstva pretežito koriste ogrijevno drvo i lož ulje, a manji dio njih ima priključak i na plinsku mrežu, obzirom da je prirodni ogrijev prihvatljivija varijanta korištenja. Dakle, od

dostupnih energenata 49% kućanstva koristi električnu energiju, 42% ogrijevno drvo, 7% lož ulje i 2% ostale energente (UNP).

2.3.3. Vodoopskrba

Općina Rovišće ima vodoopskrbom pokriveno svega 9% naselja.

Karakteristika područja općine je nedostatak vodocrpilišta, tako da se već postojeća vodoopskrba temelji na dopremi vode iz susjedne Koprivničko-križevačke županije.

Dostatne količine pitke vode iz tih izvorišta, omogućavaju daljnja proširenja postojećih sustava i na Općinu Rovišće.

Aktualno stanje vodoopskrbe na području Općine Rovišće je nerazvijeno, cijelo područje je nepokriveno vodovodnom distributivnom mrežom. Postoji tek predispozicija za daljine širenje zahvaljujući izvedenom transportno-distributivnom cjevovodu do naselja Rovišće, koji se spaja na postojeći sustav magistralnih cjevovoda Bjelovarsko-bilogorske županije.

2.3.4. Odvodnja

Sistem odvodnje Općine je nerazvijen. Niti jedno naselje nema izgrađenu kanalizaciju. Domaćinstva imaju izgrađene pojedinačne septičke jame, često puta nepropisno izvedene, kao rješenja za kućanske otpadne vode, a oborinske i otpadne vode odvode se uglavnom otvorenim kanalima ili cestovnim jarcima u obližnje vodotoke.

2.3.5. Gospodarenje otpadom

Organiziranim prikupljanjem otpada obuhvaćena su sva naselja na području Općine Rovišće ili 78,51% prema podacima Komunalac d.o.o. sa kojim općina ima sklopljen ugovor o odvozu, a prikupljanje se obavlja jedanput tjedno. No, postotak kućanstava od kojih se pojedinom naselju odvozi otpad samo u jednom naselju (Predavac) prelazi 60%, u jednom naselju (Domankuš) prelazi 50%, u dva naselja je iznad 40%, u tri naselja iznad 30%, u četiri iznad 20% i u jednom naselju iznad 10%, što je vrlo nepovoljno. Ukupno gledano, na području Općine Rovišće komunalni otpad se organizirano prikuplja u 37% kućanstava.

Tablica 20: Gospodarenje otpadom za 2015. godinu – Komunalac d.o.o., Bjelovar

R B	UČEŠĆE POJEDINIH JLS U ORGANIZIRANOM ODVOZU KOMUNALNOG OTPADA NA DAN 31.12.2015.							
	JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE	BROJ STANOVNICA	UKUPNO NASELJA	OBUHVACENA ORGANIZIRANIM ODVOZOM	%	DOMAĆINSTVA		
						UKUPNO DOMAĆINSTAVA	OBUHVACENA ORGANIZIRANIM ODVOZOM	
		2011.				2011.	ODVOZOM	%
1.	BJELOVAR	40.276	31	31	100,00	13.781	12.559	91,13
2.	KAPELA	2.973	26	26	100,00	1.025	775	75,61
3.	NOVA RAČA	3.434	13	13	100,00	1.116	916	82,08
4.	ROVIŠĆE	4.875	12	12	100,00	1.387	1089	78,51
5.	SEVERIN	879	2	2	100,00	309	192	62,14
6.	ŠANDROVAC	1.775	7	6	85,71	596	428	71,81
7.	V. PISANICA	1.774	8	8	100,00	618	472	76,38
8.	V. TROJSTVO	2.731	11	11	100,00	992	802	80,85
9.	Z. TOPOLOVAC	896	3	3	100,00	260	155	59,62
	UKUPNO	59.613	113	112	99,12	20.084	17.388	86,80

Izvor: Izvješće o gospodarenju otpadom za 2015.g. – Komunalac d.o.o. Bjelovar

2.3.6. Plinska mreža

Područjem općine prolazi dio plinovodnog sustava Hrvatske i to: regionalni plinovod Bjelovar-Križevci DN 150/50 na koji je priključena mjerno reduksijska stanica (MRS) Roviće.

Središnji dio općine plinoficiran je u potpunosti, dok se ostatak naselja: Prekobrdo, Podgorci, Lipovčani, Kakinac i Domankuš planiraju plinoficirati u planskom razdoblju.

Plinska mreža izvedena je kroz naselja Predavac i Rovišće, tako da je plinoopskrbom pokriveno 18% naselja. Interes od strane mještana za priključivanjem na plinsku mrežu nije toliko izražen, obzirom da se veliki broj kućanstava služi prirodnim sirovinama i koristi grijanje na kruta goriva.

U budućem razdoblju potencijalno postoji potreba za proširenjem mreže na ostala naselja, obzirom da su mještani djelomično iskazali interes za priključenjem. Korištenjem alternativnih oblika grijanja smanjila se potreba za prirodnim plinom, tako da će se prethodno izraditi studija opravdanosti i tada krenuti sa pripremama za izradu projektne dokumentacije.

2.3.7. Informacijsko-komunikacijska infrastruktura (IKT)

Područje Općine pokriveno je fiksnim telefonskim linijama i mobilnom telefonijom. Time je omogućeno spajanje računala na internetsku mrežu, iako je, još uvijek nedovoljna pokrivenost, što je važno za razvoj gospodarstva. Ukupna pokrivenost brzim internetom je 65% na području županije, no ta mreža se sustavno i brzo razvija i potrebno je uvesti širokopojasni Internet, radi pokrivanja kvalitetnijom vezom čitave općine.

Na prostoru Općine poštanske usluge obavlja HP-Hrvatska pošta d.d.–Poštansko središte Bjelovar, a telekomunikacijske usluge Hrvatske telekomunikacije d.d.–TK centar Bjelovar, T-mobile d.o.o. i VIPnet d.o.o.

Poštanske se usluge korisnicima pružaju putem poštanskog ureda koji se nalazi u Rovišću i Predavcu.

2.3.8. Ostala infrastruktura

ŠUMARSTVO

Ukupna površina pod šumom je 2.373,9 ha ili 30,14% prostora Općine.

Kvaliteta i zdravstveno stanje šuma i šumskog zemljišta na području Općine Rovišće je vrlo dobro. Šume i šumsko zemljište tvore cjelovite komplekse u sjeverom i južnom dijelu Općine. Hrvatske šume gospodare šumama u državnom vlasništvu koje čine veći dio šuma ovog prostora. FSC certifikat prestižne međunarodne nevladine organizacije dodijeljen šumama u državnom vlasništvu potvrđuje da se njima gospodari organizirano na gospodarski održiv način, poštujući pritom biološku i društvenu funkciju šume te uvažavajući interes svih zainteresiranih skupina.

Šume na području Općine nemaju samo privredni, već i općekorisni značaj koji se očituje u zaštiti vlastitog zemljišta, ublažavanju nepoželjnih posljedica poplava i jakih vjetrova, reguliranju vodnog režima područja, osiguravanju pitkosti podzemnih voda, utjecaju na povećanje poljoprivredne proizvodnje, ublažavanju klime područja, stvaranju

kisika i pročišćavanju zraka, pružanju nenadoknadivog prostora za rekreaciju i različite sportske aktivnosti, unapređenju turizma, osobito lovnog.

VODNI RESURSI OPĆINE

Prema Prostornom planu - na području Općine Rovišće Vodnogospodarskom osnovom sliva rijeka Česme i Glogovnice planirana je izgradnja tri akumulacije i to: Domankuš, Rovišće i Kakinac. Planirana akumulacija Rovišće cijelom površinom vodnog lica nalazila bi se u prostoru Općine, planirana akumulacija Domankuš dijelom prelazi u susjedne Općine Zrinski Topolovac i Kapela, a planirana akumulacija Kakinac dijelom se rasprostire na području Općine Zrinski Topolovac. Površina koju bi pokrивao dio zaplavnog prostora planiranih akumulacija na području Općine Rovišće bila bi 142,5 ha. Ovi bi se resursi mogli planirati za iskorištavanje u području razvoja turizma, u gospodarske svrhe s ciljem navodnjavanja poljoprivrednih površina i oranica, te u svrhe zaštite i očuvanja okoliša te potencijalnih mogućnosti od poplava i drugih djelovanja.

Tablica 21: Prikaz planiranih akumulacija Vodnogospodarskom osnovom sliva s osnovnim podacima

Tabelama prikaz planiranih akumulacija Vodnogospodarskom osnovom sliva s osnovnim podacima:

Red. broj	Akumulacija	Vodotok	Površina zaplavnog prostora u Općini (ha)
1.	DOMANKUŠ	Konjska	26,00
2.	ROVIŠĆE	Rijeka	42,50
3.	KAKINAC	Čavlovica	74,00
	UKUPNO:		142,50

Izvor: Prostorni plan uređenja Općine Rovišće – 3.3. Područja pretežitih djelatnsoti, str. A-64

GROBLJA

Svih 12 naselja na području Općine imaju groblja odnosno 100% naselja, od kojih Podgorci i Predavac imaju po dva groblja. Mrtvačnice imaju samo groblja u Predavcu i Rovišću. Nivo uređenja groblja nije svugdje zadovoljavajući, te je potrebno planirati sredstva za uređenje i održavanje postojećih ali i napuštenih groblja.

Tablica 22: Popis groblja u Općini Rovišće

Redni broj	Naselje	Groblje	Mrtvačnica	Grobljem upravlja	Napomena
1	Domankuš	1	-	Mjesni odbor	
2	Gornje Rovišće	1	-	Mjesni odbor	
3	Kakinac	1	-	Mjesni odbor	
4	Kovačevac	1	-	Mjesni odbor	
5	Kraljevac	1	-	Mjesni odbor	
6	Lipovčani	1	-	Mjesni odbor	
7	Podgorci	2	-	Mjesni odbor	1 groblje u proširenju
8	Predavac	2	1	Općina i Mjesni odbor	
9	Prekobrdo	1	-		
10	Rovišće	1	1	Općina i Mjesni odbor	
11	Tuk	1	-	Mjesni odbor	
12	Žabjak	1	-	Mjesni odbor	

Izvor: Prostorni plan uređenja Općine Rovišće (2012.) str. A-72

Kao zaključak možemo navesti znatne resurse kojima raspolaže Općina Rovišće, a koji bi kroz poticajne mjere i razvojne projekte, mogli ubrzati razvoj Općine, a to su:

- relativno očuvan okoliš koji se može koristiti kao velika komparativna prednost u odnosu na širu regiju
- više manjih područja „čistog“ poljoprivrednog zemljišta sa kvalitetnim tlom podnodnim za ekološku proizvodnju voća i povrća, stočarstvo i ostalu ekološku poljoprivrednu proizvodnju
- relativno velike površine komercijalno vrijednih i kvalitetnih (zdravih) šuma
- relativno jako žarište razvoja su naselja Rovišće i Predavac, a čitav prostor Općine je na izrazito dobrom geoprometnom položaju – uz državnu cestu D28.

2.4. DRUŠVENA INFRASTRUKTURA

2.4.1. Odgoj i obrazovanje

Opća i društvena briga o djeci i mladima vrlo je bitna za razvoj svake društvene zajednice kao i za područje općine gdje je prisutan pad nataliteta, niska obrazovna struktura stanovništva i istovremeno odlazak mlađih i obrazovanih stanovnika. Podaci o obrazovnoj strukturi stanovništva iznimno su važan pokazatelj na temelju kojega se mogu planirati kratkoročna i dugoročna rješenja povezana s formalnim, neformalnim i informalnim obrazovanjem.

Tablica 23: Ustanove za odgoj i obrazovanje

Općina	Ustanove za društveni razvoj zajednice	Ustanove za predškolski odgoj djece	Osnovna škola
Rovišće	1	1	1

Na području Općine radi dječji vrtić koji zbrinjava i djecu jasličke i predškolske dobi, s tim da je u posljednje vrijeme uočen problem nedostatka mjesta za čuvanje potrebnog broja djece s područja općine, tako da su roditelji primorani djecu voziti u vrtiće u Bjelovar. Time smo suočeni sa činjenicom da je nužno razmišljati o proširenju kapaciteta dječjih vrtića na području Općine Rovišće.

Djelatnost osnovnog školstva u Općini Rovišće provodi se u Osnovnoj školi Rovišće. Matična škola nalazi se u Rovišću, a tri područna razredna odjela u Kraljevcu, Podgorcima i Predavcu. Upisno područje ove OŠ obuhvaća i područne razredne odjele u naseljima Prgomelje i Zrinski Topolovac koji su na području drugih općina.

U Osnovnoj školi se provodi i minimalni program za djecu u godini prije polaska u osnovnu školu (tzv. mala škola). U 2015.g. školu je pohađao 571 učenik od toga 300 učenika u razrednoj nastavi (1-4 razred) i 273 u predmetnoj nastavi (5-8.razred) u ukupno 37 razrednih odjeljenja, od kojih je u matičnoj školi Rovišće njih 19, a u područnim školama 18 odjeljenja.

U područnim školama nastava se izvodi do četvrtog razreda. Područni odjel Kraljevac ima 16 učenika, a nastava se odvija u dvorazrednoj kombinaciji. Područni odjel Zrinski Topolovac ima 45 učenika (druga Općina), Područni odjel Podgorci 37 učenika, Područni odjel Predavac 56i Područni odjel Prgomelje 49 učenika (Grad Bjelovar). Osnovno školsko područje prelazi okvire općine Rovišće, tako da PO Prgomelje pripada gradu Bjelovaru, a PO Zrinski Topolovac pripada općini Zrinski Topolovac. U školu dolaze djeca iz 26 okolnih naselja, a budući da su naselja raspršena, učenici se prevoze autobusima. Školsko-sportska dvorana je funkcionalno povezana sa školom i veličine je oko 2.500 m². Osnovna škola Rovišće posjeduje Školsku knjižnicu koja posjeduje preko 10.000 knjiga, te ostalog audio, CD i DVD materijala.

Škola kroz godinu provodi čitav niz aktivnosti i raznovrsnih programa, sudjeluje na raznim natjecanjima i prijavljuje svoje aktivnosti na nacionalne i europske natječaje.

Škola je osnivač Učeničke zadruge „Sa srcem“ koja djeluje u sedam sekcija: cvjećarstvo, etno-sekcija, voćarska sekcija, keramičarska, vrtlarska, vezilje, rukotvorine i izrada čestitaka.

2.4.2. Kultura i kulturna baština

Kulturna dobra koja su registrirana i preventivno zaštićena odnosno predložena za zaštitu (evidentirana) temeljem posebnih propisa na području Općine Rovišće su:

Crkve (župne, parohijske i crkve reformiranih)

- Podgorci Crkva sv. Petke
- Predavac Crkva sv. Vida
- Rovišće Crkva Presvetog Trojstva

Povijesno – memorijski spomenici

- Podgorci kuća narodnog heroja P.B.Vene
- Prostorna međa kulturnog dobra – prema Prostornom planu Općine

Dobra predložena za zaštitu (evidentirana) temeljem odredbi propisa:

Krajolici:

- Bilogora – Papuk (regionalno značenje)

Spomenička područja i cjeline – Arheološki lokaliteti i zone:

- Domankuš Zidina
- Kraljevac zemlja Mijakić
- Predavac Natkuće – Zadrum

Sakralne građevine:

- Rovišće	Parohijska crkva sv. Preobraženja
- Predavac	kapela Uzvišenja sv. Križa
- Gornje Rovišće	kapela
- Kraljevac	kapela Blažene djevice Marije
- Kovačevac	kapela Uzašašća Isusa Krista
Civilne građevine:	
- Rovišće	stara škola i željeznička stanica

Kulturna događanja na području Općine vežu se uz obilježavanja pojedinih blagdana i svetaka, organizacijom aktivnosti organizacija civilnog društva (udruga), te aktivnostima koje provode mladi u sklopu izvannastavnih aktivnosti i obilježavanja pojedinih svetkovina.

2.4.3. Sport i rekreacija

Na području Općine postoji niz različitih oblika sportskih aktivnosti uključujući natjecateljski sport i sport i rekreaciju u sportskim udrugama te sportske aktivnosti organizirane kao vannastavni program u osnovnoj školi. Škola je osnovni nositelj tjelesnog odgoja djece i mlađeži, pa su pri školskom sportskom klubu osnovane nogometna, rukometna, košarkaška, odbojkaška, atletska, taekwando, stolno-teniska, šahovska i sportsko-ribolovna skupina, te skupina izviđača.

2005. godine na području Općine Rovišće djeluje 8 sportskih udruga. Među njima je najzastupljeniji nogomet s četiri udruge koje okupljaju i najviše sportaša. Broj udruga se povećao od 1998. godine kada ih je bilo 6, a osnovane su i udruge u dosad nezastupljenim sportskim granama – konjičkom sportu i šahu.

Značajniji sportski objekti na području Općine su:

- sportska dvorana s vanjskim igralištima pri Osnovnoj školi u Rovišću,
- sportsko-rekreacioni centar u Podgorcima,
- nogometna igrališta NK Hrvatski sokol u Podgorcima, NK Dinamo u Predavcu, NK Rovišće u Rovišću i NK TOSK u Tuku
- nogometno igralište u šumi Bedenik,
- nogometno igralište u Kraljevcu i drugim selima,
- sportski ribnjaci u Kovačevcu, Predavcu i Rovišću,
- lovačke kuće s trapom u Kraljevcu, Predavcu i Rovišću,
- teniski tereni u Žabjaku,
- građevine i otvoreni prostori konjičkog kluba.

Na području Općine održava se godišnje niz sportskih manifestacija od kojih su značajnije: - memorijalni nogometni turnir Grgić, Pajić, Stanša, - malonogometni turniri, - šahovski turniri, - sportskoribolovni turniri - Dan kluba Zlatna potkova.

2.4.4. Socijalna skrb i zdravstvo

Zdravstvena zaštita na području Općine Rovišće organizirana je putem zdravstvenih ambulanti koje se nalaze u iznajmljenom prostoru Doma zdravlja Bjelovar u Rovišću. To je ambulanta opće medicine u kojima radi po jedan tim, sastavljen od liječnika i medicinske sestre. U Rovišću djeluje i stomatološka ordinacija, u kojima radi po jedan tim sastavljen od liječnika i medicinske sestre. Na ovom području djeluje jedna ljekarna, koja se nalazi u Rovišću.

Tablica 24: Zdravstvene ustanove

Zdravstvo		
Opća ambulanta	Stomatološka ambulanta	Ljekarna
1	1	1

Socijalna skrb organizirana je putem ustanove socijalne skrbi - Centra za socijalnu skrb Bjelovar. Centar provodi socijalnu skrb, upotpunjuje funkciju vlastite obitelji i to, prije svega, u organiziranju stanovanja, prehrane, zdravstvene zaštite, čuvanja i njege kroz trajnu ili jednokratnu finansijsku pomoć. Centar za socijalnu skrb vodi socijalno zaštitnu djelatnost u predmetima braka i obitelji, roditeljske skrbi, skrbništva, posvojenja, te poslove savjetovališta i druge analitičke poslove. Najveći dio problema u socijalnoj skribi proistječe iz psihofizičkih hendikepa, psihičkih oboljenja, te bolesti uopće, odnosno ovisnosti o alkoholu, drogi i sl., pa se socijalna skrb osobito mora povezati sa zdravstvenim ustanovama i surađivati na iznalaženju rješenja ovakvih problema.

2.4.5. Organizacije civilnog društva (OCD)

Općina Rovišće kontinuirano potiče osnivanje i razvoj udruga. Udruge građana prepoznaje kao važan doprinos razvoju lokalne sredine, ali i kao korektiv rada lokalne samouprave, sve sa svrhom povećanja kvalitete života mještana. Udrugama se pomaže ne samo finansijski, osiguranim proračunskim sredstvima već i organizacijski i informacijski vezano za pravnu i zakonodavnu regulativu kao i natječaje vezane uz rad udruga. Stoga je u zgradи Općine i uređen Centar udruga kao zajednički prostor za rad i na korištenje svim udrugama sa područja općine.

1. Udruga voćara, vinogradara i povrćara Rovišće

Udruga voćara, vinogradara i povrćara iz Rovišća (pokraj Bjelovara) osnovana je 2008. godine, a posjeduje cca 100 ha voćnjaka, 70 ha vinograda i 50 ha nasada povrća. Primarna djelatnost ove udruge jest rad na unapređenju i razvoju voćarstva, vinogradarstva i povrćarstva po suvremenim načelima, metodama i tehnologijama, okupljanje i aktiviranje članstva, pomaganje i organiziranje nabave kvalitetnih vrsta voća, loze i povrća te rad na stručnoj izobrazbi.

2. Vatrogasna zajednica općine Rovišće (VZO Rovišće)

VZO Rovišće osnovano je 1997. godine, a primarna djelatnost je koordinacija djelatnosti DVD-a, razvija i unapređuje dobrovoljno vatrogastvo.

3. Općina Rovišće ima devet Dobrovoljnih vatrogasnih društava (DVD-a):

Društva su osnovana sa primarnom djelatnošću poticanja razvoja i unapređenje vatrogastva i vatrozaštite sukladno s tehničkim razvojem i dostignućima tehnologije i prakse, za provođenje mjera zaštite od požara, gašenje požara i spašavanje ljudi i imovine prilikom elementarnih nesreća, ispumpavanje podruma i bunara, pranje cesta te pomaganje pri poplavama i drugim nesrećama.

R.br.	Naziv	Godina osnivanja
1	DVD Rovišće	1998. godine
2	DVD Domankuš	2006. godine
3	DVD Podgorci	1997. godine
4	DVD Kraljevac	1998. godine
5	DVD Kakinac	2003. godine
6	DVD Žabjak	1998. godine
7	DVD Tuk	1998. godine
8	DVD Kovačevac	1998. godine
9	DVD Predavac	1997. godine

4. Vatrogasna limena glazba (VLG Predavac)

VLG Predavac osnovana je 2002. godine, a primarna djelatnost kojom se bavi je razvijanje, promidžba i promicanje glazbenika, hrvatske glazbe i hrvatske glazbene kulture te usavršavanje postojećih i razvijanje novih formi umjetničko-glazbenih djelatnosti na području Županije, suradnja s drugim udrugama i institucijama u zemlji kojima je cilj razvijanje, promidžba i promicanje glazbe i glazbene kulture na načelima uzajamnosti i suradnje. VLG Predavac je neprofitna udruga koju su osnovali Česi još 1884. g. Od tada neprekidno radi, a 1927. se priključuje DVD-u Predavac.

5. Lovačka udruga „Srndać“ Rovišće

Lovačka udruga Srndać osnovana je 1998. godine, a bavi se gospodarenjem lovišta, zaštitom prirode, izobrazbom lovaca, lovačkom etikom, unapređenjem lovne radne kinologije. LU „Srndać“ iz Rovišća gospodari otvorenim zajedničkim lovištem VII/102, Rovišće – Konjska Rijeka, koje je površine 2.300 hektara i nalazi se između mjesta Rovišće, Gornje Rovišće, Predavac, Domankuš, Zrinski Topolovac, Kraljevac i Kakinac. Udruga ima četrdesetak aktivnih članova koji se bave uzgojem, zaštitom i lovom divljači u skladu sa Zakonom o lovstvu, izgradnjom i održavanjem lovno – gospodarskih i lovno – tehničkih objekata. Lovački dom udruge nalazi se u šumi zvanoj Dugave. Nedaleko od doma nalazi se strelište za gađanje glinenih golubova, malonogometno igralište i ribnjak. Lovačka udruga ima izuzetno dobru suradnju s

Lovačkim savezom BBŽ, Općinom Rovišće i drugim udrugama i društvima na području općine i županije.

6. Lovačka udruga „Kuna“ Kraljevac

Bavi se očuvanjem i zaštitom prirode, zaštitom ljudskog okoliša kroz očuvanje prirodnih staništa divljači, uzgoj, zaštita, lova i korištenje divljači i njezinih dijelova te njega lovačke etike i običaja.

7. Udruga umirovljenika Predavac

Udruga umirovljenika iz Predavca osnovana je 2007. godine, a primarno se bavi okupljanjem i organiziranjem članova sa svog područja, proučavanjem problema mirovinskog, invalidskog i zdravstvenog osiguranja, stambenim i rekreativskim pitanjima, pronalaženjem mogućnosti za međusobnu pomoć, organizacijom odmora, razvijanjem prijateljstva i solidarnosti.

Jedna je od najbrojnijih udruga s područja Općine Rovišće koja raznovrsnim aktivnostima nastoji podići kvalitetu života osoba treće životne dobi te skrenuti pozornost na probleme s kojima se susreću stari i nemoćni. Uz redovite akcije organiziranja mjesечnih izleta i posjeta zanimljivim manifestacijama, udruga je uz pomoć Općine Rovišće i Patronažne djelatnosti Doma zdravlja BB županije organizirala besplatne preventivno-edukativne akcije mjerjenja krvnog tlaka i šećera u krvi koje se kontinuirano provode u prostorijama udruge svakog prvog utorka u mjesecu. Redovito obilaze nemoćne i bolesne članove i pomažu kada mogu.

8. Udruga umirovljenika Rovišće

Udruga umirovljenika iz Rovišća osnovana je 2006. godine, sa ciljem okupljanja i organiziranja članova sa ovog područja, proučavanje problema mirovinskog, invalidskog i zdravstvenog osiguranja, stambenih i rekreativskih pitanja, pronalaženja mogućnosti za međusobnu pomoć, organizaciju odmora, razvijanje prijateljstva i solidarnosti.

9. Udruga žena Rovišće (UŽOR)

UŽOR osnovana je 2012. godine, a bavi se promicanjem i očuvanjem kulturne baštine, tradicije i razvoja civilnog društva, promicanjem sporta i rekreacije te ruralnog i kontinentalnog turizma, ekološke svijesti i zdravog življenja, održavanja seminara i edukacija te poticanja volonterskog rada i dr. u skladu sa zakonom.

10.Oldtimer klub Klipnjača

Oldtimer klub Klipnjača osnovan je u svibnju 2011. godine u Rovišću. Klub okuplja simpatizere i zaljubljenike u stare traktore automobile, motocikle te povijesne dosege starih vozila na inovativnom i osobnom planu, unapređivanju identiteta i doprinosu u kreiranju i jačanju vrijednosti starih traktora, automobila i motora, javnih prezentacija oldtimera te razmjena mišljenja i iskustava s drugim klubovima.Za sada broji 10 - ak članova a većina članova je s njihovog područja. Značajnu podršku u njihovom djelovanju pruža im Općina Rovišće.

11.Udruga branitelja liječenih od PTSP-a Bjelovar (Klub Rovišće)

Udruga Branitelja liječenih od PTSP-a Bjelovar osnovana je 18.12.2006. g. Udruga broji 120 članova, a svi članovi imaju status Dragovoljca domovinskog rata.

Udruga u sklopu svoje radnookupacijske terapije razmještava štandove za razne gradske manifestacije, lijepi plakate, raznosi materijale za sjednice vijeća i drugo. Udruga sudjeluje u svim manifestacijama i priredbama, a koje su od značaja za općinu i grad Bjelovar. Udruga ima i razne sportske aktivnosti i to mali nogomet četvrtkom, teretanu petkom te pikado, viseću kuglanu i kartanje bele.

12.Odred izviđača „Bilogora“, Rovišće

Odred izviđača „Bilogora“ osnovana je 1997. godine, a bavi se stjecanjem znanja, vještina, sposobnosti i stavova, primjena Zavjeta i zakona izviđača, učenje kroz rad, poticanje programa različitih aktivnosti zasnovanih na interesima sudionika, uključujući igre, korisne vještine i služenje zajednici, boraveći uglavnom u prirodi i poštujući je.

13.Kulturno umjetničko društvo (KUD) Rovišće

KUD Rovišće osnovano je 1997. godine, a bavi se njegovanjem kulturne tradicije Hrvatske, kulturno-umjetničkim nastupima i sl.

14.Ramska zajednica BBŽ, Općine Rovišće

Ramska zajednica BBŽ, Općine Rovišće osnovana je 2010. godine, a bavi se prikupljanjem, očuvanjem i promicanjem običaja, kulture i narodnog stvaralaštva Općine Rama.

15.Hrvatski nogometni klub (HNK) Rovišće

Hrvatski nogometni klub Rovišće osnovan je 1997. godine, a primarna djelatnost mu je bavljenje nogometom i natjecanje u svim razinama nogometnih liga.

16.Nogometni klub (NK) „Dinamo“ Predavac

Nogometni klub Dinamo Predavac osnovan je 2002. godine, sa ciljem da okuplja djecu i mladež te ostale mještane radi igranja nogometa, sudjelovanja na nogometnim natjecanjima, utakmicama i turnirima, vježbanju nogometnika radi njihovog što boljeg ovladavanja svim elementima nogometne igre i druge aktivnosti vezane za nogomet.

17. Nogometni klub (NK) „Hrvatski sokol“ Podgorci

NK „Hrvatski sokol“ iz Podgoraca osnovan je 2002. godine, radi razvijanja opće politike sporta, a posebno nogometa, stručno osposobljavanje kadrova, organizaciju natjecanja i nabavku športske opreme za potrebe članova.

18. Športsko ribolovno društvo (ŠRD) „Grabik“ Predavac

ŠRD Grabik Predavac osnovano je 1997. godine, a bavi se unapređenjem ribolovnog fonda, bori se protiv zagađivanja voda i krivolova, razvija športsko-ribolovnu djelatnost odraslih, kadeta i juniora te organizira i sudjeluje na prvenstvima. ŠRD „Grabik“ broji dvadesetak članova koji su zajedničkim snagama uređivali ribnjak, poribili ga i održavaju ga. Društvo se redovito okuplja na sastancima i na zajedničkim druženjima. U sklopu ribnjaka napravljen je arteški bunar od 35m iz kojeg se koristi voda za ribnjak. Isto tako proveli su akciju u kojoj su nasipavali put kako bi zaustavili izljevanje vode.

19. Športsko ribolovno društvo (ŠRD) „Ribič“ Rovišće

Osnovano je 1998. godine. ŠRD „Ribič“ raspolaže sa dva ribljaka: vir od 0.5 hektara na kojem se nalazi stari mlin, preuređen u ribički dom za druženje i sastanke te velikim ribnjakom od 2,5 hektara, na kojem se nalazi otok, te ostali objekti, kao što su terasa sa pečenjarom, sanitarni čvorovi i spremište. Društvo broji preko 100 članova.

20. Stolnotenički klub Rovišće

STK Rovišće osnovan je 2013. g., s ciljem promicanja stolnoteničkog športa, okupljanja djece, mladeži radi igranja i natjecanja u stolnom tenisu, organiziranju i vođenju škole, tečajeva i učenje igranja stolnog tenisa, suradnjom sa školama, sličnim klubovima i društvima, organiziranjem stolnoteničkih natjecanja i dr.

21. Konjički klub Zlatna Potkova

Konjički klub osnovan je 2001. godine, a bavi se rekreativnim sportskim jahanjem, ugojem i dresurom sportskih konja, organiziranjem konjičkih priredbi i sudjelovanjem na istima, suradnjom s obrazovnim ustanovama i drugim pravnim osobama.

2.5. GOSPODARSTVO

Gospodarska slika na području općine analizirana je kroz sektore i kategorije, a to su: stanje u obrnici, stanje u mikro, malom i srednjem poduzetništvu, aktivnost i rad poljoprivrednih i obiteljskih gospodarstava na području općine, te razvijenost poduzetničke infrastrukture.

Razvoj gospodarstva lokalne sredine određen je prirodnim predispozicijama poput geoprometnog položaja, prirodnih resursa i klime, dok je, s druge strane, definiran tržišnim uvjetima, tehničko-tehnološkim napretkom i razinom razvoja infrastrukture.

Bjelovarsko-bilogorska županija prema indeksu razvijenosti (prema MRRFEU) svrstava se u I. SKUPINU jedinica lokalne i regionalne samouprave.

- Razvijenost je manja od 75% prosjeka RH – **BBŽ ima 23,29%**
- Za usporedbu - manji indeks od BBŽ imaju Virovitičko-podravska (15,56%), Brodsko-posavska (18,43%) i Vukovarsko-srijemska županija (18,73%);

Najveća negativna odstupanja u BBŽ u odnosu na prosjek RH odnose se na efikasnost gospodarstva i ljudskih resursa. Najmanja odstupanja su u razvijenosti infrastrukture.

OPĆINA ROVIŠĆE – ima 48,41% indeks razvijenosti i svrstana u I. SKUPINU
jedinica lokalne i regionalne samouprave, što znači da je u kategoriji
manje od 50% prosjeka razvijenosti Republike Hrvatske.

Ovaj podatak o indeksu razvijenosti, omogućava Općini Rovišće prednost u prijavi na natječaje i javne pozive na nacionalnoj i međunarodnoj razini u odnosu na ostale općine i gradove koji su u višim skupinama indeksa razvijenosti, obzirom da se prema kriterijima ocjenjivanja projektnih prijedloga najviše bodova dodjeljuje upravo jedinicama lokalne uprave i samouprave sa najnižim indeksom.

2.5.1. Trgovačka društva i obrtnici na području općine

Tablica 25: Rezultati poslovanja poduzetnika na području Općine Rovišće 2013. vs 2014.g.

Šifra i opis djelatnosti		Broj poduzetnika			Ukupni prihodi			Ukupni rashodi		
Šifra	Opis šifre djelatnosti	svih	dobit aša	gubit aša	2013	2014	Index	2013	2014	Index
A	POLJOPRIVREDA, ŠUMARSTVO I RIBARSTVO	1	1	0	2.423	2.773	114,5	2.310	2.662	115,2
C	PRERAĐIVAČKA INDUSTRIJA	4	3	1	680	763	112,2	870	978	112,4
E	OPSKRBA VODOM; UKLANJANJE OTPADNIH VODA, GOSPODARENJE OTPADOM TE DJELATNOSTI SANACIJE OKOLIŠA	2	2	0	2.585	3.148	121,8	2.470	3.033	122,8
F	GRAĐEVINARSTVO	5	3	2	1.474	1.851	125,6	1.735	1.745	100,6
G	TRGOVINA NA VELIKO I NA MALO; POPRAVAK MOTORNIH VOZILA I MOTOCIKALA	9	6	3	29.141	39.665	136,1	28.591	39.011	136,4
H	PRIJEVOZ I SKLADIŠTENJE	3	2	1	2.104	2.197	104,4	1.952	1.985	101,7
I	DJELATNOSTI PRUŽANJA SMJEŠTAJA TE PRIPREME I USLUŽIVANJA HRANE	3	2	1	936	1.870	199,7	955	1.817	190,2

M	STRUČNE, ZNANSTVENE I TEHNIČKE DJELATNOSTI	1	1	0	223	217	97,3	169	182	108,1
S	OSTALE USLUŽNE DJELATNOSTI	1	1	0	26	106	415,2	31	106	336,5
Z	UKUPNO SVE DJELATNOSTI	29	21	8	39.591	52.590	132,8	39.082	51.519	131,8

Izvor: FINA, iznosi u tisućama kuna

U Općini Rovišće u 2014. godini je, prema podacima FINA-e, poslovalo 29 poduzetnika kod kojih je bilo registrirano 93 zaposlenih, što je u odnosu na 2013. godinu više za 24%. Od sektora najzastupljenija je trgovina na veliko i malo sa uslugama popravaka, zatim građevinarstvo i prerađivačke djelatnosti, te na kraju uslužne djelatnosti. Interesantno je da je samo jedan poslovni subjekt registriran u poljoprivrednoj djelatnosti, što znači da su pretežito poljopšričredni proizvođači mala obiteljska gospodarstva ili obrti.

Dakle, prema podacima FINA-e za 2014.g. uočljivo je da prevladavaju mikro poduzetnici sa do 9 zaposlenih, što je pokazatelj niske razine poduzetničkih aktivnosti na području općine, a sa druge pak strane da su potrebni značajniji napor, edukacije i poticaji kako bi mala obiteljska i poljoprivredna gospodarstva prerasla u poduzeća.

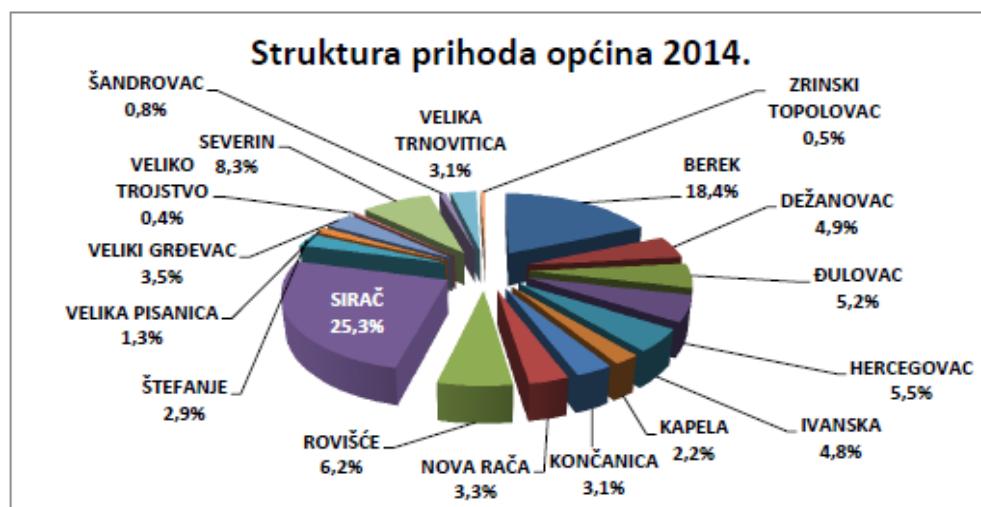
Tablica 26: Prikaz prosječnog broja zaposlenih sa prosječnom mjesecnom neto plaćom kod poduzetnika na području Općine Rovišće 2013., 2014.g.

Šifra i opis djelatnosti		Broj poduzetnika			Prosječan broj zaposlenih na bazi sati rada			Prosječna mjesecna neto plaća po zaposlenom		
Šifra	Opis šifre djelatnosti	svih	dobit aša	gubit aša	2013	2014	Index	2013	2014	Index
A	POLJOPRIVREDA, ŠUMARSTVO I RIBARSTVO	1	1	0	3	3	100,0	2.543	2.821	110,9
C	PRERAĐIVAČKA INDUSTRIJA	4	3	1	7	8	114,3	2.278	2.340	102,7
E	OPSKRBA VODOM; UKLANJANJE OTPADNIH VODA, GOSPODARENJE OTPADOM TE DJELATNOSTI SANACIJE OKOLIŠA	2	2	0	11	12	109,1	2.606	2.706	103,8
F	GRAĐEVINARSTVO	5	3	2	15	15	100,0	2.096	1.683	80,3
G	TRGOVINA NA VELIKO I NA MALO; POPRAVAK MOTORNIH VOZILA I MOTOCIKALA	9	6	3	24	33	137,5	3.021	3.030	100,3
H	PRIJEVOZ I SKLADIŠTENJE	3	2	1	5	5	100,0	3.050	2.617	85,8
I	DJELATNOSTI PRUŽANJA SMJEŠTAJA TE PRIPREME I USLUŽIVANJA HRANE	3	2	1	7	13	185,7	2.719	2.499	91,9
M	STRUČNE, ZNANSTVENE I TEHNIČKE DJELATNOSTI	1	1	0	1	2	200,0	3.197	1.851	57,9

S	OSTALE USLUŽNE DJELATNOSTI	1	1	0	2	2	100,0	556	1.720	309,3
Z	UKUPNO SVE DJELATNOSTI	29	21	8	75	93	124,0	2.597	2.555	98,4

Izvor: FINA, iznosi u tisućama kuna, prosječne plaće u kunama

Slika 11: Prikaz strukture prihoda po općinama za 2014.g. na razini Bjelovarsko-bilogorske županije

Izvor: FINA; Obrada ŽK Bjelovar

OBRTNIŠTVO – podaci iz Obrtnog registra HOK-e za 2014.g.

Rbr.	MBO	Naziv obrta	Stanje obrta
1.	90208412	AUTOLIMARSKI I AUTOLAKIRERSKI OBRT, VL. ĐURO ŽEVNAR, ROVIŠĆE, ZAGREBAČKA 50	U radu
2.	92347860	AUTOPRIJEVOZNIČKI OBRT "MILAK", VL. DAMIR MILAK, TUK, TUK 83	U radu
3.	91527210	AUTOPRIJEVOZNIČKI OBRT, VL. SLAVEN TOMIŠA, PREDAVAC, KRALJA TOMISLAVA 19	U radu
4.	90211707	CENTAR ROVIŠĆE, obrt za trgovinu , vl. Krešo Džolan ,Rovišće, Trg hrv. branitelja 2	U radu
5.	90209460	CVJEĆARNICA "DALIJA", VL. VESNA MOLNAR, ROVIŠĆE, 126	U radu
6.	90211227	CVJEĆARSKI OBRT "ORHIDEJA", vl. SANDRA JEŽ, ROVIŠĆE 128	U radu
7.	90205596	DRVO-PIL, obrt za izradu i preradu drvenih elemenata, vl. Stjepan Buzina, Rovišće, Žabjak 22	U radu
8.	91524652	FRIZERSKI OBRT " JASNA ", VL. JASNA KOŠČAK, PREDAVAC, TRG HRVATSKIH GRANIČARA BB	U radu
9.	90206649	FRIZERSKI SALON "SANDRA", VL. SANDRA OŠKERA, ROVIŠĆE 15	U radu
10.	92347061	GRAĐEVINSKA LIMARIJA " ŠKRNJUG ", VL. DAMIR ŠKRNJUG, ROVIŠĆE, NIKOLE ŠUBIĆA ZRINSKOG 104	U radu
11.	91524512	IZOLATESKI OBRT " LOVRIĆ ", VL. IVAN LOVRIĆ, PREDAVAC, MATIJE GUPCA 5	U radu
12.	90200616	"JOKA" INSTALACIJE I GRAĐEVINARSTVO, VL. JOZO JURIĆ, ROVIŠĆE, ŽABJAK 90	U radu
13.	97493546	JOZO, obrt za trgovinu, vl. Marija Dominković, Predavac, N. Zrinskog 5a	U radu
14.	91522226	KOMBAJNERSKI OBRT, VL. ZDENKO TONČER, PREDAVAC, S. RADIĆA 59	U radu
15.	90201787	LACIPLAST, obrt za izradu predmeta od plastike, vl. Alen Lacko, Kraljevac, Kraljevac 5	U radu
16.	90204654	"LB - TELEKOMUNIKACIJE", VL. ŽELJKO LABER, PREDAVAC, PODGORICI 68A	U radu
17.	91521211	LUKA, obrt za trgovinu, vl. Jana Dominković, Predavac, 29. rujna 40	U radu
18.	97445193	MIKI, obrt za trgovinu, vl. Julija Karadakić, Rovišće, Ulica S. Radića 85 a	U radu
19.	92346685	OBRT ZA POLJOPRIVREDNU PROIZVODNju I USLUGE "HERL", VL. ĐURĐICA HERL, PREDAVAC, TRG HRV. GRANIČARA 53	U radu
20.	97279714	Obrt za poljoprivrednu proizvodnju i usluge, vl. Željko Došen, Prekobrd, Prekobrd 27	U radu
21.	90207718	"OŠKERA" AUTOMEHANIČARSKA RADIONICA, VL. SREĆKO OŠKERA, ROVIŠĆE 189	U radu
22.	91526825	POLJOPRIVREDNO-GOSPODARSKI OBRT "L&M", VL. LJILJANA GRGIĆ, ROVIŠĆE, S. RADIĆA 29	U radu
23.	90210743	"SERVIS", VL. IVAN CUPAN, PREDAVAC, S.RADIĆA 15	U radu
24.	97624497	SHIFT,obrt za računalno programiranje i savjetovanje , vl. Davor Štogl, Rovišće, Trg hrvatskih branitelja 24	U radu
25.	91525918	SORIĆ, obrt za pranje i poliranje vozila i ugostiteljstvo, vl. Sanja Sorić, Predavac, Trg hrv. graničara 2	U radu
26.	90202040	STOLARIJA "PIRC", VL. DAMIR PIRC, PREDAVAC, S.RADIĆA 99B	U radu
27.	92349064	TRGOVAČKI OBRT " DANIJEL ", VL. IGNACIJE DOMINKOVIĆ, PREDAVAC, ODVOJAK STJEPANA RADIĆA 20	U radu
28.	92350674	TRGOVAČKI OBRT "DONI", VL. BRANKO DOMINKOVIĆ, PREDAVAC, ODVOJAK STJEPANA RADIĆA 20	U radu
29.	91522471	TRGOVAČKI OBRT "FENIX", VL. ANTON ĐORDJEVIĆ, ROVIŠĆE, ŽABJAK 5	U radu
30.	92350518	TRGOVAČKI OBRT "FILA", VL. BRANKO FILIĆ, PREDAVAC, S.RADIĆA 48	U radu
31.	91522595	TRGOVAČKI OBRT "JOLE", VL. JOSIP MATIĆ, ROVIŠĆE, BILOGORSKA 21	U radu
32.	90204662	TRGOVAČKI OBRT TRGOVINA "MONI", vl. MARIJA GASHI, ROVIŠĆE, DOMANKUŠ 16	U radu
33.	91519713	TRGOVAČKO-POLJOPRIVREDNI OBRT "GOST", vl. SMILJAN GOLOME, ROVIŠĆE, TUK 118	U radu
34.	90213734	TRGOVAČKO-UGOSTITELJSKI OBRT "MAJK", vl. ANTON MATIĆ, ROVIŠĆE, BILOGORSKA 21	U radu
35.	90201833	TRGOVINA "POLJOCENTAR", VL. DARKO GRAĐEČAK, ROVIŠĆE 128	U radu

Prema podacima iz Obrtnog registra Hrvatske obrtničke komore, na području Općine pretežito su registrani obrti čija je primarna djelatnost: poljoprivredna, trgovačka, uslužna, prerađivačka, drvoprerađivačka ili usluge popravaka i servisa, autoprijevoz ili usluge kombajniranja.

2.5.2. Ostvarena zaposlenost na području općine

Tablica 27: Komparativna tablica općina u okruženju sa središtem županije – gradom Bjelovarom i Bjelovarsko-bilogorskom županijom

JLS	Broj poduzetnika	Ukupni prihodi		Ukupni rashodi		Prosječan broj zaposlenih		Prosječna mjesecna plaća	
		2013	2014	2013	2014	2013	2014	2013	2014
Rovišće	29	39.591,30	52.590,49	39.082,37	51.518,69	75	93	2.597,23	2.554,96
Velika Pisanica	10	12.985,40	11.299,36	13.233,10	11.440,33	32	34	3.972,90	3.341,00
Veliko Trojstvo	19	2.287,06	3.728,17	2.935,17	3.523,97	19	30	2.079,25	2.001,44
Bjelovar	796	4.270.836,31	4.202.028,20	4.203.353,29	4.091.288,02	7.758	8.169	3.717,12	3.681,10
BBŽ	1.610	6.863.109,87	6.884.342,82	6.764.019,16	6.730.848,70	13.977	14.449	3.569,40	3.599,37

Izvor: FINA, iznosi u tisućama kuna

Tablica 28: Stanje nezaposlenosti prema općini i razini obrazovanja (listopad 2015.g.)

	Ukupno			Bez škole i samo osnovna	SŠ(3 i 4.), KV i VKV	Viša i fakulteti, magister. doktorat
	ukupno	žene	muškarci			
B-B Županija	10.870	5.416	5.454	3.845	6.339	686
Općina Rovišće	521	275	246	232	261	28
Općina V. Pisanica	192	95	97	81	103	8
Općina Šandrovac	140	73	67	65	72	3
Općina VelikoTrojstvo	275	129	146	130	138	7

Izvor: Mjesečni statistički bilten HZZ PU Bjelovar, listopad 2015.g.

2.6. POLJOPRIVREDA

2.6.1. Poljoprivredna gospodarstva na području općine

Obzirom na trend porasta urbanizacije, kao posljedica se javlja opadanje broja ukupnog, a time i aktivnog poljoprivrednog stanovništva. Općina Rovišće još uvijek, imajući u vidu postotak od 27,14% poljoprivrednog stanovništva (Županija 20,68%, Država 5,54%) ili 15,36% aktivnog poljoprivrednog stanovništva, pokazuje tipične karakteristike poljoprivredne općine. Osnovnu gospodarsku osnovu čini poljoprivreda ekstenzivnog tipa (usitnjeno posjeda, raznorodnih kultura, slabe tehnologije i relativno niske obrazovne strukture poljoprivrednika).

Zbog trendova u razvoju poljoprivredne proizvodnje, udjeli poljoprivrednog stanovništva se konstantno smanjuju. No prilikom utvrđivanja granica građevinskih područja naselja ipak treba obratiti posebnu pažnju na pokazatelje o velikom postotku stanovništva koje se bavi poljoprivredom, dok je ukupna površina Općine pod poljoprivrednim površinama je oko 33 %.

Na području Općine prisutna je poljoprivredna proizvodnja uobičajenih ratarskih kultura za ovo područje – kukuruza i žita, krumpira i raznog povrća. Na području Općine znatno je zastupljena proizvodnja voća i povrća, tako da je tendencija daljenjeg razvoja ulaganje u poticanje razvoja ekološke i integrirane uz dosadašnju konvencionalnu proizvodnju.

Tablica 29: Poljoprivredna kućanstva prema ukupno raspoloživom zemljištu, površina ukupno raspoloživoga zemljišta, korištenoga poljoprivrednog zemljišta, ostalog zemljišta i broj parcela korištenoga poljoprivrednog zemljišta

	Broj kućanstava	Ukupno raspoloživa površina zemljišta, ha	Ukupno korišteno poljoprivredno zemljište, ha	Korišteno poljoprivredno zemljište u vlasništvu, ha	Korišteno poljoprivredno zemljište uzeto u zakup, ha	Korišteno poljoprivredno zemljište dano u zakup, ha	Ostalo zemljište, ha	Broj parcela korištenoga poljoprivrednog zemljišta
Rovišće	1.031	3.967,64	3.554,05	3.303,72	573,55	323,22	413,59	5.062

Izvor: www.dzs.hr, Popis poljoprivrede, 2003.

Tablica 30: Broj poljoprivrednih kućanstava s korištenim poljoprivrednim zemljištem prema kategorijama, s neobrađenim i šumskim zemljištem

	S korištenim poljoprivrednim zemljištem	S oranicama i vrtovima	S povrtnjacima	S livadama	S pašnjacima	S voćnjacima, ukupno	S plantažnim voćnjacima	S vinogradima, ukupno
Rovišće	1.015	886	532	588	44	810	24	306

Izvor: www.dzs.hr, Popis poljoprivrede, 2003.

Općenito, može se konstatirati da je aktualno stanje poljoprivrede na području Općine Rovišće slično stanju u Bjelovarsko-bilogorskoj županiji, a karakterizira ga:

- velika raznolikost i srednja kvaliteta poljoprivrednog zemljišta
- usitnjenost poljoprivrednog zemljišta
- značajni socijalni pritisak na poljoprivredu iako se manji dio stanovništva vodi kao poljoprivredno
- visok postotak mješovitih poljoprivrednih domaćinstava, a relativno mali postotak obiteljskih gospodarstava koja žive isključivo od poljoprivrede
- manji postotak obiteljskih gospodarstava koja su specijalizirala jednu ili dvije proizvodnje
- nepostojanje zaokruženog ciklusa proizvodnje (od sirovine do finalnog proizvoda), osim djelomično u nekim granama poljoprivrede (voćarstvu, vinogradarstvu)
- izostanak odgovarajućih sustavnih mjera u odnosu proizvodnje, prerade, prometa i tržišnog povezivanja.

Uz navedeno, važno je naglasiti da na području općine Rovišće uspješno funkcioniра Stočarski sajam i veterinarska ambulanta. Osim brige za domaće životinje, ambulanta pruža i adekvatnu brigu za kućne ljubimce.

2.6.2. Pregled ključnih poljoprivrednih sektora

Analizirajući stanje u općini, a temeljem statističkih pokazatelja preuzetih iz Državnog zavoda za statistiku i popisa poljoprivrede, ključni sektori su kako je prethodno navedeno: kukuruz i žitarice, krumpir, voće i povrće, te nešto manje vingorada.

Tablica 31: Površina korištenih oranica i vrtova

	Ukupno korištene oranice i vrtovi, ha	Korištene oranice i vrtovi, žitarice, ha	Korištene oranice i vrtovi, krumpir, ha	Korištene oranice i vrtovi, mahunasto povrće za suho zrno, ha	Korištene oranice i vrtovi, uljano sjemeњe i plodovi, ha	Korištene oranice i vrtovi, krmno bilje, ha	Korištene oranice i vrtovi, ostalo povrće na oranicama, ha	Korištene oranice i vrtovi, ostalo povrće u vrtovima, ha	Korištene oranice i vrtovi, ostalo povrće u zaštićenom prostoru, ha	Cvijeće i ukrasno bilje, sjemeњe i sadni materijal, ha	Ugari, ha	Ostalo povrće u povrtnjacima, ha
Rovišće	2.396,44	2.226,91	8,11	1,63	8,64	60,20	16,47	6,93	0,08	0,04	67,41	8,18

Izvor: www.dzs.hr, Popis poljoprivrede, 2003.

Tablica 32: Broj poljoprivrednih kućanstava prema vrstama voćnih stabala

	Sa šljivama	S jabukama	S kruškama	S trešnjama	S višnjama	S breskвama i nektarinama	S marelicama	S smokvama	S citrusima (mandarinke i ostalo južno voće)	S orasima	S bademima	S lješnjacima
Rovišće	875	885	680	429	457	356	256	28	5	792	2	246

Izvor: www.dzs.hr, Popis poljoprivrede, 2003.

Polazeći od karakteristika strukture i veličine posjeda, kvalitete tla, ekoloških uvjeta, gustoće naseljenosti područja, višegodišnje tradicije i postojećih kapaciteta prehrambene industrije, postoji značajan prostor za unapređivanje:

- povrtlarstva i voćarstva
- stočarstva i ratarstva
- cvjećarstva i ljekovitog bilja
- uzgoja divljači i u funkciji razvoja lovstva (lovnog turizma) i u proširenju ponude novim vrstama mesnih proizvoda i prerađevina od mesa.

Veće poticanje ekološke proizvodnje u poljoprivredi također je moguće na čitavom području Općine zbog udaljenosti od većih i značajnih prometnih koridora, industrijskih sadržaja i sl.

2.7. TURIZAM I UGOSTITELJSTVO

Općina Rovišće nema znamenitosti koje bi je izdvajale od ostalih područja Bjelovarsko-bilogorske županije. Selektivne oblike turizma i turističke ponude, nužno je integrirati u županijski Master plan razvoja turizma, s ciljem stvaranja jedinstvenog turističkog proizvoda vrijednog ozbiljnije turističke ponude. Izradom sektorske analize i strategije razvoja turizma na području općine, moglo bi se detaljnije definirati vrste i oblike turizma prihvatljivog za ovo područje kao što su: seoski turizam, izletišta i rekreativski turizam, razvoj seljačkog gospodarstva ili agro-ruralni turizam, ponuda smještajnih kapaciteta i ugostiteljskih usluga u turizmu, lovni i ribolovni turizam itd., koji nažalost na prostoru cijele županije nije razvijen sukladno postojećim potencijalima.

U posljednjih desetak godina ulagalo se u kontinentalni i ruralni turizam na području općine sukladno „Planu razvoja regionalne turističke destinacije Bilogora 2007. - 2013.“ i Master plana razvoja turizma BBŽ, poput tematskih staza (konjičkih, vinskih, biciklističkih), što je rezultiralo većim brojem posjetitelja. Potencijal turističke ponude leži u lovnom turizmu koji se temelji na izdašnim prirodnim resursima te postojanju većeg broja lovačkih društava na području Bjelovarsko-bilogorske županije i Općine.

Ruralnim turizmom potiče se ukupni razvoj seoskog prostora kroz očuvanje ruralnih područja, stvaranje uvjeta za ostanak stanovnika na selu, promoviranje tradicionalnih vrijednosti preko stvaranja aktivnih sadržaja te razvoj turističke ponude na područjima na kojima turizam nije dovoljno razvijen. Bogatstvu turističke ponude pridonose i vrlo očuvan okoliš, zatim kulturno-povijesni lokaliteti te očuvana kulturno-umjetnička baština.

2.7.1. Turistički resursi

Na području Općine postoji nekoliko ugostiteljskih sadržaja koji su uglavnom lokalnog značaja. Naime, dosadašnjem razvojem turizma i ugostiteljstva na području Općine nije dostignuta značajnija gospodarska razina prometa, iako se može govoriti o određenim prirodnim i drugim (stvorenim) resursima koje su potencijal za razvoj kontinentalnog

turizma, posebice za lovni, izletnički i seoski turizam. Neki su od značajnijih potencijala za razvoj turizma su:

- šume i vodotoci
- lovna područja
- prirodna i kulturna baština
- nezagađeni okoliš
- blizina gradova i drugih općina

Postojeće ili buduće ribnjake može se integrirati u ponudu i nadopuniti je kroz ponudu i osmišljavanje interesantne sportsko-ribolovne turističke ponude.

2.7.2. Smještajni kapaciteti

Kako na području Općine Roviše nije značajnije intenziviran turistički sektor i ponuda usluga, tako ne postoji smještajnih kapaciteta koji bi bili registrirani za prijem gostiju i turista na noćenje. To je ujedno naglašeno kao veliki nedostatak, obzirom da se Rovišće nalazi na prometnom raskrižju i može planirati smještaj za one posjetitelje i turiste za koje nema dovoljno smještajnih kapaciteta na području grada Bjelovara.

2.7.3. Vjerske zajednice

Katolička crkva. Od 12 naselja u Općini 6 naselja imaju vjerske građevine – crkvu, kapelu, kapelicu, a gotovo sva naselja križeve i raspela na grobljima i u naselju. U Rovišću se nalazi župna crkva Presvetog Trojstva koja je zbog svojih izrazitih kvaliteta evidentirana kao kulturno dobro nacionalnog i regionalnog značenja i zaštićena pri Ministarstvu kulture. U blizini župne crkve nalazi se i župni dvor.

U Predavcu se nalazi kapela sv. Vida koja je zbog svojih izrazitih kvaliteta evidentirana kao kulturno dobro nacionalnog i regionalnog značenja, te kapelica Uzvišenja Svetog Križa (Diebali). Kapelice Uzašašća Gospodina našega Isusa Krista u Kovačevcu i Uznesenja Blažene Djevice Marije u Kraljevcu su predložene za zaštitu kulture. U Kraljevcu se nalazi i kapelica Srca Isusova, u Tuku kapelica Majke Božje Snježne, a u Podgorcima kapelica na groblju.

Pravoslavna crkva. U Rovišću je to parohijska crkva posvećena Vaznesenju Gospodnjem (sv. Preobraženja), koja je evidentirana kao kulturno dobro. Crkva se zbog nebrige srušila i danas stoji kao ruševina, kojoj je uspravna ostala samo apsida svetišta kroz koju raste drveće i korov. U blizini crkve nalazi se i parohijski stan.

U Podgorcima se nalazi filijalna crkva sv. Petke koja je zbog svojih izrazitih kvaliteta evidentirana kao kulturno dobro nacionalnog i regionalnog značenja.

2.8. ZAŠTITA OKOLIŠA I ENERGETSKA UČINKOVITOST

Pitanje zaštite okoliša je vrlo važno etičko pitanje. Pri upravljanju JLS-om, pitanje zaštite okoliša posebno je složeno jer je potrebno pronaći ravnotežu između zaštite okoliša i gospodarskog razvoja, dakle ravnotežu ekologije i ekonomije, uz stvaranje preduvjeta za kvalitetnije uvjete života lokalnom stanovništvu. Potrebno je poduzimati aktivnosti i mјere za minimiziranje negativnih utjecaja na okoliš, odnosno pristupiti aktivnostima koje direktno pridonose očuvanju i unapređenju okoliša.

Na području općine nema značajnih lokaliteta koje bi bile pod zaštitom Ministarstva okoliša, odnosno koje bi je bi trebalo proglašiti spomenikom prirode ili značajnim krajobrazom.

2.9. INSTITUCIONALNI OKVIR I SURADNJA

Općina Rovišće prema ustavnom je i zakonskom određenju jedinica lokalne samouprave na području utvrđenom Zakonom o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj. Općina ima Općinsko vijeće s 13 vijećnika kojim predsjeda predsjednik Općinskog vijeća, a koji ima i svojeg imenovanog zamjenika. Općinsko vijeće predstavničko je tijelo građana i tijelo lokalne samouprave koje donosi akte u okviru djelokruga Općine te obavlja i druge poslove u skladu sa zakonom i Statutom. Općinsko vijeće osniva stalne ili povremene odbore i druga radna tijela u svrhu pripreme odluka iz svojega djelokruga. To su: Mandatno povjerenstvo, Povjerenstvo za izbor i imenovanja, Odbor za financije i proračun, Odbor za statut i poslovnik, Socijalno vijeće, Povjerenstvo za procjenu šteta od elementarnih nepogoda.

Izvršno je tijelo Općine - općinski načelnik koji obavlja izvršne poslove.

Kao neposredan oblik sudjelovanja građana u odlučivanju o lokalnim poslovima od neposrednog svakodnevnog značaja za život i rad građana, osnovani su Mjesni odbori za 12 (dvanaest) naselja Općine Rovišće koji čine zasebnu i razgraničenu cjelinu.

Za obavljanje upravnih, stručnih i administrativno-tehničkih poslova neposredno vezanih za rad i funkcioniranje Općinskog vijeća i drugih tijela općine zadužen je Jedinstveni upravni odjel. To su razni poslovi iz samoupravnog djelokruga jedinica lokalne samouprave, tj. poslovi lokalnog značaja kojima se neposredno ostvaruju potrebe građana, a koji nisu Ustavom ili zakonom dodijeljeni državnim tijelima: uređenje naselja i stanovanje, prostorno i urbanističko planiranje, komunalno gospodarstvo, briga o djeci, socijalna skrb, primarna zdravstvena zaštita, odgoj i osnovno obrazovanje, kultura, tjelesna kultura i sport, zaštita potrošača, zaštita i unapređenje prirodnog okoliša, protupožarna i civilna zaštita, promet na općinskom području, ostali poslovi sukladno posebnim zakonima.

Prijateljstvo i suradnja s drugim jedinicama lokalne samouprave:

- Općina Somogyvar iz Mađarske

Slika 12: Zgrada u kojoj se nalazi sjedište Općine Rovišće

U organizaciji lokalne samouprave, odnosno u svakodnevnom operativnom funkciranju načelnika Općine i Jedinstvenog upravnog odjela, postignut je zadovoljavajući standard te se uz dopunjavanje profesionalnog kadra primarno provode aktivnosti planiranja i pripreme projekata kao dodatnih izvora financiranja općine.

Općina Rovišće članica je više inicijativa za razvoj na regionalnoj razini:

1. Lokalne akcijske grupe – LAG Sjeverna Bilogora koju čini 9 općina s područja BBŽ.

Općine kao male lokalne zajednice su manje prepoznatljive u regionalizaciji Hrvatske i teže mogu realizirati ciljeve samostalno. Mikroregija – LAG sjeverna Bilogora dobila je ime po geografskom položaju obzirom da se 9 navedenih Općina (osnivača) nalazi na sjevernom dijelu Bjelovarsko-bilogorsko županije. Područje obuhvaća 708,54 km², što je oko 26% ukupne površine Županije, na navedenom prostoru živi 17. 763 stanovnika u 93 naselja.

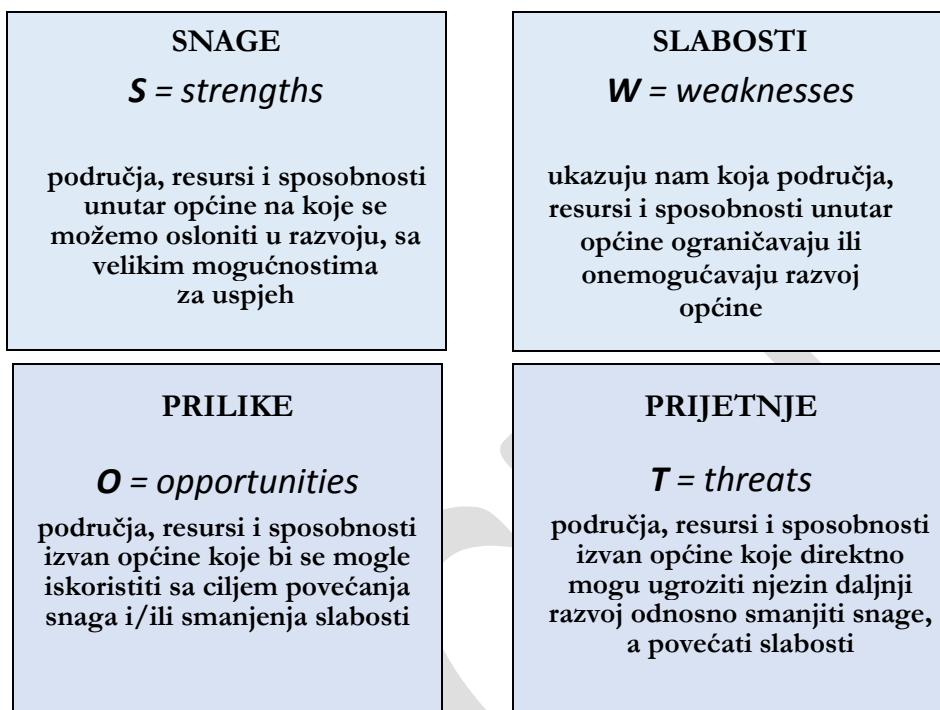
2. Udruga Općina u RH - utemeljena na načelu dobrovoljnog udruživanja, koju su osnovale hrvatske općine s ciljem promocije i zaštite svojih interesa. Između ostalih, aktivnosti Udruge uključuju: poticanje suradnje i razmjena iskustava hrvatskih općina, promicanje interesne posebnosti u gospodarskom, kulturnom i drugim područjima života i rada općina, praćenje zakonodavstva koje se odnosi na lokalnu samoupravu, provođenje obuke radi stručnog usavršavanja dužnosnika i zaposlenika u općinskim tijelima, organiziranje skupova i susreta radi razmatranja pitanja od interesa za općine, promicanje i zastupanje interesa općina pred tijelima središnje vlasti i drugim institucijama, te pružanje pomoći članicama pri uspostavi i ostvarivanju suradnje s općinama izvan zemlje, kao i suradnju sa srodnim domaćim i međunarodnim organizacijama, te svim institucijama čije djelovanje doprinosi ostvarenju svrhe osnivanja Udruge. Načelnik općine ujedno je i član Upravnog odbora Udruge.

3. Lokalnog partnerstva za zapošljavanje Bjelovarsko-bilogorske županije – LPZ BBŽ

koji je osnovan pri Hrvatskom zavodu za zapošljavanje – Područnoj službi Bjelovar, a cilj mu je udruživanje i zajednički doprinos poboljšanju zaposlenosti, špoticanju samozapošljavanja i razvijanju programa osposobljavanja, usavršavanja ili stjecanja dodatnih znanja i vještina osoba koje su teže zapošljive, marginalizirane ili sa tjelesnim oštećenjima odnosno osobe sa invaliditetom. Članovi ovog partnerstva su uz predstavnike javnog sektora (općine i gradove), predstavnici privatnog (poduzetnici i

obrtnici) i civilnog sektora (udruge, klubovi, socijalne zadruge i druge neprofitne organizacije).

2.10. SWOT ANALIZA – prepoznavanje razvojnih potreba i potencijala

SWOT ANALIZA – Komunalna infrastruktura i energetika u Općini

SNAGE	SLABOSTI
<ul style="list-style-type: none"> • Općina je zadovoljavajuće pokrivena mrežom lokalnih / županijskih cesta, • Sva naselja Općine opskrbljena su električnom energijom, • Dobro uspostavljeno organizirano prikupljanje i odlaganje komunalnog otpada za sva naselja, • Poljoprivredna proizvodnja (kao mogući onečišćivač) ne utječe na tlo, • Sprječavanje pojave divljih odlagališta na području Općine, • Bogati i raznoliki prirodni resursi (šume)	<ul style="list-style-type: none"> • Nedovoljna iskorištenost prirodnih resursa Općine kao razvojnog potencijala, • Kvaliteta mreže javnih cesta, njena sigurnosna razina te razina opremljenosti varira – dio cesta lošeg je stanja, • Razina održavanja i stanje uređenosti nerazvrstanih cesta i poljskih putova nije zadovoljavajuće, • Pješačke zone i biciklističke staze nisu dovoljno izgrađene što dovodi do smanjenja sigurnosti u prometu, • Prometna infrastruktura nedovoljno je prilagođena osobama s invaliditetom, • Energetska infrastruktura je isključivo klasičnog elektroenergetskog sustava, • Nedovoljna znanja stanovnika Općine o učinkovitom korištenju energije u kućanstvima,

	<ul style="list-style-type: none"> • Neadekvatna pokrivenost bežične internetske mreže, • Nedovoljna pokrivenost naselja plinskom mrežom, • Problematika odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda – nema izgrađene kanalizacijske mreže, • Nedostatna znanja i praksa provedbe odvojenog prikupljanja otpada, • Nedovoljan broj zelenih otoka, • Dijelovi naselja ugroženi su mogućim poplavama
PRIlike <ul style="list-style-type: none"> • Povoljan geografski položaj – blizina Bjelovara (kao županijskog središta), • Postojanje fondova i specijaliziranih programa EU za financiranje projekata održivog razvoja ruralnih područja (Europski fond za regionalni razvoj, Europski poljop. fond za ruralni razvoj), • Fondovi za poticanje energetske učinkovitosti i korištenje obnovljivih izvora energije na međunarodnoj i nacionalnoj razini, rastući interes za ulaganja u obnovljive izvore energije i sustavno gospodarenje energijom, • Sve intenzivniji trend izgradnje širokopojasne mreže polaganjem optičkih kablova za pristup širokopojasnom internet – BB županija uvodi na širem području regije – Općina potpisnik. 	PRIJETNJE <ul style="list-style-type: none"> • Neriješeni imovinsko - pravni odnosi koji uzrokuju probleme u obnovi i razvoju kulturno – prirodne baštine u BBŽ • Neusklađenost gruntovnice / zemljišno knjižnog odjela i katastra, • Neadekvatni propisi za ruralni razvoj i zaštitu okoliša, • Nedostatak kontrole nadležnih institucija u devastaciji baštine te nacionalnih sredstava i programa za sanaciju, • Niska ekološka svijest stanovnika u lokalnim zajednicama, • Česte promjene zakonskih odredbi i potencijalni problemi mogućeg ukidanja ili smanjenja broja Općina u RH.

SWOT ANALIZA – Gospodarska infrastruktura u Općini

SNAGE <p>Malo i srednje poduzetništvo/gospodarstvo:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Povoljan geografski i geoprometni položaj (blizina većih gradova: Bj., Zg.), • Postojeća radna snaga kvalitetno obrazovana. <p>Poljoprivreda</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zadovoljavajuća kvaliteta poljoprivrednog zemljišta u Općini, • Velik dio obradivih površina očuvan je i čini visoko vrijedno poljoprivredno zemljište, • Dobre polazne mogućnosti za intenzivniji razvoj poljoprivredne proizvodnje putem seoskih gospodarstava i pripadajućeg oblika poduzetništva, • Razvijen uzgoj voća, povrća i cvijeća, • Potencijali za razvoj stočarstva, • Kod individualnih proizvođača uglavnom 	SLABOSTI <p>Malo i srednje poduzetništvo/gospodarstvo:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mali broj obrta i trgovackih društava registriranih na području Općine - većinom mikro i mala poduzeća koja nisu ekonomski dovoljno jaka, • Poduzetnička stagnacija u proizvodno - prerađivačkoj industriji, • Prevelika pasivnost MSP iz Općine za korištenja nacionalnih i EU fondova. <p>Poljoprivreda</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nedostatak katastarske izmjere poljoprivredna zemljišta i sustava navodnjavanja, • Površina zemljišta koje se koristi u poljoprivredne svrhe u stalnom opadanju, • Poljoprivrednu proizvodnju, tj. proizvodnju OPG-ova najvećim dijelom karakteriziraju: mali i rascjepkani posjedi i parcele, uzgoj nerentabilnih tradicionalnih poljoprivrednih
---	---

<p>konvencionalni način proizvodnje; prednost organske proizvodnje.</p> <p>Turizam</p> <ul style="list-style-type: none"> • Postojeća seoska gospodarstva imaju relativno dobru osnovnu infrastrukturu, • Potencijali za razvoj destinacijskog, lovnog turizma, • Uspostavljeni oblici suradnje Općine s TZBBŽ i TZ Bilogora-Bjelovar, • Potencijali u razvoju sportskog ili izletničkog ribolova sa ribnjacima, • Intenziviranje promocije kulture života na selu. 	<p>kultura, slaba opremljenost mehanizacijom i gospodarskim objektima, nepostojanje zaokruženog ciklusa proizvodnje,</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nedostatna razina educiranosti vlasnika poljoprivrednih parcela, pojedinih OPG-ova <p>Turizam</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nedostatak smještajnih kapaciteta (primarno u seoskim gospodarstvima), • Nerazrađen koncept razvoja turizma i autohtonih sadržaja te lova, ribolova, • Slabo korištenje kulturnog i prirodnog naslijeđa, nedovoljna valorizacija kulturne baštine u turističke svrhe; • potreban odabir selektivnog turizma.
<p>PRILIKE</p> <ul style="list-style-type: none"> • Povoljan geografski položaj – blizina Bjelovara (kao županijskog središta), grada Zagreba • Mogućnost korištenja nacionalnih programa poticanja poduzetništva i obrta i EU, • Prednosti udruživanja u klastere, zadruge ili druge oblike radi jačanja konkurentnosti, • Postojanje tradicionalne obiteljske proizvodnje na županijskoj razini, • Poticanje razvoja kontinentalnog turizma na nacionalnoj razini, rastući interes emitivnih turističkih tržišta i potencijalnih korisnika za aktivne oblike turizma zasnovanog na prirodnim, kulturno – povijesnim i tradicijskim vrijednostima i proizvodima. 	<p>PRIJETNJE</p> <ul style="list-style-type: none"> • Blizina Općine većim središtem rezultira manjom gospodarskom aktivnošću zbog koncentracije industrije u gradu Bjelovaru • Problemi vezani uz opću gospodarsku krizu u RH, uključujući i usporen rast investicija, sivu ekonomiju, smanjenje prihoda, nelikvidnost, blokadu računa, • Sporost institucija u pogledu u rješavanja imovinsko-pravnih odnosa i legalizacije, • Ograničavajući zakonski propisi za korištenje upravljanje poljoprivrednim zemljištem te neuređeno tržište za ekološku proizvodnju, • Opća nepripremljenost poljoprivrednika za korištenje fondova Europske unije

SWOT ANALIZA – Društvena infrastruktura i civilni sektor

<p>SNAGE</p> <p>Predškolski odgoj i opće obrazovanje</p> <ul style="list-style-type: none"> • Projekti rada sa djecom predškolske dobi – jaslice, vrtić i igraonice, • Zadovoljavajući uvjeti rada osnovne škole Rovišće koja provodi projekte <p>Zdravstvena zaštita i socijalna skrb</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dostatne usluge primarne zdravstvene zaštite (ambulanta opće medicine stomatološka ambulanta, ljekarna) <p>Kultura i sport te razvoj civilnoga društva</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uređena igrališta na području općine (školsko, nogometno...), • Uređeni vatrogasni domovi, lovački dom i društveni domovi povremena su stjecišta 	<p>SLABOSTI</p> <p>Predškolski odgoj i opće obrazovanje</p> <ul style="list-style-type: none"> • Neadekvatni prostorni kapaciteti za rad predškolske ustanove (vrtića), • Potreba za uključivanjem većeg broja predškolske djece u naobrazbu, • Loša suradnja sa osnovnim školama u okolini s ciljem zajedničkog razvoja, • Nepostojanje izvaninstitucionalnih programa i aktivnosti na području cjeloživotnog učenja (djeca, mlađi, osobe starije životne dobi) • Emigracija stanovništva uslijed većih mogućnosti i boljih prilika za rad <p>Zdravstvena zaštita i socijalna skrb</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nedovoljno razvijena specijalistička zdravstvena zaštita u pojedinim segmentima, • Nedostatak izvaninstitucionalnih oblika skrbi za različite skupine korisnika (polu-dnevni boravci,
---	--

<p>društvenih zbivanja,</p> <ul style="list-style-type: none"> Postojanje i aktivnosti rada velikog broja organizacija civilnog društva, Kontinuitet rada i kapacitet i za razvoj udruga: temeljna znanja i vještine, praktično iskustvo, infrastruktura, informacije. 	<p>organizirana pomoć starijim i nemoćnima),</p> <ul style="list-style-type: none"> Nedostatni preventivni programi informiranja i edukacije s ciljem unapređenja zdravstvene i socijalne skrbi stanovnika Općine <p><u>Kultura i sport te razvoj civilnoga društva</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Mještani mogu zadovoljiti mali broj svojih kulturnih potreba u Općini, Nedovoljna motiviranost mladih za uključivanje u inicijative i aktivnosti razvoja lokalne zajednice, uključujući i volonterski rad, Dio udruga nema adekvatne prostorije za rad i uključivanje šire zainteresirane javnosti Prevelika finansijska ovisnost udruga o općinskom proračunu, Nedostatna razina znanja udruga za pripremu i provedbu projekata EU
<p>PRILIKE</p> <ul style="list-style-type: none"> Nacionalni i županijski strateški dokumenti ukazuju potrebu za kontinuiranim poboljšanjem uvjeta rada, infrastrukture i opreme u školama, Predviđena unapređenja zdravstvene zaštite – Nac. strategija razvoja zdravstva 2012.-2020., Mogućnost korištenja finansijske potpore nacionalnih resornih institucija, Mogućnost korištenja fondova i specijaliziranih programa Europske unije, Pozitivna iskustva na području susjednih županija za unapređenje kvalitete i modernizaciju infrastrukture u obrazovanju, Mogućnost povezivanja s kulturno-sportskim potencijalima i infrastrukturom u susjednim općinama. 	<p>PRIJETNJE</p> <ul style="list-style-type: none"> Financiranje predškolskog odgoja i općeg obrazovanja nije kvalitetno riješeno, Nedovoljan broj angažiranih stručnjaka u osnovnoškolskom sustavu za cijelovit razvoj djece i njihovo školovanje (psiholog,defektolog) Povećana potreba zdravstvene i socijalne zaštite - trend stareњa stanovništva, Postojanje mogućnosti ukidanja jedinica lokalnih samouprava – Općina, Nedostatak odgovarajućih propisa i mogućnosti rješavanja potreba socijalne skrbi, Daljnja racionalizacija hrvatskog zdravstvenog sustava može dovesti do snižavanja određenih standarda zdravstvene zaštite.

3. REZULTATI PROVEDENIH ANKETA

3.1. Anketiranje Radne skupine za izradu strateškog dokumenta

U finalnoj fazi pripreme za izradu strateškog dokumenta, članovi Radne skupine popunjavali su standardizirani anketni upitnik u kojem su iskazali svoju prethodnu procjenu stanja i zadovoljstva pojedinim segmentima i uslugama u Općini i to:

- zadovoljstva kvalitetom pružanja usluga na području općine (komunalnih, zdravstvenih, odgojno-obrazovnih, infrastrukturnih i drugih)
- za minimalno tri pozitivne stvari u općini za poslovanje, rad i život
- za minimalno tri negativne stvari koje smatraju problemom razvoja i življenja
- rangirati pet problema koji predstavljaju kočnicu za razvoj poslovanja
- rangirati tri područja za koja smatraju potencijal rasta i razvoja
- dati općeniti mišljenje o potencijalima za razvoj turizma unutar općine;

Anketni upitnik popunio je 21 član radne skupine.

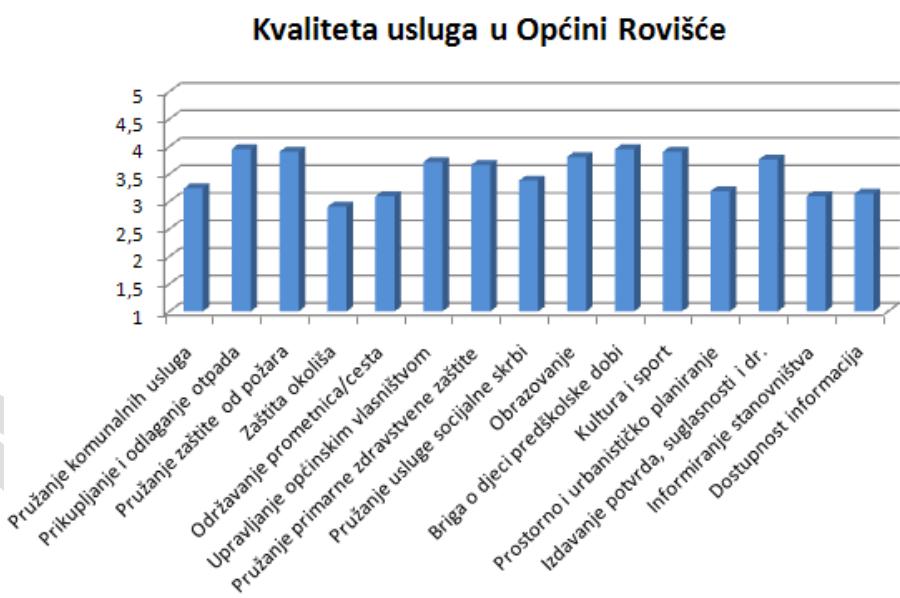
Kako bi se utvrdilo aktualno stanje, kvaliteta života, te mogućnosti razvoja Općine Rovišće, provedeno je anketiranje članova radne skupine kroz upitnik koji je bio podijeljen u četiri međusobno povezane cijeline.

Ukupno osam anketiranih sudionika izjasnilo se da djeluje u sektoru javne uprave, sedam sudionika djeluje u privatnom, a četiri sudionika djeluju isključivo u civilnom sektoru.

Osim njih, neki od sudionika ankete istovremeno su predstavnici više sektora, primjerice javne uprave i civilnog sektora (DVD), te jedan sudionik koji djeluje u svim navedenim sektorima.

Jedan od ciljeva ovog ispitivanja je bio utvrditi zadovoljstvo stanovnika općine (predstavnika sektora imenovanih u radni skupinu) kvalitetom usluga u Općini Rovišće, pa su tako ispitanici ocjenama od 1 do 5 ocjenili kvalitetu i zadovoljstvo pružanjem pojedinih usluga Općine.

Slika 13: Kvaliteta usluga u Općini Rovišće

Ispitanici su najviše zadovoljni uslugama prikupljanja i odlaganja otpada (prosječna ocjena 3.95), brigom o djeci predškolske dobi (prosječna ocjena 3.95), pružanjem zaštite od požara (prosječna ocjena 3.90), te kulturom i sportom u Općini (prosječna ocjena 3.90).

Vidljivo je kako su najlošije ocjenjene usluge zaštite okoliša (prosječna ocjena 2.90), održavanje prometnica i cesta (prosječna ocjena 3.10), te usluge informiranja stanovništva (ocjenom 3.10).

Osim zadovoljstva uslugama Općine, nužno je bilo preispitati koliko je stanovništvo zadovoljno općinom kao mjestom poslovanja, rada i života. Stoga se od anketiranih tražilo da navedu minimalno tri po njihovom mišljenju pozitivne stvari, odnosno

prednosti, te minimalno tri nedostatka vezanih uz život i postojeću infrastrukturu u Općini Rovišće. Ta su dva pitanja u anketnom upitniku imala po 7 ponuđenih konstatacija, te jednu opciju gdje je ispitanik mogao navesti svoje mišljenje.

Kao što je prikazano na grafikonu, glavne i najveće prednosti Općine su dobra prometna povezanost, zatim kvalitetno poljoprivredno zemljište, te prirodni potencijali.

Slika 14: Pozitivne strane i prednosti u Općini Rovišće

Glavni nedostaci na koje su ukazali mještani Općine su:

1. ne izgrađena kanalizacijska mreža,
2. nedostatak turističke i ugostiteljske infrastrukture i ponude te
3. ne kvalitetna i nedostatna telekomunikacijska i internetska mreža.

Još jedan od ciljeva ovog ispitivanja jest utvrđivanje problema koje mještani imaju u vlastitom poslovanju koje se odvija na području Općine. Stoga im je kroz anketni upitnik ponuđeno 9 najčešćih problema koji se javljaju u poslovanju fizičkih i pravnih osoba, te opcija gdje ispitanik može navesti problem koji prethodno nije ponuđen. Od ponuđenih opcija anketirani su trebali odabrat do 5 po njihovom mišljenju najvećih problema s kojima se susreću u poslovanju te ih rangirati prema važnosti brojevima od 1 do 5, gdje ocjena 1 označava najveći, a ocjena 5 najmanji problem. Kao najveće probleme, ispitanici su izdvojili:

1. Složenost poreznih propisa i visoke stope poreza
2. Nedovoljno obrazovanu radnu snagu
3. Nedovoljnu informiranost o novitetima u poslovanju

4. Ograničen pristup finansijskim sredstvima
5. Visoke cijene inputa za stabilnije poslovanje.

Analizom obrađenih podataka utvrđeno je kako je područje za koje anketirani smatraju da je najprosperitetenje, odnosno područje sa najviše mogućnosti za rast i razvoj je područje poljoprivrede i prehrambene industrije/ekološke proizvodnje, a slijede ga područje iskorištavanja potencijala iz obnovljivih izvora energije, te područje društvenog i socijalnog poduzetništva.

Analizom je također utvrđeno kako su agroturizam, manifestacije, tematske staze, obiteljski parkovi, te druženja za različite ciljne skupine, dio turističke ponude koji u najvećoj mjeri nedostaje Općini, te kako bi trebalo uložiti dodatne napore i izraditi plan razvoja destinacije ukoliko se želi potaknuti razvoj turizma i iskoristivost postojećih prirodnih, kulturnih i sportskih resursa.

Osim toga, gotovo 79% sudionika u istraživanju navelo je kako na području Općine nedostaje infrastruktura za pružanje ugostiteljskih i turističkih usluga.

Kod razvoja turizma na ovom području, ispitanici su izrazili najveću brigu po pitanju:

- Nedostatka finansijskih sredstava, ali i prostora za konzumaciju i pružanje turističkih aktivnosti
- Nedostatka smještajnih kapaciteta za potencijalne turiste
- Nedostatka specifičnih sadržaja kojom bi privukli širu populaciju
- Neaktivnog stanovništva nezainteresiranog za razvoj turizma na ovom području
- Loše prometne povezanosti.

Udruživanje poljoprivrednika, ruralni razvoj, razvoj civilnog i privatnog sektora, pronatalitetna politika, umrežavanje mladih, te povećanje zaposlenosti, prema ispitanicima najvažniji su djelovi na kojima treba poraditi da bi se postavila jasna vizija i smjernice razvoja Općine Rovišće.

Bolja informiranost, održavanje tematskih edukacija, provođenje radionica i prijava te provedba projekata na lokalnoj razini, zatim formiranje radnih skupina koje će raditi na edukaciji poljoprivrednika i pružiti im stručnu pomoć u pronašlasku odgovarajućeg tržišta kao i plasiranju proizvoda na tržište, rezultati su ankete kojima se predlaže model kako ostvariti viziju i koja je u tom dijelu misija općine.

Kao dodatne prijedloge za razvoj Općine ispitanici su naveli:

- Jačanje i razvoj obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava
- Veća informiranost stanovništva, organiziranje radionica, te jačanje društvenog života i zajedništva
- Unaprjeđenje komunalne infrastrukture
- Uređenje poljskih puteva/cesta.

U daljnjoj provedbi procesa izrade ovog strateškog razvojnog dokumenta članovi radne skupine redovito su se odazivali na sastanke i aktivno sudjelovali u radu, tako da su i rezultati predloženih projektnih prijedloga i programa realna vizija razvoja formirana iz redova članova radne skupine, odnosno lokalnog stanovništva općine Rovišće.

3.2. Analiza razvojnih mogućnosti općine

3.2.1. Razvijanje i unapređenje kvalitete komunalne infrastrukture

Prema prikupljenim i analiziranim podacima aktualnog stanja u općini, zaključak je da je komunalna infrastuktura u nekim segmentima zadovoljavajuće razvijena i izgrađena dok je u nekima nedostatna ili ne postoji. Kroz razvojne programe i projekte nužno je planirati aktivnosti koje se odnose na razvojna poboljšanja za općinu, a to su:

- izgradnja, proširenje i razvoj komunalne infrastrukture, posebice kanalizacijske mreže
- planiranje i razvoj programa energetske učinkovitosti te poticanje većeg iskorištavanja obnovljivih izvora energije
- planiranje uređenja i održavanja nerazvrstanih cesta i puteva sa izradom registra nerazvrstanih cesta, te održavanje i uređenje parkova i igrališta
- planiranje projekata i programa kojima će se razvijati turistička infrastruktura.

3.2.2. Unapređenja društvene infrastrukture i sustava obrazovanja

Kvaliteta društvene infrastrukture dobro je razvijena, razvija se i postoji još mnogo prostora za poboljšanja, što prvenstveno ovisi o kvaliteti predloženih razvojnih programa i projekata, kojima će se direktno ili indirektno utjecati na formalno, neformalno ili informalno obrazovanje, sa posebnim naglaskom upravo na neformalno odnosno cjeloživotno obrazovanje.

- Kod redovnog (formalnog) odgoja i obrazovanja smjerovi razvoja ukazuju na potrebe za kvalitetnijim opremanjem škola, modernizacijom rada, uvođenjem novih kurikuluma i većim individualnim radom s djecom, kako bi se povećao standard rada u odnosu nastavnik-učenik-roditelj i omogućila kvalitetnija priprema za nastavak školovanja.
U području odgoja potencijal razvoja također je usmjeren težnji očuvanja povratka tradicionalnim vrijednostima i poticanju programa zaštite obitelji i tradičijskih običaja kraja.
- Priprema djece predškolske dobi za polazak u školu, prioritetni je zadatak kako svakog roditelja tako i lokalne zajednice koja mora omogućiti svakom djetetu uvjete za socijalizaciju, razvijanje motoričkih, psiholoških i intelektualnih vještina. Stoga je nužno pokretati projekte za uzrast djece predškolske dobi, osigurati im uvjete za kvalitetan rad, učenje i stjecanje novih znanja i vještina, potičući ih na kreativnost, razvijanje tolerancije i zajedništva.
- Kroz cjeloživotno učenje i obrazovanje nužno je usmjeriti što više projekata na:
  - Edukacije nezaposlenih, s ciljem podizanja razine zapošljivosti
  - Edukacije za djecu i mlade, sposobljavanja i stjecanja novih znanja
  - Ulaganje u znanje i informatičko opismenjavanje
  - Edukacije poljoprivrednika, poduzetnika početnika, mladih i žena poduzetnica
  - Edukacija stanovnika o potrebama razvoja, prijavljivanja projekata razvoja
- Unapređenje društvene infrastrukture u području kulture, zdravlja i razvijanja sportske infrastrukture na području općine, kao potencijal razvoja teži se:

- razvijanju kulture življenja (očuvanje kulturne baštine i zaštite autohtonih i tradicijskih obilježja kraja, očuvanja prirode i okoliša, povećanju broja stanovnika);
- razvijanju programa očuvanja zdravlja i poticanju zdravog života koje je usmjereni povećanju odgovornosti za osobno zdravje i poticanju zdravog života i zdrave prehrane;
- razvijanju programa poticanja svih dobnih skupina na sportske aktivnosti kroz kvalitetniju opremljenost sportskih prostora i motivaciju sportskih udruga za provođenje programa za sve ciljane skupine;
- Razvoj u području nevladinih organizacija i civilnog sektora, usmjeren je poticanju programa za razvoj i jačanje svih udruga, zajednica i klubova na području općine i pomoći oko iznalaženja sredstava za uključivanje pojedinih ciljnih skupina u razvojne projekte u kojima će se posebno isticati volontarizam, dobrovoljni rad i očuvanje tradicijskih vrijednosti.
Kao posebnu kategoriju poticati će se programi rada sa najosjetljivijim i marginaliziranim ciljnim skupinama, starim i nemoćnim osobama te osobama sa oštećenjem ili određenim stupnjem invaliditeta.

3.2.3. Poticanje razvoja poduzetništva i obrtništva

- Razvojne mogućnosti u području mikro, malog i srednjeg poduzetništva te obrtništva usmjerene motiviranju mladih osoba da započnu samostalno poslovanje uz podršku lokalne zajednice, savjetovanje, educiranje i poticanje od strane lokalne sredine. Time će se stvarati preduvjeti za povećanje zaposlenosti (nove investicije u nove kapacitete); poticati će se proizvodno-prerađivačka industrija primjerena potencijalima općine, a to je prehrambena i drvorerađivačka industrija, obzirom na resurse u poljoprivrednim gospodarstvima i šumarskim površinama.
- Udrživanje u zadruge, klastera ili druge interesne skupine kao i zajedničko nastupanje u poduzetničkim aktivnostima radi povećanja konkurenčnosti malih proizvođača, jedan je od primarnih ciljeva razvoja općine.
- Poticanje očuvanja tradicijskih i umjetničkih obrta, te malih obrtničkih radionica kojima se također želi poticati rast i razvoj svih sektora obrtništva, od proizvodnih, prerađivačkih do trgovačkih, uslužnih i ugostiteljskih.
- Osnivanje mobilnih timova za pomoći, savjetovanje i informiranje poduzetnika i obrtnika biti će jedan od primarnih zadataka nužan za uspješan daljnji razvoj poduzetništva, a koji će biti usmjeren i na pomoći poljoprivrednim gospodarstvima i drugim poslovnim subjektima na području općine.

3.2.4. Unapređenje poljoprivrede i jačanje poljoprivrednih gospodarstava

Unapređenje razvoja poljoprivrednih gospodarstava kao i motiviranje na osnivanje novih, mladih obiteljskih gospodarstava na području općine, usmjerene su ka postizanju ciljeva kojima se želi kroz potpore i programe omogućiti lokalnim proizvođačima:

- Poticanje razvoja ekološke poljoprivrede
- Izgradnju proizvodnih kapaciteta za preradu eko i ostalih proizvoda
- Ciljni razvoj poljoprivrednih (obiteljskih) gospodarstava
- Povezivanje poljoprivrednih gospodarstava s turističkom ponudom
- Razvoj poljoprivrednog gospodarstva uz specijalizaciju, edukaciju i ciljanu proizvodnju – poticanje uzgoja kultura koje se traže na tržištu
- Zaokruživanje ciklusa poljoprivredne proizvodnje do finalnog proizvoda
- Udrživanje i okrupnjavanje poljoprivrednih gospodarstava za proizvodnju, preradu i zajednički plasman proizvoda i usluga.

3.2.5. Razvijanje kontinentalnog turizma na području općine

Potencijali za razvoj turizma na području Općine Rovišće izuzetno su visoki, ali su do sada poprilično loše projektirani i planirani i nisu dovoljno sagledani kao jedan od potencijalnih razvojnih modela kojima se može povećati zapošljivost, promovirati i brendirati lokalne destinacije i privlačiti posjetitelji specifičnim događajima i ponudama prema kojima će se općina Rovišće svrstati u destinaciju izvrsnosti.

- Nužno je izraditi turistički plan razvoja općine, usklađen sa županijskim smjernicama i Strategijom razvoja turizam RH.
- Potencijali postoje u sektoru ulaganja u jačanje ruralnog i sportsko – rekreacijskog turizma temeljenog na tradiciji, kulturnoj baštini i netaknutoj prirodi ruralnog područja.
- Programe treba usmjeravati prema postojećim ali i potencijalnim kapacitetima i to osiguravanjem smještajnih kapaciteta ruralnih i autohtonih kuća, jačanjem progama seoskog turizma i širenjem broja izletišta, kao i poticanjem razvoja sportsko-rekreacijskog turizma, odnosno povezivanjem poljoprivrednih gospodarstava s turističkom ponudom kraja.
- Programe treba koncipirati tako da se uključuju sve ciljane i dobne skupine, sa uključivanjem civilnog, privatnog i javnog sektora.

4. VIZIJA i MISIJA RAZVOJA OPĆINE ROVIŠĆE

4.1. Vizija razvijanja općine

Prilikom izrade Programa ukupnog razvoja Općine Rovišće tijekom 2008. godine definirana je vizija koja je tada glasila:

„Općina Rovišće je područje razvijene infrastrukture, uspješnog poduzetništva, moderne poljoprivrede i pune zaposlenosti u kojem se kvaliteta života prepoznaće u očuvanom okolišu obogaćenom obrazovnim, kulturnim, sportskim sadržajima.“

Kako su već tada definirani relevantni pokazatelji i smjernice razvoja kojima teži općina, te da su u međuvremenu stvoreni i dodatni uvjeti za daljnji razvoj komunalne, gospodarske i društvene infrastrukture u skladu sa dostupnim proračunskim sredstvima i drugim izvorima financiranja, kontinuitet razvoja Općine Rovišće biti će planiran u skladu sa realnim potrebama, mogućnostima financiranja i uz potporu ostalih dionika uključenih u razvojne programe.

Radna skupina za izradu strateškog razvojnog programa Općine, nakon analiziranog stanja i konstruktivne rasprave donijela je prijedlog nove vizije razvoja Općine Rovišće koja je prihvaćena i izmijenjena u odnosu na prethodnu viziju.

VIZIJA OPĆINE ROVIŠĆE:

**„sredina je ugodnog i kvalitetnog života
čiji se razvoj temelji na obrtništvu i malom poduzetništvu,
svremenoj poljoprivredi i ruralnom turizmu
sa razvijenom komunalnom i društvenom infrastrukturom,
očuvanim okolišem i kulturnom baštinom.“**

Vizija razvoja, govori o želji mještana Općine Rovišće kojima se teži do 2020.g. dostići zadane ciljeve kako bi se održivi razvoj općine mogao temeljiti na razvitku obrtništva, mikro, malog i srednjeg poduzetništva, modernoj poljoprivrednoj proizvodnji i uspješnim obiteljskim gospodarstvima, prepoznatljivom ruralnom turizmu, te ostalim uslužnim djelatnostima usmjerenim razvoju društvenih sadržaja, očuvanju prirode, kulturne i tradicijske baštine. Kao komparativne prednosti sredine posebno se ističu prirodne ljepote kraja, zajedništvo i tolerancija zajedničkog života, trud, marljivost i upornost lokalnog stanovništva, te nužna gospodarska revitalizacija, poboljšanje društvenog, kulturnog, obrazovnog i komunalnog sektora, kojim težimo dostizanju kvalitetnijeg života za sve mještane i mještanke općine.

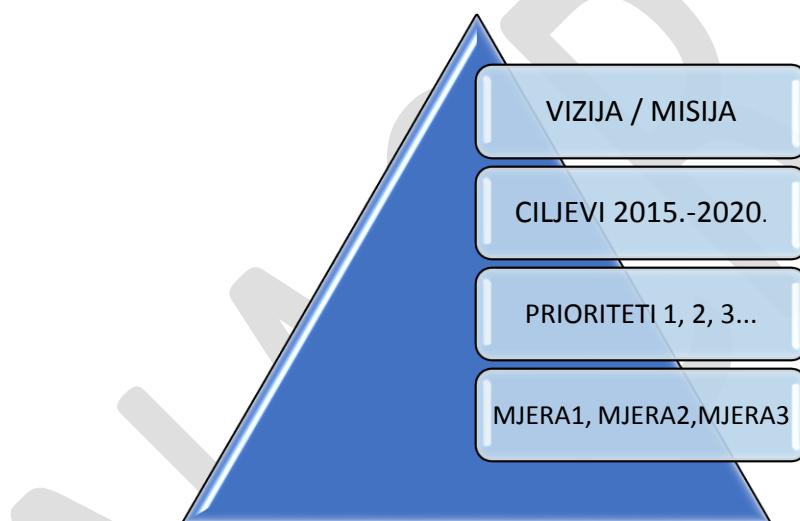
4.2. Misija razvitka općine

Općina Rovišće kao jedinica lokalne samouprave usmjeriti će sve svoje resurse i znanja za potrebe očuvanja izvornih vrijednosti kraja, uspostaviti će transparentno upravljanje

javnim, komunalnim, gospodarskim i prostornim planiranjem, te omogućiti svim svojim mještanima najbolje moguće uvjete za razvoj poljoprivrednih, gospodarskih i turističkih vrijednosti. Uz navedeno, pružati će podršku kulturnim, sportsko-rekreativnim i zdravstvenim sadržajima kojima se oplemenjuje život na području općine.

U području jačanja poljoprivredne proizvodnje, poticanja povrtlarstva i voćarstva, kontinuiranom edukacijom proizvođača i poticanjem njihovog razvoja težiti ćemo Rovišće pozicionirati kao prepoznatljivu sredinu po kvalitetnoj proizvodnji i snažnim malim obiteljskim gospodarstvima. Težiti ćemo razvijati programe selektivnog oblika turizma baziranog na očuvanoj prirodnoj baštini i održivom razvijenom turizmu. Poticati ćemo sve oblike kulture, sporta i zdravlja za sve ciljane skupine, a posebice programe koji će povećavati obrazovnu strukturu stanovništva, te time osigurati bolje potencijale za daljni rast i razvoj Općine Rovišće.

5. CILJEVI, PRIORITETI I MJERE RAZVOJA OPĆINE

5.1. Strateški ciljevi

Vizija i misija služe nam da bismo što realnije i kvalitetnije mogli definirani strateške ciljeve, koji nužno proizlaze iz provedene analize postojećeg stanja na području općine prema sektorima djelovanja, odnosno koji proizlaze iz izrađene SWOT analize ključnih sektora nužnih za razvoj lokalne sredine. Dugoročni ciljevi definirani ovom strategijom obuhvaćaju razdoblje do pet godina kojima se razrađuju i postavljaju strateški prioriteti sadržani kroz provedbene mjere, čiji je zadatak da projiciraju konkretnе projektne prijedloge, dovedu ih do realizacije i dostignu svrhu, a to je realizacija cilja.

Strateški ciljevi su osnova za dostizanje vizije razvoja Općine Rovišće.

U skladu s navedenim, definirana su četiri strateška cilja, koji su rezultat rada i koje je predložila Radna skupina za izradu strateškog razvojnog dokumenta.

STRATEŠKI CILJEVI

1. Razvoj i jačanje gospodarstva, poljoprivrede i kontinentalnog turizma

GOSPODARSTVO

2. Unapređenje i razvoj infrastrukture, zaštita okoliša i održivi razvoj

RAZVOJ INFRASTRUKTURE I ODRŽIVI RAZVOJ

3. Poboljšanje životnog standarda, jačanje ljudskih potencijala i razvoj društvene infrastrukture

DRUŠTVENA INFRASTRUKTURA

5.2. Strateški prioriteti

Strateški CILJEVI	Strateški PRIORITETI
1. Razvoj i jačanje gospodarstva, poljoprivrede i kontinentalnog turizma GOSPODARSTVO	1.1. Poticanje razvoja mikro, malog i srednjeg poduzetništva, obrtništva i investicija 1.2. Jačanje kapaciteta za razvoj moderne poljoprivredne proizvodnje 1.3. Stvaranje uvjeta za jačanje kontinentalnog (ruralnog) turizma 1.4. Razvoj partnerstva i međusektorske suradnje
2. Unapređenje i razvoj infrastrukture, zaštita okoliša i održivi razvoj RAZVOJ INFRASTRUKTURE I ODRŽIVI RAZVOJ	2.1. Poticanje revitalizacije i izgradnje infrastrukture – komunalne, prometne i druge 2.2. Prilagodba i dopuna prostornih planova 2.3. Promicanje energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije 2.4. Očuvanje i unapređenje okoliša, zaštite prirode i kulturnih vrijednosti
3. Poboljšanje životnog standarda, jačanje ljudskih potencijala i razvoj društvene infrastrukture DRUŠTVENA INFRASTRUKTURA	3.1. Razvoj odgojno-obrazovnih ustanova 3.2. Jačanje kapaciteta zdravstva i socijalne skrbi

	3.3. Razvoj i poticanje rada organizacija civilnog društva (OCD-a)
	3.4. Unapređenje društvene infrastrukture

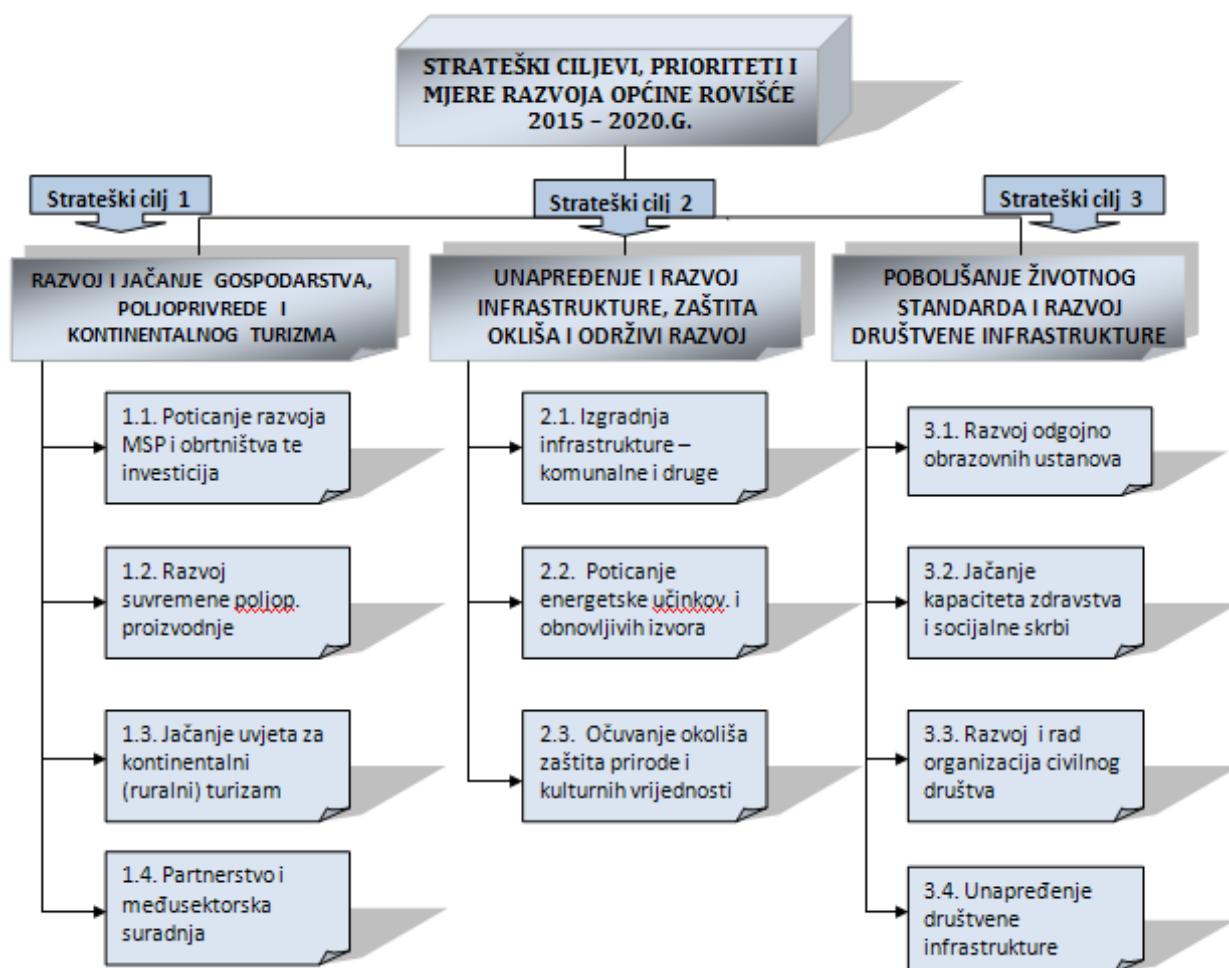
	SC 2020.	Prioriteti		Mjere		Strateški projekti/aktivnosti	
GOSPODARSTVO 1. STRATEŠKI CIJL	SC1 Razvoj i jačanje gospodarstva, poljoprivrede i kontinentalnog turizma	1.1.	Poticanje razvoja mikro, malog i srednjeg poduzetništva, obrtništva i investicija	1.1.1	Unapređenje poduzetničkog okruženja	1.1.1.1	Jačanje investic. klime i potpore proizvodno-prerađ. sektoru
				1.1.2.	Jačanje obrtništva i poticanje mladih i žena poduz.	1.1.2.1	Projekti razvoja obrtničkih zanimanja i poticanja obrtništva
				1.1.3.	Poticanje društvenog poduzetništva	1.1.3.1	Očuvanje tradicijskih proizvoda
		1.2.	Jačanje kapaciteta za razvoj moderne poljoprivredne proizvodnje	1.2.1.	Razvoj konvencionalne i ekološke proizvodnje	1.2.1.1	Projekti poticanja početnika,mladih i žena poduzetnica
				1.2.1.	Razvoj konvencionalne i ekološke proizvodnje	1.2.1.2	Programi uključivanja mladih u poduzetništvo
				1.2.1.	Razvoj konvencionalne i ekološke proizvodnje	1.2.1.3	Projekti poticanja programasocijalnog poduzetništva
		1.2.	Jačanje kapaciteta za razvoj moderne poljoprivredne proizvodnje	1.2.2.	Jačanje prerađivačkih kapaciteta	1.2.2.1	Poticanje razvoja integrirane i ekološke proizvodnje
				1.2.2.	Jačanje prerađivačkih kapaciteta	1.2.2.2	Objedinjavanje polj. površina
				1.2.2.	Jačanje prerađivačkih kapaciteta	1.2.2.3	Razvoj i unapređenje plasteničke i stakleničke proizvodnje
		1.3.	Stvaranje uvjeta za jačanje kontinentalnog (ruralnog) turizma	1.2.3.	Poticanje udruživanja u klastere,zadruge	1.2.3.1	Poticanje i modernizacija stočarske proizvodnje
				1.2.3.	Poticanje udruživanja u klastere,zadruge	1.2.3.2	Smanjenje posljedica nastalih uslijed elemantarnih nepogoda
				1.3.1.	Poticanje selektivnih oblika turizma	1.3.1.1	Poticanje ulaganja u prerađivačke kapacitete
		1.3.	Stvaranje uvjeta za jačanje kontinentalnog (ruralnog) turizma	1.3.1.	Poticanje selektivnih oblika turizma	1.3.1.2	Razvoj logističkog Agro-Centra (prerada, pakiranje, sušara, hladnjača za voće i povrće)
				1.3.1.	Poticanje selektivnih oblika turizma	1.3.1.3	Edukacije i promidžba za proizvodnju i preradu
		1.3.	Stvaranje uvjeta za jačanje kontinentalnog (ruralnog) turizma	1.3.2.	Stvaranje identiteta regije i brendiranje	1.3.2.1	Poticanje razvoja lovstva
				1.3.2.	Stvaranje identiteta regije i brendiranje	1.3.2.2	Unapređenje novih turističkih usluga uključujući i smještaj
				Unapređenje turističkih sadržaja postavljanjem signalizacije			
				Prepoznatljivost turist. destinacije u funkciji održivog razvoja			
				Brendiranje općine (komunikacija, dizajn i promocija)			

			1.4.	Razvoj partnerstva i međusektorske suradnje	1.4.1.	Jačanje regionalne i međunarodne suradnje	1.4.1.1 1.4.1.2 1.4.1.3	Sudjelovanje na sajmovima i stručnim skupovima Organiziranje i poticanje događaja Poticanje partnerstva i zajedničko provođenje razvojnih projekata
			1.4.2.	Poticanje razvoja novih oblika poduzetništva	1.4.2.1 1.4.2.2	Podrška osnivanju i udruživanju OPG-ova Poticanje inovatorstva, kreativnosti i primjene novih tehnologija		
		SC2 Unapređenje i razvoj infrastrukture, zaštita okoliša i održivi razvoj	2.1	Poticanje revitalizacije i izgradnje infrastrukture – komunalne, prometne i dr.	2.1.1.	Izgradnja nove i unapređenje postojeće infrastrukture	2.1.1.1 2.1.1.2 2.1.1.3 2.1.1.4 2.1.1.5	Modernizacija javne rasvjete Razvoj mreže vodoopskrbnog sustava Razvoj sustava odvodnje i kanalizacijske mreže Povećanje dostupnosti TK i Internetske mreže Izgradnja sustava navodnjavanja
					2.1.2.	Razvoj prometne mreže	2.1.2.1 2.1.2.2 2.1.2.3 2.1.2.4 2.1.2.5	Razvoj, uređenje i održavanje nerazvrstanih i lokalnih cesta Izrada registra nerazvrst. cesta Modernizacija nogostupa, staza Razvoj sustava javnog prijevoza Razvoj biciklističkog prometa
					2.1.3.	Prilagodba i dopuna prostornih planova	2.1.3.1 2.1.3.2	Dorada prostornih planova dodavanje OIE, turist.zona i dr. Uvođenje širokopojasne mreže
	2. STRATEŠKI CIJL		2.2.	Promicanje energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije	2.2.1.	Unapređenje energetskog sustava	2.2.1.1 2.2.1.2 2.2.1.3	Projekti zaštite okoliša i energetske učinkovitosti Unapređenje energetskog sustava poticanjem obnovlj. izvora energ. Održavanje i sustavno gospodarenje javnom rasvjjetom
					2.2.2.	Programi edukacije EE i OIE	2.2.2.1 2.2.2.2	Programi edukacije i poticanja EE i OIE za poslovni i civilni sektor Promidžbeni materijali o EE i OIE
			2.3.	Očuvanje i unapređenje okoliša, zaštite prirode i kulturnih vrijednosti	2.3.1.	Učinkovito gospodarenje otpadom	2.3.1.1 2.3.1.2 2.3.1.3	Izgradnja reciklažnih dvorišta i zelenih otoka Programi edukacije stanovništva o očuv.okoliša i zbrinjav.otpada Poticanje učinkovitog gospodar. otpadom i sanacija odlagališta
					2.3.2.	Zaštita i očuvanje prirodnih resursa i zelenih površina	2.3.2.1 2.3.2.2 2.3.2.3	Uređivanje naselja (tradicionalna izgradnja i arhitektura) Uređenje parkova, igrališta i zelenih površina Izgradnja, uređenje i održavanje groblja i drugih javnih površina

					2.3.3.	Očuvanje tradicijskih obilježja i kulturne baštine	2.3.3.1 2.3.3.2 2.3.3.3	Razvijanje brenda ruralnih destinacija i kulturne sredine Žaštita, očuvanje i razvoj tradicijskih i kulturnih događanja Izrada promidžbenih materijala
		SC3 Poboljšanje životnog standarda, jačanje ljudskih potencijala i razvoj društvene infrastrukture	3.1.	Razvoj odgojno obrazovnih ustanova	3.1.1.	Razvoj ustanova predškolskog odgoja	3.1.1.1 3.1.1.2	Razvoj kapaciteta za rad dječjih vrtića i igraonica Razvoj selektivnih programa za djecu predškolske dobi
					3.1.2.	Modernizacija opremanje osnovnih škola	3.1.2.1 3.1.2.2 3.1.2.3 3.1.2.4	Uređenje, razvoj i opremanje osnovne škole Rovišće Razvoj i opremanje područnih škola Jačanje kvalitete usluga izvannastavnih aktivnosti škola Programi povezivanja, umrežavanja i suradnje s drugim školama
			3.2.	Jačanje kapaciteta zdravstva i socijalne skrbi	3.2.1.	Razvoj mreže socijalne skrbi	3.2.1.1 3.2.1.2 3.2.1.3	Programi razvoja usluga domova za starije i nemoćne Programi pomoći najosjetljivijim ciljnim skupinama Programi pomoći starijima i nemoćnim
					3.2.2.	Unapređenje kvalitete zdravstv. usluga	3.2.2.1 3.2.2.2	Razvoj infrastrukture za zdravstvenu zaštitu Preventivni programi pomoći
			3.3.	Razvoj i poticanje rada organizacija civilnog društva	3.3.1.	Jačanje kapaciteta OCDa/udruga	3.3.1.1 3.3.1.2 3.3.1.3 3.3.1.4	Podrška jačanju programa civilnog sektora Stvaranje kapaciteta za rad OCD-a Projekti i programi društvene i socijalne uključivosti Jačanje kapaciteta Centra za udruge
					3.3.2.	Razvijanje programa unapr. kvalitete života	3.3.2.1 3.3.2.2	Programi cjeloživotnog obrazovanja za sve ciljne skupine Projekti povezivanja na (među) regionalnoj i međunarodnoj razini
			3.4.	Unapređenje i razvoj društvene infrastrukture	3.4.1.	Jačanje mreže sporta i rekreacije	3.4.1.1 3.4.1.2 3.4.1.3	Projekti i programi sporta i rekreacije za mlade Podrška razvoju projekata sportskih klubova i udruga Opremanje i jačanje kapaciteta sportskih udruga
					3.4.2.	Jačanje kapaciteta lokalne uprave	3.4.2.1 3.4.2.2 3.4.2.3 3.4.2.4 3.4.2.5	Razvoj mobilnih timova za sektorsko savjetovanje Informatizacija i e-alati u radu lokalne uprave Jačane kapaciteta za korištenje EU fondova Kontinuirano osposobljavanje i obrazovanje kadrova Uspostavljanje sustava mjerjenja učinaka i transparentnosti rada (GIS sustavi)

					3.4.3.	Modernizacija objekata društvene namjene	3.4.3.1	Izgradnja i proširenje kapaciteta dječjih vrtića i igraonica
							3.4.3.2	Očuvanje kulturnih i vjerskih objekata
							3.4.3.3	Izgradnja, uređenje i održavanje objekata sportsko-rekreativne namjene
							3.4.3.4	Uređenje, opremanje i održavanje domova, klubova, centara

Slika 15: Shematski prikaz ciljeva, prioriteta i mjera razvoja Općine Rovišće do 2020.g.

5.3. Razrada mjera prema strateškim prioritetima

Operativna razrada svakog strateškog prioriteta je strateška mjeru, koja je usmjerena na specifična područja djelovanja, npr. na komunalnu infrastrukturu, gospodarstvo, obrazovanje, zaštitu okoliša, sport, kulturu i drugo. Svaka od naznačenih mjeru sastavni je dio jednog od strateških prioriteta i usmjerena je dostizanju zadatog strateškog cilja.

Slijedi razrada mjera koja uključuje ciljne skupine, nositelje aktivnosti i očekivane rezultate.

STRATEŠKI CIJ 1. (kraće: SC1)			
Razvoj i jačanje gospodarstva, poljoprivrede i kontinentalnog turizma			
Strateški PRIORITET 1.1.	Strateški PRIORITET 1.2.	Strateški PRIORITET 1.3.	Strateški PRIORITET 1.4
1.1. Poticanje razvoja mikro, malog i srednjeg poduzetništva, obrtništva i investicija Cilj prioriteta: stvaranje povoljne poduzetničke klime uz dostupne poticajne mjere čine općinu privlačnom za pokretanje obrtničkih/tradicijskih zanata i/ili pokretanje investicija; jačanjem kapaciteta svih dostupnih resursa omogućiti će se brži ruralni/regionalni razvoj i omogućiti veći broj zaposlenih;	1.2. Jačanje kapaciteta za razvoj moderne poljoprivredne proizvodnje Cilj prioriteta: jačanje poljoprivrednih gospodarstava kroz edukativne radionice kojima je cilj unaprediti proizvodnju, upotreba suvremenih tehnologija, mogućnosti financiranja i prednosti udruživanja te okrugljivanja zemljišta radi jačanja konkurentnosti domaćih poljoprivrednih proizvođača;	1.3. Stvaranje uvjeta za jačanje kontinentalnog (ruralnog) turizma Cilj prioriteta: razvoj i izgradnja turističke infrastrukture radi poticanja selektivnih oblika turizma baziranih na prirodnim resursima, kulturnoj baštini i domaćim autohtonim proizvodima; stvaranje prepoznatljivog identiteta općine sa naglaskom na posebnosti ruralne sredine;	1.4. Razvoj partnerstva i međusektorske suradnje Cilj prioriteta: Poticanje provedbe projekata kojima se kroz partnerstvo i suradništvo razvijaju novi proizvodi, potiče zapošljavanje i jača obrazovna struktura stanovništva; primjena primjera dobre prakse drugih regija i zemalja kojima se potiče razvoj općine; poticanje suradnje prijateljskih općina i gradova;
Ciljane skupine: mikro, mala i srednja poduzeća, obrtnici i poljoprivredni gospodarstva; postojeći i budući investitori; zadruge; mladi potencijalni poduzetnici	Ciljane skupine: Općina, JLS, OPG-ovi, obrtnici i poduzetnici, zadruge, postojeći i novi ponuđači proizvoda i usluga, lokalno stanovništvo, lokalna akcijska grupa (LAG)	Ciljane skupine: Općina, JLS, obiteljska gospodarstva, obrtnici i poduzetnici, pružatelji turističkih usluga, proizvođači domaćih proizvoda i usluga, lokalno stanovništvo, udruge	Ciljane skupine: Općina, JLS, zadruge, organizacije civilnog društva, poduzetnici, lokalno stanovništvo, OPG-ovi, LAG, potporne institucije, lokalna partnerstva za zapošljavanje
Nositelji aktivnosti: općina, JLS, potporne institucije, poduzetnici, obrti, OPG-ovi, zadruge, LAG	Nositelji aktivnosti: općina /JLS, potporne institucije, OPG-ovi, poduzetnici, nadležne institucije, LAG	Nositelji aktivnosti: JLSU / općina, OPG, obrtnici pružatelj turističkih usluga, LAG, civilni sektor/udruge, potporne institucije/turistička zajednica	Nositelji aktivnosti: općina, JLS, potporne institucije, udruge, obrazovne ustanove, zadruge, vjerske institucije
Očekivani rezultati: broj novoregistriranih poslovnih subjekata (obrta, OPG-ova, zadruga, poduzeća); broj pokrenutih investicija; broj	Očekivani rezultati: broj OPG-a koji ulažu u razvoj, broj mlađih nositelja OPG-a, broj održanih radionica i educiranih poljoprivrednika na	Očekivani rezultati: povećanje broja gostiju/turista, stvaranje prepoznatljivog identiteta općine u skladu sa turističkom	Očekivani rezultati: povećanje aktivnosti i povezanosti sektora kojima se povećava dodana vrijednost (npr. poljopr. proizvodnja)

dodijeljenih potpora i poticaja poduzetnicima; broj održanih edukacija i stručnih radionica poduzetnicima; broj korisnika nacionalnih i EU fondova; povećanje broja zaposlenih; povećan interes za pokretanje poslovanja; intenziviran sektorski razvoj na području općine;	temu proizvodnje u poljoprivredi; broj PG, obrtnika ili poduzetnika koji koriste sredstva iz fondova EU i ruralnog razvoja; broj umreženih poljoprivrednika, izrađeni promo-materijali i promotivna prodajna mjesta	ponudom, broj pružatelja usluga u turizmu, broj manifestacija i događanja, broj uređenih tematskih staza, broj izrađenih promo-materijala, broj edukacija na temu turizma i marketinga	u turističke svrhe); broj prijavljenih i broj provedenih projekata na nacionalnoj ili međunarodnoj razini kojima se primjenjuju iskustva drugih u jačanju gospodarskog sektora; broj održanih radionica, konferencija, seminara i drugih događanja gdje je općina partner.
---	---	--	--

STRATEŠKI CILJ 1. (kraće: SC1)

Razvoj i jačanje gospodarstva, poljoprivrede i kontinentalnog turizma

PRIORITET 1.1. Poticanje razvoja mikro, malog i srednjeg poduzetništva, obrtništva i investicija	Strateški PRIORITET 1.2. Jačanje kapaciteta za razvoj moderne poljoprivredne proizvodnje	Strateški PRIORITET 1.3. Stvaranje uvjeta za jačanje kontinentalnog (ruralnog) turizma	Strateški PRIORITET 1.4. Razvoj partnerstva i međusektorske suradnje
MJERA 1.1.1.	MJERA 1.2.1.	MJERA 1.3.1.	MJERA 1.4.1.
Unapređenje poduzetničkog okruženja: 1. Jačanje investic. klime i potpore proizvodno-prerađ. sektoru 2. Poticanje udruživanja u klastere, zadruge i druge interesne skupine 3. Edukacije i promidžbeni materijali za poticanje MSP-a	Razvoj konvencionalne i ekološke proizvodnje: 1. Poticanje razvoja integrirane i ekološke proizvodnje 2. Objedinjavanje polj. površina 3. Razvoj i unapređenje plasteničke i stakleničke proizvodnje 4. Poticanje i modernizacija stočarske proizvodnje 5. Smanjenje posljedica nastalih uslijed elemantarnih nepogoda	Poticanje selektivnih oblika turizma: 1.Razvoj selektivnih oblika turizma (agroturizam,eko-staze i dr.) 2. Poticanje razvoja lovstva 3. Razvijanje novih turističkih usluga uključujući i smještaj 4. Unapređenje turističkih sadržaja postavljanjem signalizacije	Jačanje regionalne i međunarodne suradnje: 1. Sudjelovanje na sajmovima i stručnim skupovima 2. Organiziranje i poticanje događaja 3. Poticanje partnerstva i zajedničko provođenje razvojnih projekata
MJERA 1.1.2.	MJERA 1.2.2.	MJERA 1.3.2.	MJERA 1.4.2.
Jačanje obrtništva i poticanje mlađih i žena poduzetnica: 1. Projekti razvoja obrtničkih zanimanja i poticanja obrtništva 2. Očuvanje tradicijskih proizvoda 3. Projekti poticanja početnika, mlađih i žena poduzetnica	Jačanje prerađivačkih kapaciteta: 1. Poticanje ulaganja u prerađivačke kapacitete 2.Razvoj logističkog Agro-Centra (prerada, pakiranje, sušara, hladnjača za voće i povrće) 3.Edukacije i promidžba za proizvodnju i preradu	Stvaranje identiteta regije i brendiranje: 1. Prepoznatljivost turist. destinacije u funkciji održivog razvoja 2. Brendiranje općine (komunikacija, dizajn i promocija)	Poticanje razvoja novih oblika poduzetništva: 1. Podrška osnivanju i udruživanju OPG-ova 2. Poticanje inovatorstva, kreativnosti i primjene novih tehnologija

MJERA 1.1.3. Poticanje društvenog poduzetništva: 1. Programi uključivanja mladih u poduzetništvo 2. Projekti poticanja programa socijalnog poduzetništva	MJERA 1.2.3. Poticanje udruživanja u klastere, zadruge: 1. Poticanje udruživanja u klastere, zadruge i druge interesne skupine 2. Programi i edukacije o klasterima, zadrugama i zajednič. poslovanju		
---	--	--	--

STRATEŠKI CILJ 2. (kraće: SC2)			
Unapređenje i razvoj infrastrukture, zaštita okoliša i održivi razvoj			
Strateški PRIORITET 2.1.	Strateški PRIORITET 2.2.	Strateški PRIORITET 2.3.	
2.1. Poticanje revitalizacije i izgradnje infrastrukture – komunalne, prometne i dr	2.2. Promicanje energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije	2.3. Očuvanje i unapređenje okoliša, zaštite prirode i kulturnih vrijednosti	
Cilj prioriteta: razvijanje kvalitetne infrastrukturne mreže omogućava razvoj gospodarskih aktivnosti, privlačenje investicija i kvalitetniji život svih stanovnika općine; prometna povezanost, održavanje i uređenje ostalih nerazvrstanih cesta nužan su preduvjet za poticanje ulaganja;	Cilj prioriteta: poticanje veće iskoristivosti resursa iz obnovljivih izvora energije i energetske efikasnosti omogućava jačanje kapaciteta za razvoj poduzetništva i uštede do kojih se dovodi uslijed sustavnog gospodarenja energijom; poticanje projekata iskorištavanja biomase ili biopliona te fotonaponskih sustava kojima se doprinosi i zaštiti okoliša na ruralnom području;	Cilj prioriteta: poticanje projekata brige o okolišu i zaštite okoliša na ruralnom području kako bi se očuvala bioraznolikost i razvijala svijest svih mještana o očuvanju okoliša; kroz edukacije i druga događanja poticanje mještana na učinkovito gospodarenje otpadom, razvrstavanje i iskorištavanje potencijala iz otpada; očuvanje kulturnih vrijednosti kraja koje ima cilj razviti prepoznatljivost kulture, običaja i tradicije općine;	
Ciljane skupine: općina /JLS, civilni sektor, lokalno stanovništvo, obrtnici, OPG i poduzetnici, lokalna akcijska grupa (LAG)	Ciljane skupine: općina /JLS, poduzetnici (MSP), obrtnici i poljopr. gospodarstva; postojeći i budući investitori; potporne institucije, civilni sektor, ustanove i javni objekti	Ciljane skupine: mikro, mali i srednji poduzetnici, obrtnici i poljopr. gospodarstva; investitori, lokalno stanovništvo, općina (JLS), civilni sektor, LAG	
Nositelji aktivnosti: općina /JLS, poduzetnici, potporne institucije, nadležne institucije, resorna ministarstva, LAG	Nositelji aktivnosti: općina, JLS, potporne institucije, poduzetnici, obrti, OPG-ovi, zadruge, LAG, investitori, resorna ministarstva	Nositelji aktivnosti: JLS / općina, mikro, mala i srednja poduzeća, obrtnici i poljoprivredna gospodarstva; investitori, LAG, resorna ministarstva i fondovi	
Očekivani rezultati: broj kilometara nove i obnovljene infrastrukture; usklađeni prostorni planovi; broj razvijenih novih projekata; broj korisnika	Očekivani rezultati: broj pokrenutih projekta koji koriste obnovljive izvore energije; broj kilometara razvijene ili unapređene elektroenergetske mreže i	Očekivani rezultati: broj projekata iz područja zaštite prirode i okoliša; broj zelenih otoka i saniranih odlagališta; broj edukativnih radionica, materijala ili	

priključenih na novu ili postojeću infrastrukturnu mrežu; poboljšanje općeg stanja u općini; dostupnost novih mreža; poboljšana vodovodna, prometna mreža, poboljšana odvodnja i kanaliz. mreža; dostupna širokopojasna mreža;	uštede u modernizaciji javne rasvjete; postignute uštede na godišnjoj razini; broj projekata iz područja energetske efikasnosti sufinanciranih iz nacionalnih ili EU fondova; broj edukativnih radionica, materijala ili događaja na temu obnovljivih izvora energije i energetske efikasnosti; izrađene studije i elaborati sa ciljem energetskih ušteda;	događaja na temu zaštite okoliša i prirode; broj uključenih domaćinstava u odvajanje i odvoz komun. otpada; projekti kojima se razvija svijest o očuvanju kulturne baštine, zaštite i očuvanja tradicijskih vrijednosti kraja; broj projekata sufinanciranih iz nacionalnih ili EU fondova; broj OCD-ova uključenih u aktivnosti na temu očuvanje okoliša ili očuvanja kulturne baštine;
--	--	--

STRATEŠKI CILJ 2. (kraće: SC2)

Unapređenje i razvoj infrastrukture, zaštita okoliša i održivi razvoj

Strateški PRIORITET 2.1. Poticanje revitalizacije i izgradnje infrastrukture – komunalne, prometne i dr.	Strateški PRIORITET 2.2. Promicanje energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije	Strateški PRIORITET 2.3. Očuvanje i unapređenje okoliša, zaštite prirode i kulturnih vrijednosti
MJERA 2.1.1.	MJERA 2.2.1.	MJERA 2.3.1.
Izgradnja nove i unapređenje postojeće infrastrukture: 1. Modernizacija javne rasvjete 2. Razvoj mreže vodoopskrbnog sustava 3. Razvoj sustava odvodnje i kanalizacijske mreže 4. Povećanje dostupnosti TK i Internetske mreže 5. Izgradnja sustava navodnjavanja	Unapređenje energetskog sustava 1. Projekti zaštite okoliša i energetske učinkovitosti 2. Unapređenje energetskog sustava poticanjem obnovlj. izvora energ. 3. Održavanje i sustavno gospodarenje javnom rasvjetom	Učinkovito gospodarenje otpadom 1. Izgradnja reciklažnih dvorišta i zelenih otoka 2. Programi edukacije stanovništva o očuvanju okoliša i zbrinjavanju otpada 3. Poticanje učinkovitog gospodar. otpadom i sanacija odlagališta
MJERA 2.1.2.	MJERA 2.2.2.	MJERA 2.3.2.
Razvoj prometne mreže 1. Razvoj, uređenje i održavanje nerazvrstanih i lokalnih cesta 2. Izrada registra nerazvrst. cesta 3. Modernizacija nogostupa, staza 4. Razvoj sustava javnog prijevoza 5. Razvoj biciklističkog prometa	Programi edukacije EE i OIE 1. Programi edukacije i poticanja EE i OIE za poslovni i civilni sektor 2. Promidžbeni materijali o EE i OIE	Zaštita i očuvanje prirodnih resursa i zelenih površina 1. Uređivanje naselja (tradicionalna izgradnja i arhitektura) 2. Uređenje parkova, igrališta i zelenih površina 3. Izgradnja, uređenje i održavanje groblja i drugih javnih površina
MJERA 2.1.3.		MJERA 2.3.3.
Prilagodba i dopuna prostornih planova 1. Dorada prostornih planova dodavanje OIE, turist. zona i dr. 2. Uvođenje širokopojasne mreže		Očuvanje tradicijskih obilježja i kulturne baštine 1. Razvijanje brenda ruralnih destinacija i kulturne sredine 2. Zaštita, očuvanje i razvoj tradicijskih (multi)kulturnih događanja 3. Izrada promidžbenih materijala

STRATEŠKI CILJ 3. (kraće: SC3)			
Poboljšanje životnog standarda, jačanje ljudskih potencijala i razvoj društvene infrastrukture			
Strateški PRIORITET 3.1.	Strateški PRIORITET 3.2.	Strateški PRIORITET 3.3.	Strateški PRIORITET 3.4
3.1. Razvoj odgojno - obrazovnih ustanova	3.2. Jačanje kapaciteta zdravstva i socijalne skrbi	3.3. Razvoj i poticanje rada organizacija civilnog društva	3.4. Unapređenje i razvoj društvene infrastrukture
Cilj prioriteta: stvaranje kvalitetnog predškolskog i obrazovnog sustava koje će utjecati na smanjenje marginalizacije mlađih, spriječiti depopulaciju i utjecati na povećanje stope nataliteta; težiti uspostavi društveno aktivne zajednice ponudom cjeloživotnih programa učenja atraktivnih lokalnom stanovništvu; povećati broj djece koja nastavljaju školovanje nakon osnovne škole;	Cilj prioriteta: Razvijanje novih projekata i programa kojima se jačaju aktivnosti brige o zdravlju i socijalnoj skrbi; poticanje programa koji će imati za cilj uključivanje u društvo osoba u nepovoljnem položaju, pomoći starim i nemoćnim osobama kao i osobama sa invaliditetom ili tjelesnim oštećenjima;	Cilj prioriteta: Stvaranje uvjeta za transparentniji rad civilnog sektora omogućuje uključivanje lokalnog stanovništva u programe i projekte humanitarnog, kulturnog, razvojnog ili edukativnog karaktera; ojačati kapacitete za kvalitetniji rad civilnog i javnog sektora modernizacijom, izgradnjom ili uređenjem objekata za rad udruga, klubova, zajednica na temu zdravlja, kulture i sporta;	Cilj prioriteta: Ostvarenjem prioriteta ovog cilja ima za rezultat povećanje kvalitete života lokalnog stanovništva kao atraktivnog i ugodnog mjesta za život pri čemu se naglasak stavlja na povezanost javnog, društvenog i gospodarskog sektora u realizaciji uravnoteženog društvenog razvoja, temeljenog na načelima održivosti; razvijena kvalitetna društvena zajednica prema suvremenim životnim standardima;
Ciljane skupine: općina /JLS, obrtnici i poduzetnici, potencijalni investitori, lokalno stanovništvo, djeca i mlađi, udruge, potporne institucije, ustanove koje provode cjeloživotno obrazovanje	Ciljane skupine: općina /JLS, potporne institucije, lokalno stanovništvo, djeca i mlađi, udruge, centri socijalne skrbi i domovi zdravlja, zavodi za javno zdravstvo, postojeći i budući investitori; poduzetnici (MSP), obrtnici i OPG;	Ciljane skupine: općina /JLS, potporne institucije, lokalno stanovništvo, djeca i mlađi, udruge, škole, vatrogasna društva, zaklade civilnog sruštva, regionalna mreža civilnog sektora	Ciljane skupine: općina /JLS, udruge, poduzetnici (MSP), obrtnici i OPG-ovi; potporne institucije, lokalno stanovništvo, djeca i mlađi, škole, vrtići, sportski klubovi, mjesni odbori;
Nositelji aktivnosti:	Nositelji aktivnosti:	Nositelji aktivnosti:	Nositelji aktivnosti:

općina /JLS, poduzetnici, potporne institucije, nadležne institucije i ustanove koje provode obrazovanje, LAG, LPZ (lokalno partnerstvo za zapošljavanje)	općina, JLS, potporne institucije, resorna ministarstva, domovi zdravlja, centri za socijalnu skrb, bolnice, LPZ (lokalno partnerstvo za zapošlj.)	općina, JLS, organizacije civilnog društva i druge neprofitne organizacije potporne institucije, resorna ministarstva, LAG, LPZ	općina, JLS, potporne institucije, poduzetnici, obrti, zadruge, LAG, resorna ministarstva, ustanove, udruge, klubovi, zajednice, učilišta, LPZ
Očekivani rezultati: broj djece i mlađih uključenih u nove programe, broj edukacijskih programa, broj polaznika specijaliziranih ili općih programa, povećanje broja mlađih koji nastavljaju daljnje školovanje, broj projekata prijavljenih na temu odgoja i obrazovanja kao i cjeloživotnog učenja, broj promidžbenih materijala koji informiraju i educiraju; ukupni resursi kojima se raspolaže (ljudski i tehnički) u programima obrazovanja;	Očekivani rezultati: broj obnovljenih ili pokrenutih objekta (domovi za starije i nemoćne, dvorane za rekreaciju / rehabilitaciju) programi koje provode zdravstvene ustanove, centri soc. skrbi sa civilnim sektorom, broj održanih radionica za ciljane skupine, broj organiziranih aktivnosti, manifestacija i drugih događanja, broj aktivnosti udruga na temu očuvanja zdravlja ili pomoći socijalno osjetljivim skupinama, broj uređenih prilaza za osobe sa invaliditetom; uspostavljena pomoć starijima i nemoćnima;	Očekivani rezultati: broj uređenih ili opremljenih objekata za rad OCD-a (centar udruga, dvorane, škole, crkve, vatrogasni domovi, mjesni odbori) i ostalih neuređenih nekretnina, broj održanih radionica za udruge, broj provedenih manifestacija/događaja, broj aktivnih udruga, provedene radionice na temu udruživanja i povezivanja, broj prijavljenih i odobrenih projekata finansiranih iz EU ili nacion. fondova; uspostavljena partnerstva i suradnje (javno privatna ili druga);	Kvaliteta i količina programa i projekata za obnovu, uređenje ili modernizaciju javnih društveno korisnih objekata; broj korisnika objekata u društvenom vlasti; broj potpora i poticaja dobivenih za društvene aktivnosti; broj događanja i manifestacija; osnaživanje rada javne uprave, informatizacija ureda i broj programa kojima se mjeri veća transparentnost rada; rezultati rada mobilnih timova dostupnih u općini radi povećanja informiranosti mještana;

STRATEŠKI CILJ 3. (kraće: SC3)

Poboljšanje životnog standarda, jačanje ljudskih potencijala i razvoj društvene infrastrukture

PRIORITET 3.1. Razvoj obrazovnih ustanova	Strateški PRIORITET 3.2. Jačanje kapaciteta zdravstva i socijalne skrbi	Strateški PRIORITET 3.3. Razvoj i poticanje rada organizacija civilnog društva	Strateški PRIORITET 3.4. Unapređenje i razvoj društvene infrastrukture
MJERA 3.1.1.	MJERA 3.2.1.	MJERA 3.3.1.	MJERA 3.4.1.
Razvoj ustanova predškolskog odgoja: 1. Razvoj kapaciteta za rad	Razvoj mreže socijalne skrbi: 1. Programi razvoja usluga	Jačanje kapaciteta OCD-a/udruga: 1. Podrška jačanju programa	Jačanje mreže sporta i rekreativne: 1. Projekti i programi sporta i

dječjih vrtića i igraonica 2. Razvoj selektivnih programa za djecu predškolske dobi	domova za starije i nemoćne 2. Programi pomoći najosjetljivijim cilnjim skupinama 3. Programi pomoći starijima i nemoćnima	civilnog sektora 2. Stvaranje kapaciteta za kvalitetniji rad OCD-a 3. Projekti i programi društvene li socijalne uključivosti 4. Jačanje kapaciteta Centra za udruge	rekreacije za mlade 2. Podrška razvoju projekata sportskih klubova i udruga 3. Opremanje i jačanje kapaciteta sportskih udruga
MJERA 3.1.2.	MJERA 3.2.2.	MJERA 3.3.2.	MJERA 3.4.2.
Modernizacija i opremanje osnovnih škola: 1. Uređenje, razvoj i opremanje osnovne škole Rovišće 2. Razvoj i opremanje područnih škola 3. Jačanje kvalitete usluga izvannastavnih aktivnosti škola 4. Programi povezivanja, umrežavanja i suradnja s drugim školama	Unapređenje kvalitete zdravstvenih usluga: 1.Razvoj infrastrukture za zdravstvenu zaštitu 2. Preventivni programi pomoći	Razvijanje programa unapr. kvalitete života: 1.Programi cjeloživotnog obrazovanja za sve ciljne skupine 2.Projekti povezivanja na (među) regionalnoj i međunarodnoj razini	Jačanje kapaciteta lokalne uprave: 1. Razvoj mobilnih timova za sektorsko savjetovanje 2. Informatizacija i e-alati u radu lokalne uprave 3. Jačane kapaciteta za korištenje EU fondova 4. Kontinuirano osposobljavanje i obrazovanje kadrova 5. Uspostavljanje sustava mjerjenja učinaka i transparentnosti rada (GIS sustavi)
			MJERA 3.4.3 Modernizacija objekata društvene namjene: 1.Izgradnja i proširenje kapaciteta dječjih vrtića i igraonica 2. Očuvanje kulturnih i vjerskih objekata 3. Izgradnja, uređenje i održavanje objekata sportsko-rekreativne namjene 4. Uređenje, opremanje i održavanje domova, klubova, centara

6. PLAN PROVEDBE STRATEGIJE

6.1. Ocjenjivanje i rangiranje projekata te izrada Baze projekata (BP)

Za uspješnu provedbu strategije razvoja nužna je uspostava baze projektnih prijedloga. **Baza projekata (BP)** ima za cilj učinkovito planiranje i detaljno praćenje provedbe definiranih strateških ciljeva. Baza će predstavljati službeni registar projektnih ideja s područja općine. U bazu se unose podaci o razvojnim projektima čiji su korisnici i/ili nositelji i/ili predlagatelji javne, privatne i civilne organizacije. Za pojedine projektne prijedloge općina može dati pismo preporuke ili sudjelovati kao partner, ukoliko su isti od strateškog značaja za razvoj općine.

Baza (BP) se nalazi na jednom mjestu u sklopu općinskog ureda, vodi se elektronski i čini objedinjeni pregled projektnih ideja i/ili pripremljenih prijedloga projekata s područja

općine koja omogućuje uvid u implementaciju strategije razvoja općine za programsko razdoblje 2015. - 2020.

Kako bi se formirala baza projektnih prijedloga, tijekom izrade strategije radna skupina je kroz svoje radionice kreirala jedinstven obrazac putem kojeg se prikupljaju osnovni podaci o projektnim idejama iz svih sektora, a čije je prebivalište na području općine. Obrazac za prikupljanje projektnih prijava javno je dostupan na službenoj web stranici općine, a sastavni je dio ovog dokumenta.

Javni poziv za prikupljanje projektnih prijedloga konstantno je otvoren, ali će se praćenje i ažuriranje Baze provoditi do dva puta tijekom godine, po potrebi i češće. U skladu sa zaprimljenim projektnim prijedlozima revidirati će se i Baza projekata.

Nakon prikupljanja projektnih prijedloga, provodi se njihova detaljna analiza usklađenosti s programskim strateškim ciljevima i prioritetima, te ocjena spremnosti projektnih prijedloga (ili već gotovih projektnih aplikacija) za realizaciju. Određuje im se sadržaj, iznosi, razina pripremljenosti te drugi pokazatelji kojima se ocjenjuje prioritetnost za razvoj područja općine i implementaciju strategije.

7. USKLAĐENOST CILJEVA PRIORITETA I MJERA STRATEŠKOG RAZVITKA OPĆINE ROVIŠĆE S NACIONALNIM I EUROPSKIM SMJERNICAMA RAZVOJA

7.1. Usklađenost sa nacionalnim razvojnim ciljevima i ciljevima EU

Strateški razvojni program Općine Rovišće, kao provedbeni dokument razvoja općine, mora biti usklađen sa ključnim regionalnim, odnosno nacionalnim razvojnim strateškim dokumentima, kao i strateškim ciljevima obzirom da teži realizaciji strateških ciljeva na višim hijerarhijskim razinama.

Slika 16: Usklađenost sa nacionalnim i europskim smjernicama („bottom up“ pristup)

Pri izradi Strategije razvoja Općine Rovišće za razdoblje 2015. – 2020. godine prepoznat je i uvažen širi strateški kontekst. Drugim riječima, vodilo se računa o povezanosti i usklađenosti s konkretnim strateškim i programskim dokumentima hijerarhijski viših razina: počevši od osnovne analize gdje su navedeni trendovi te razvojni momenti na županijskoj razini, preko SWOT analize gdje je određeni dio identificiranih prilika i prijetnji u vanjskom okruženju Općine uzeo u obzir relevantne odrednice županijske razvojne strategije, do samog postavljanja strateških ciljeva i prioriteta gdje se nastojalo da ti ciljevi i prioriteti slijede opći smjer zadan ciljevima i prioritetima na međuopćinskoj (lokalna akcijska grupa), županijskoj i nacionalnoj razini u

mjeri u kojoj je to moguće, uz uvažavanje specifičnih situacija i okolnosti u Općini Rovišće.

Općina Rovišće članica je Lokalne akcijske grupe Sjeverna Bilogora - nastale na temelju inicijative 9 jedinica lokalne samouprave s područja Bjelovarsko-bilogorske županije koje su prepoznale važnost i svrhu strateškog udruživanja u kontekstu lokalnog održivog razvoja. **Lokalna strategija Lokalne akcijske grupe Sjeverna Bilogora** za razdoblje 2012.-2014. koja je trenutno još uvijek aktualna (iako je trenutačno u izradi nova strategija razvoja LAG-a do 2020.g.) identificirala je sljedeće strateške ciljeve, unutar kojih je Općina pronašla svoje poveznice:

Tablica 33 : Razvojni ciljevi Općine Rovišće te strateški ciljevi LAG-e Sjeverna Bilogora

Razvojni ciljevi Općine Rovišće	Strateški ciljevi Lokalne razvojne strategije LAG Sjeverna Bilogora (2012. -2014.)
SC 1. Razvoj i jačanje gospodarstva, poljoprivrede i kontinentalnog turizma	SC 1. Ravnomjeran gospodarski razvoj i povećanje konkurentnosti gospodarstva SC 3. Razvoj ljudskih resursa unaprijeđenjem stupnja obrazovanja i jačanjem aktivnosti civilnog društva
SC 2. Unapređenje i razvoj infrastrukture, zaštita okoliša i održivi razvoj	SC 1. Ravnomjeran gospodarski razvoj i povećanje konkurentnosti gospodarstva SC 2. Unaprijeđenje kvalitete života kroz zaštitu okoliša i razvoj komunalne i energetske infrastrukture
SC 3. Poboljšanje životnog standarda, jačanje ljudskih potencijala i razvoj društvene infrastrukture	SC 2. Unaprijeđenje kvalitete života kroz zaštitu okoliša i razvoj komunalne i energetske infrastrukture SC 3. Razvoj ljudskih resursa unaprijeđenjem stupnja obrazovanja i jačanjem aktivnosti civilnog društva

Usklađivanje i povezanost smjernica razvoja Općine Rovišće nadalje je nužno provesti kroz **Županijsku razvojnu strategiju** koja je isto tako aktualna do 2014. g. sa produženim rokom važenja do 2015. g., ali vodeći pri tome računa da je u tijeku izrada nove i da je Općina Rovišće već sada pratila smjernice i metodologiju izrade koju je propisalo resorno Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU, tako da će svoje ciljeve prioritete i mjere preslikati i u županijski strateški dokument razvoja do 2020. g. Prema aktualnoj Strategiji Bjelovarsko - bilogorske županije, ciljevi su usklađeni ovako:

Tablica 34: Razvojni ciljevi Općine Rovišće te strateški ciljevi BBŽ-e

Razvojni ciljevi Općine Rovišće (2015. -2020.)	Strateški ciljevi Županijske razvojne strategije Bjelovarsko-bilogorske Županije (2007. -2013.)
SC 1. Razvoj i jačanje gospodarstva, poljoprivrede i kontinentalnog turizma	SC 1. Povećanje konkurentnosti gospodarstva Županije SC 2. Unapređenje društvene infrastrukture i povećanje kvalitete života SC 3. Razvoj komunalne infrastrukture
SC 2. Unapređenje i razvoj infrastrukture, zaštita okoliša i održivi razvoj	SC 2. Unapređenje društvene infrastrukture i povećanje kvalitete života SC 3. Razvoj komunalne infrastrukture
SC 3. Poboljšanje životnog standarda, jačanje ljudskih potencijala i razvoj društvene infrastrukture	SC 2. Unapređenje društvene infrastrukture i povećanje kvalitete života

Nacionalni strateški okvir obuhvaća razdoblje od pristupanja Republike Hrvatske kao punopravnog člana Europske unije i daje okvir za korištenje instrumentata Kohezijske politike EU nakon pristupanja. Dakle, od nacionalnih strateških i programskih dokumenata u obzir su primarno uzeti sljedeći:

- Nacionalni strateški referentni okvir 2013. - daje okvir za korištenje instrumenata Kohezijske politike Europske unije nakon pristupanja
- Industrijska strategija Republike Hrvatske 2014. – 2020. - utvrđuje perspektive rasta i razvoja te jačanja konkurenčnosti kao i relevantne strateške ciljeve za razdoblje 2014.-2020.
- Strategija razvoja poduzetništva 2013. – 2020. – definira 5 (pet) strateških ciljeva za razvoj poduzetništva u Republici Hrvatskoj
- Strategija razvoja turizma Republike Hrvatske do 2020. godine – postavlja novu razvojnu viziju hrvatskog turizma i strateških ciljeva te zadataka koji se žele ostvariti do 2020. godine
- Nacionalna strategija stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnoga društva od 2012. do 2016. godine – određuje strateške ciljeve za 4 (četiri) ključna područja u sferi razvoja civilnoga društva koje Republika Hrvatska želi postići u petogodišnjem razdoblju
- Nacionalna strategija razvoja društvenog poduzetništva 2015. - 2020. g. – kojom društveno poduzetništvo pristupa postojećim društvenim problemima na nov način provedbomekonomske aktivnosti uz inovativno kombiniranje postojećih resursa i stvaranje ne samo ekonomске nego i društvene vrijednosti.

Jedan od strateških ciljeva u ovoj strategiji Općine je jačanje kontinentalnog turizma. Kako smo naglasili prethodno **Strategija razvoja turizma Republike Hrvatske do 2020.** godine – postavlja novu razvojnu viziju hrvatskog turizma i strateških ciljeva te

zadataka koji se žele ostvariti do 2020. godine. Povezanost i sukladnost općinske strategije i strategije turizma iskazujemo niže u tablici:

Tablica 35: Razvoni ciljevi Općine Rovišće i strategija razvoja turizma RH

Razvojni ciljevi Općine Rovišće (2015. – 2020.)	Strategija razvoja turizma Republike Hrvatske (do 2020.)
SC 1. Razvoj i jačanje gospodarstva, poljoprivrede i kontinentalnog turizma	SC 1. Poboljšavanje strukture i kvalitete smještaja SC 2. Novo zapošljavanje SC 3. Povećanje turističke potrošnje
SC 2. Unapređenje i razvoj infrastrukture, zaštita okoliša i održivi razvoj	SC 1. Poboljšavanje strukture i kvalitete smještaja SC 2. Novo zapošljavanje
SC 3. Poboljšanje životnog standarda, jačanje ljudskih potencijala i razvoj društvene infrastrukture	SC 2. Novo zapošljavanje

Strategija razvoja poduzetništva 2013. – 2020. – definira pet strateških ciljeva za razvoj poduzetništva u Republici Hrvatskoj s ciljem jačanja poduzetničkog potencijala i unapređenja kulture poduzetništva.

Usklađenost sa ciljevima iskazana je:

Tablica 36 : Razvojni ciljevi Općine Rovišće i strategija razvoja poduzetništva RH

Razvojni ciljevi Općine Rovišće (2015. – 2020.)	Strategija razvoja poduzetništva Republike Hrvatske (do 2013. -2020.)
SC 1. Razvoj i jačanje gospodarstva, poljoprivrede i kontinentalnog turizma	SC 1. Poboljšanje ekonom. uspješnosti SC 2. Promocija poduzetništva SC 3. Poboljšanje poduzetničkih vještina
SC 2. Unapređenje i razvoj infrastrukture, zaštita okoliša i održivi razvoj	SC 1. Poboljšanje ekonom. uspješnosti SC 2. Promocija poduzetništva
SC 3. Poboljšanje životnog standarda, jačanje ljudskih potencijala i razvoj društvene infrastrukture	SC 3. Poboljšanje poduzetničkih vještina

Usklađenost sa razvojnim ciljevima EU

Strateški razvojni program Općine Rovišće predstavlja jedan od osnovnih temelja za učinkovito korištenje fondova i programa Europske unije za finansijsko razdoblje 2014.-2020., posebice:

- Europskog fonda za regionalni razvoj, Europskog socijalnog fonda, Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj
- Programa Unije kao što su Erasmus+ ili Europa za građane.

Stoga je kod definiranja strateških ciljeva i prioriteta općine za razdoblje 2015. – 2020. uzet u obzir i ključni strateški dokument Europske unije - Europa 2020. (desetogodišnja strategija rasta Europske unije).

Strategijom Europa 2020. nastoji se potaknuti rast koji je:

- pametan – učinkovitijim ulaganjem u obrazovanje, istraživanje i inovacije,
- održiv – zahvaljujući odlučnom zaokretu niskougljičnom gospodarstvu i
- uključiv – stavljanjem velikog naglaska na stvaranje radnih mesta i smanjenje siromaštva.

Strategija ima definirane ciljeve koji se provode u pet ključnih područja:

- Zapošljavanje - zaposleno je 75 % stanovništva u dobi od 20 do 64 godine
- Istraživanje i razvoj - 3 % BDP-a EU-a ulaže se u istraživanje i razvoj
- Klimatske promjene i energetska održivost - emisije stakleničkih plinova smanjene su za 20 % (ili čak 30 %, uz odgovarajuće uvjete) u odnosu na 1990; 20 % energije crpi se iz obnovljivih izvora; energetska učinkovitost povećana je za 20 %
- Obrazovanje - stopa ranog napuštanja školovanja manja je od 10 %; barem 40 % osoba u dobi od 30 do 34 godine završilo je visokoškolsko obrazovanje
- Borba protiv siromaštva i socijalne isključenosti - barem 20 milijuna ljudi manje živi u siromaštvu ili u opasnosti od siromaštva i socijalne isključenosti.

Jedno od najznačajnijih područja djelovanja institucija EU je Zajednička poljoprivredna politika (ZPP). Ruralni razvoj kao drugi stup ZPP financira se sredstvima Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj (EPFRR), te je u tom smislu Republika Hrvatska radi mogućnosti korištenja sredstava iz navedenog fonda izradila **Program ruralnog razvoja RH za programsko razdoblje 2014. - 2020. g.** Kako je Općina Rovišće pretežito poljoprivredno gospodarski orijentirana sa puno manjih obiteljskih gospodarstava jedan od važnijih fondova koji nudi potporu upravo poljoprivrednom sektoru je EPFRR, za koji usklađenost sa općinskom strategijom dajemo u nastavku:

Tablica 37 : Razvojni ciljevi Općine Rovišće i program ruralnog razvoja RH

Razvojni ciljevi Općine Rovišće	Program ruralnog razvoja RH (2014. -2020.)
SC 1. Razvoj i jačanje gospodarstva, poljoprivrede i kontinentalnog turizma	<p>SC 1. Poticanje prijenosa znanja i inovacija u poljoprivredi, šumarstvu i ruralnim područjima</p> <p>SC 2. Poboljšanje održivosti i konkurentnosti poljoprivrede u svim regijama te promicanje inovativnih poljoprivrednih tehnologija</p> <p>SC 3. Promicanje organizacije lanca opskrbe hranom, uključujući preradu i trženje poljoprivrednih proizvoda</p> <p>SC 6. Promicanje društvene uključenosti, suzbijanje siromaštva te gospodarskog razvoja u ruralnim područjima</p>
SC 2. Unapređenje i razvoj infrastrukture, zaštita okoliša i održivi razvoj	<p>SC 1. Poticanje prijenosa znanja i inovacija u poljoprivredi, šumarstvu i ruralnim područjima</p> <p>SC 4. Obnova, očuvanje i poboljšanje ekosustava povezanih sa poljoprivredom i šumarstvom</p> <p>SC 5. Promicanje učinkovitosti resursa i pomaka prema klimatski elastičnom gospodarstvu s niskom razine ugljika u poljoprivrednom, prehrambenom i šumarskom sektoru</p>
SC 3. Poboljšanje životnog standarda, jačanje ljudskih potencijala i razvoj društvene infrastrukture	<p>SC 1. Poticanje prijenosa znanja i inovacija u poljoprivredi, šumarstvu i ruralnim područjima</p> <p>SC 2. Poboljšanje održivosti i konkurentnosti poljoprivrede u svim regijama te promicanje inovativnih poljoprivrednih tehnologija</p> <p>SC 5. Promicanje učinkovitosti resursa i pomaka prema klimatski elastičnom gospodarstvu s niskom razine ugljika u poljoprivrednom, prehrambenom i šumarskom sektoru</p> <p>SC 6. Promicanje društvene uključenosti, suzbijanje siromaštva te gospodarskog razvoja u ruralnim područjima</p>

8. IZVORI FINANCIRANJA PROJEKATA

8.1. Nacionalni izvori financiranja

Sredstva za financiranje projekata iz nacionalnih fondova moguća su kroz sva resorna ministarstva i državne agencije i fondove, temeljem usvojenih operativnih programa i dostupnih javnih poziva na godišnjoj razini. Ovisno o sektoru za koji se prijavljuje projektni prijedlog te o usklađenosti sa svim prethodno navedenim smjernicama razvoja od najnižih do najviših razina usklađenosti, potrebno je na godišnjoj razini pratiti indikativni terminski plan objave pojedinih natječaja i javnih poziva koja su resorna ministarstva i fondovi dužni objaviti u prvom kvartalu svake godine.

Prema strukturi financiranja projekata mogući su izvori iz:

- a) Državnog proračuna:
  - u obliku decentraliziranih sredstava u proračunu Županije i Općine
- b) Županijskog proračuna:
  - za veće infrastrukturne projekte kada je Županija korisnik EU fondova
- c) Općinskog proračuna:
  - za pripremu projektne dokumentacije ili investicije koje nije moguće financirati iz drugih izvora
- d) Vlastita sredstva pojedinih nositelja projekata:
  - uz vlastito učešće u projektu (tamo gdje je propisano javnim pozivom ili natječajem) ili za iskazivanje neprihvatljivih troškova iz projektnih aktivnosti.

8.2. EU fondovi

Financiranje projekata proizašlih iz zadanih mjera radi dostizanja definiranih ciljeva, trebaju biti usmjereni pojedinim sektorima u kojima je prihvatljivo njihovo financiranje. Tako navodimo moguće izvore financiranja iz EU fondova:

- Instrumenti za provedbu zajedničkih europskih politika: ESI fondovi (Europski Strukturni i Investicijski Fondovi), financijski je alat za provedbu kohezijske politike (novi naziv za Strukturne i Kohezijske fondove).
- Strukturni fondovi za provedbu kohezijske politike (politke ujednačenog prostornog razvoja) – koordinatori/nositelji su Regionalne razvojne agencije, za:
  1. Europski socijalni fond (ESF)
  2. Europski fond za regionalni razvoj (ERDF/EFRR)
  3. Kohezijski fond (CF/KF)
- Investicijski fond za provedbu zajedničke poljoprivredne politike čini:
  1. Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj (EAFRD/EPFRR) – za koji su koordinatori i nositelji – LAG-ovi.

Tematski razvojni ciljevi prema strukturi i prihvatljivosti financiranja iz fondova:

EU 2020	Tematski ciljevi RH usklađeno sa Strategijom Europa 2020	ERDF EFRR	ESF	CF KF	EAFRD EPFRR
PAMETAN RAST	1. Jačanje istraživanja, tehnološkog razvoja i inovacija	x			x
	2. Poboljšani pristup, korištenje te kvaliteta informacijskih i komunikacijskih tehnologija	x			x
	3. Jačanje konkurentnosti malih i srednjih poduzeća, poljoprivrednog sektora te sektora ribarstva i akvakulture	x			x
ODRŽIV RAST	4. Podrška prijelazu prema ekonomiji temeljenoj na niskoj razini emisije CO2 u svim sektorima	x			x
	5. Promicanje prilagodbe na klimatske promjene, prevencija i upravljanje rizicima	x			x
	6. Zaštita okoliša i promicanje učinkovitosti resursa	x		x	x
	7. Promicanje održivog prometa te uklanjanje uskih grla na ključnoj infrastrukturi prometne mreže	x		x	
UKLJUČIV RAST	8. Promicanje zapošljavanja i podrška mobilnosti radne snage	x	x		x
	9. Promicanje socijalnog uključivanja te borba protiv siromaštva	x	x		
	10. Ulaganje u obrazovanje, vještine i cjeloživotno učenje	x	x		
	11. Jačanje institucionalnih kapaciteta te učinkovita javna uprava		x		

EFRR - Europski fond za regionalni razvoj;

KF – Kohezijski fond;

ESF – Europski socijalni fond;

EPFRR – Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj

9. PRAĆENJE I IZVJEŠTAVANJE

Praćenje provedbe Strategije obuhvaća stalni monitoring, mjerjenje učinaka provedbe, kriterije ocjenjivanja te indikatore za ucjenu uspješnosti i učinkovitosti mjera, odnosno aktivnosti / projekata kojima se provode.

Za provedbu praćenja strategije i njezino ocjenjivanje Općina treba:

- uspostaviti aktivnu bazu podataka o stanju u prostoru i Bazu projekata za realizaciju mjera Strategije, koja u sebi sadrži bazu podataka o stanju projekata,
- Općina mora uspostaviti kriterije odabira i indikatore praćenja odabranih projekata za provedbu Strategije, te pripremu Akcijskog plana na godišnjoj razini
- pripremu i analizu raznih vrsta izvješća (kvalitativnih i kvantitativnih, odnosno, narativnih i finansijskih), te
- provesti sustav edukacije za pripremu, provedbu i praćenje sa vlastitim kapacitetima.

Kao dodatan alat, spomenuti Akcijski plan služit će za operacionalizaciju i provedbu razvojne strategije, a sadržavat će pregled razvojnih projekata planiranih u sklopu provedbe pojedinih mjera i upotpunjavati će se i razvijati dalnjim razvojem sustava pripreme županijskih razvojnih projekata i vođenjem središnje baze razvojnih projekata Općine. Akcijskim se planom posebno upozorava na nužnost pripreme projektno-tehničke dokumentacije i provedbe ostalih predinvesticijskih aktivnosti sa mjerama određene razvojne politike općine, koja je i nužan preduvjet za korištenje sredstava iz fondova EU. Akcijski plan sadržavati će slijedeće elemente:

1.	Strateški cilj
2.	Prioritet
3.	Mjera
4.	Aktivnost
5.	Odgovorna osoba
6.	Vrijeme provedbe
7.	Proračun
8.	Izvori financiranja
9.	Indikatori

Ključnu ulogu u operativnoj provedbi Strategije razvoja Općine imaju Načelnik Općine i Jedinstveni upravni odjel Općine koji u okviru svojega redovnog djelokruga koordiniraju provedbu, tj. zaduženi su za sljedeće zadatke:

- svakodnevnu koordinaciju provedbe Strateškog plana
- pripremu i pokretanje procesa izrađivanja godišnjih akcijskih planova na temelju prioriteta i okvirno postavljenih skupova mjera
- izradu kvartalnih planova provedbe Strategije na temelju godišnjeg akcijskog plana, uključujući razvoj finansijskog plana za provedbu pojedinih mjera, razvoj

plana organizacijskih i ljudskih resursa te svakodnevno operativno praćenje provedbe s ciljem poduzimanja pravodobnih korekcija provođenja mjera

- izradu kraćih kvartalnih izvješća o provedbi Strategije razvoja za članove Općinskog vijeća
- odabir projektnih ideja koje će biti uključene u bazu konkretnih prijedloga projekata koji bi se prijavili na natječaje u okviru različitih fondova i programa
- provoditi u kontinuitetu sustav edukacije za pripremu, provedbu i praćenje projekata svih sektora koji djeluju na području općine (javni, privatni i civilni);

Na strateškoj razini, Općinsko vijeće uključeno je u cikluse godišnjeg praćenja napretka u vrijeme utvrđivanja općinskog proračuna za sljedeću godinu kada članovi Općinskog vijeća provode sljedeće zadatke:

- vrednuju provedbu akcijskog plana za prethodnu godinu (vrednovanje provedbe pojedinih mjera koje su bile obuhvaćene akcijskim planovima) i utvrđuju razine učinkovitosti i uspješnosti projekata Općine za koje su različiti donatori odobrili finansijska sredstva
- na temelju vrednovanja akcijskog plana za prethodnu godinu pristupaju donošenju akcijskog plana za sljedeću godinu s konkretnim pokazateljima (konkretnе brojke i postoci)

Općinsko vijeće će također biti tijelo primarno odgovorno i za detaljno vrednovanje cjelokupne Strategije razvoja koje će se provesti nakon trogodišnjeg razdoblja provedbe Strategije razvoja (2017. godine) kada će se, po potrebi, kompletno revidirati strateški ciljevi i prioriteti.

Praćenje (monitoring) je sustavno prikupljanje podataka s ciljem predstavljanja projekta i/ili napretka projekta upravljačkoj strukturi, donatorima i drugim dionicima. Operativno praćenje odnosi se na informacije prikupljene na razini pojedinačnog projekta tijekom njegove provedbe. Programsko praćenje (slično kao i strateško praćenje) odnosi se na izvještavanje o praćenju tijekom razdoblja koje je povezano s duljinom razdoblja koje pokriva cijela strategija. Izvještavanje se odnosi na povremene informacije o podacima prikupljenima putem procesa praćenja i predstavljene bitnim zainteresiranim akterima/donatorima i dionicima. Radi lakše i uspješnije provedbe monitoringa i praćenja procesa SRP-a izrađen je prijedlog obrasca:

1.	Strateški cilj	
2.	Prioritet	
3.	Mjera	
4.	Aktivnost	
5.	Ukupan proračun	
6.	Realizirano	
7.	Ostvareni indikatori	
8.	Problemi	
9.	Realizacija u narednom periodu	

10.	Indikatori koji će se realizirati	
11.	Utjecaj na zajednicu	
12.	Utjecaj na okoliš	

ZAKLJUČAK:

- Redovito praćenje provedbe SRP osigurava se kroz pripremu godišnjeg izvještaja o provedbi mjera i projekata, kojeg priprema Općina na kraju godine;
- Ukoliko su svi planirani projekti provedeni, potrebno je utvrditi jesu li i koliko mjere pridonijele definiranim ciljevima kroz usporedbu očekivanih i ostvarenih rezultata;
- Provođenje anketiranja krajnjih korisnika;
- Godišnje izvješće izrađuje se i podnosi uz godišnji proračun općine;
- Izmjene i dopune Strategije, provode se ukoliko se iskaže potreba za njima;
- Ex-post vrednovanje Strategije u prvoj polovici 2020. godine – predstavljati će osnovu za izradu slijedeće strategije koja će obuhvaćati razdoblje 2021-2028.g.

10. PRILOZI

Prijavni obrazac za bazu projekata

POPIS KRATICA

APPRR – Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju
BBŽ – Bjelovarsko-bilogorska županija
BDP – Bruto društveni proizvod
BPP – Baza projektnih prijedloga
CZS – Centar za socijalnu skrb
DVD – Dobrovoljno vatrogasno društvo
DZS – Državni zavod za statistiku
EE – Energetska efikasnost
EFPR – Europski fond za pomorstvo i ribarstvo
EFRR – Europski fond za regionalni razvoj
EK – Europska komisija
EPFRR – Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj
ESF – Europski socijalni fond
ESIF – Europski strukturni i investicijski fondovi
EU – Europska unija
FINA – Financijska agencija
FZOEU – Fond za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost
HBOR – Hrvatska banka za obnovu i razvoj
HGK – Hrvatska gospodarska komora
HOK – Hrvatska obrtnička komora
HZZ – Hrvatski zavod za zapošljavanje/ PU – Područni ured
HZZO – Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje
IKT – Informacijsko – komunikacijske tehnologije
JLSU – Jedinice lokalne i područne samouprave
JLS – Jedinica lokalne samouprave
KF – Kohezijski fond
KUD – Kulturno – umjetničko društvo
LAG – Lokalna akcijska grupa
LPZ – Lokalno partnerstvo za zapošljavanje
MB – Matični broj
MINPO – Ministarstvo poduzetništva i obrta
MINT – Ministarstvo turizma
MIZ – Ministarstvo zdravlja

MO – Mjesni odbor
MPS – Ministarstvo poljoprivrede i šumarstva
MRRFEU – Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije
MSP – Mala i srednja poduzeća (uključujući i mikro poduzeća)
MSPM – Ministarstvo socijalne politike i mladih
MZOEU – Ministarstvo zaštite okoliša i energetske učinkovitosti
MZOŠ – Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa
N.K. – Nogometni klub
OCD – Organizacije civilnog društva
OIE – Obnovljivi izvori energije
OPG – Obiteljsko – poljoprivredno gospodarstvo
PRR – Program ruralnog razvoja
RH – Republika Hrvatska
ROP – Razvojni operativni program
SC – Strateški cilj
TZ – Turistička zajednica
ŽK – Županijska komora
ŽRS – Županijska razvojna strategija

POPIS TABLICA I SLIKA

Tablica 1: Stanovništvo Općine Rovišće u razdoblju 1991. vs 2001. vs 2011.	17
Tablica 2: Površina i stanovništvo u gradovima i općinama Bjelovarsko-bilogorske županije ..	18
Tablica 3: Proračun Općine Rovišće 2014. – 2016. (u kunama)	20
Tablica 4: Proračun Općine Rovišće za 2014. i 2015. godinu (u kunama)	20
Tablica 5: Proračun Općine Rovišće za 2016. godinu (u kunama)	20
Tablica 6: Projekcija proračuna za 2016. – 2018. godinu	21
Tablica 7: Popisane osobe, kućanstva i stambene jedinice, Popis 2011. po naseljima	22
Tablica 8: Privatna kućanstva prema broju članova i osnovi korištenja stambene jedinice	22
Tablica 9: Udio žena u ukupnoj populaciji (Popis stanovništva 2011.)	23
Tablica 10: Stanovništvo Općine Rovišće prema aktivnosti	23
Tablica 11: Udio radno aktivnog, zaposlenog stanovništva i usporedba sa općinama u okruženju	24
Tablica 12: Dobna struktura stanovništva na području Općine Rovišće	24
Tablica 13: Prikaz stanovništva Općine u dobi 25 – 39 godina prema bračnom statusu	25
Tablica 14: Prikaz fertilnosti žena u dobi 25 do 35 godina	26
Tablica 15: Stanovništvo koje pohađa programe visokog obrazovanja	27
Tablica 16: Radno sposobno stanovništvo (15 – 64) prema informatičkoj pismenosti	27
Tablica 17: Migracijska obilježja stanovništva Općine Rovišće	27
Tablica 18: Cestovna infrastruktura na području Općine Rovišće	28
Tablica 19: Cestovna infrastruktura na području Općine Rovišće	29
Tablica 20: Gospodarenje otpadom za 2015. godinu – Komunalac d.o.o., Bjelovar	30
Tablica 21: Prikaz planiranih akumulacija Vodnogospodarskom osnovom sliva s osnovnim podacima	32
Tablica 22: Popis groblja u Općini Rovišće	32
Tablica 23: Ustanove za odgoj i obrazovanje	33
Tablica 24: Zdravstvene ustanove	36
Tablica 25: Rezultati poslovanja poduzetnika na području Općine Rovišće 2013. vs 2014.	42
Tablica 26: Prikaz prosječnog broja zaposlenika sa prosječnom mjesечnom neto plaćom kod poduzetnika na području Općine Rovišće 2013., 2014. godina	42
Tablica 27: Komparativna tablica općina u okruženju sa središtem županije – gradom Bjelovarom i Bjelovarsko-bilogorskom županijom	45
Tablica 28: Stanje nezaposlenosti prema općini i razini obrazovanja (listopad 2015.g.)	45
Tablica 29: Poljoprivredna kućanstva prema ukupno raspoloživom zemljištu, površina ukupno raspoloživog zemljišta, korištenog poljoprivrednog zemljišta, ostalog zemljišta i broj parcela korištenog poljoprivrednog zemljišta	46

Tablica 30: Broj poljoprivrednih kućanstava s korištenim poljoprivrednim zemljištem prema kategorijama, s neobrađenim i šumskim zemljištem	46
Tablica 31: Površina korištenih oranica i vrtova	47
Tablica 32: Broj poljoprivrednih kućanstava prema vrstama voćnih stabala	47
Tablica 33: Razvojni ciljevi Općine Rovišće te strateški ciljevi LAG - e Sjeverna Bjelogora	77
Tablica 34: Razvojni ciljevi Općine Rovišće te strateški ciljevi Bjelovarsko-bilogorske županije	78
Tablica 35: Razvojni ciljevi Općine Rovišće i strategija razvoja turizma RH	79
Tablica 36: Razvojni ciljevi Općine Rovišće i strategija razvoja poduzetništva RH	79
Tablica 37: Razvojni ciljevi Općine Rovišće i program ruralnog razvoja RH	81
 Slika 1: Metodologija izrade Strateškog razvojnog programa Općine Rovišće	9
Slika 2: Partnerstvo dionika lokalnog razvoja	9
Slika 3: Shema predstavnika sektora imovane Radne skupine za izradu SRP-a	12
Slika 4: Logički dijagram - od analize do izrade strategije	13
Slika 5: Prostorni plan Bjelovarsko – bilogorske županije, Bjelovar 2001.	14
Slika 6: Položaj Općine Rovišće u Bjelovarsko – bilogorskoj županiji	15
Slika 7: Općina Rovišće	25
Slika 8: Grafički prikaz dobne strukture stanovništva na području Općine Rovišće.....	25
Slika 9: Obrazovna struktura ukupnog stanovništva iznad 15 godina starosti prema najviše završenoj školi	26
Slika 10: Stanovništvo u dobi od 25 do 39 godina prema najviše završenoj školi	26
Slika 11: Prikaz strukture prihoda po općinama za 2014. godinu na razini Bjelovarsko - bilogorske županije	43
Slika 12: Zgrada u kojo se nalazi sjedište Općine Rovišće	51
Slika 13: Kvaliteta usluga u Općini Rovišće	56
Slika 14: Pozitivne strane i prednosti u Općini Rovišće	57
Slika 15: Shematski prikaz ciljeva, prioriteta i mjera razvoja Općine Rovišće do 2020. godine	68
Slika 16: Usklađenost sa nacionalnim i europskim smjernicama („bottom up“ pristup)	76